

- [ΑΝΕΜΟΔΕΙΚΤΗΣ](#)
- [ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟ](#)
- [ΤΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ, ΑΡΧΕΣ 2007](#)
- [ΑΙΘΙΟΠΙΑ](#)
- [ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ](#)
- [Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΡΧΗ](#)
- [ΘΕΣΕΙΣ](#)
- [Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΑ ΦΩΚΛΑΝΤ](#)
- [ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ](#)
- [ΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ](#)
- [ΣΚΟΠΙΑ - ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ](#)
- [ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΜΕ ΕΡΕΘΙΣΜΑ ΤΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ Ε/Τ ΚΡΙΣΕΙΣ](#)
- [ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΘΟΥΚΥΔΙΔΗ](#)
- [ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ](#)

ΑΝΕΜΟΔΕΙΚΤΗΣ

(Δεκέμβριος 2006 – Ιανουάριος 2007)

1. ΕΛΛΑΣ

α. Σύμφωνα με πληροφορίες, η προταθείσα μουσουλμάνα ως υπερνομάρχης από ελληνικό κόμμα, προσεκλήθη και μετέβη στην Τουρκική πρωτεύουσα προκειμένου να συμμετάσχει – κεκλεισμένων των θυρών – σε διημερίδα για την μειονότητα της Θράκης, όπου συμμετείχαν, εκτός των εκπροσώπων του Τουρκικού ΥΠΕΞ, εκπρόσωποι της MIT και του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας.

Η στάση της υπόψη πρώην υποψηφίας – η οποία συμμετείχε στην ψηφοφορία για την ανάδειξη του ψευδομουφτή – δημιουργεί πάμπολλα και εύλογα ερωτηματικά και αποδεικνύεται ότι υφίσταται καθοδήγηση με βάση εντολές της Αγκύρας και του εκεί κατεστημένου το οποίο εργάζεται εντατικά για τον εκτουρκισμό της μειονότητας. Η ελληνική προσπάθεια παροχή 18μήνου παρατάσεως στην Τουρκία για εκκρεμούντα θέματα στην ΕΕ, στην ουσία επιβραβεύει την τουρκική αδιαλλαξία σε όλα τα επίπεδα.

β. Ανάλυση της πολιτικής και διπλωματικής ατμόσφαιρας η οποία κυριαρχεί στην ευρύτερη περιοχή, έγινε σε συνάντηση της ΥΠΕΞ με τους διαπιστευμένους πρέσβεις σε χώρες της ΝΑ Ευρώπης. Ιδιαίτερα συνεζητήθησαν οι εξελίξεις καθώς και ο ρόλος της Ελλάδος στο πλαίσιο αυτό, ενώ ετονίσθη η ανάγκη εξευρέσεως αποδεκτής λύσεως στο θέμα της ονομασίας των Σκοπίων, που θα επιτρέψει τη δημιουργία κλίματος συνεργασίας στις δύο χώρες.

Η άνω της προσφάτου δεκαπενταετίας επιχειρουμένη τακτική «του αναδασμού» - χωρίς να παραβλεφθεί και η πεντηκονταετία δημιουργίας του προβλήματος – συνδυαζομένη με τις χαλαρές και ηπίας μορφής ελληνικές αντιδράσεις, αποθράσυναν τον βόρειο «γείτονα». Ορισμένοι τυμβωρύχοι ιστοριογραφούντες μεταφέρουν αλλοπρόσαλλες θέσεις και απόψεις, συνεργούντος και του τριτοκοσμικού κλίματος το οποίο επικρατεί στην χώρα την τελευταία εικοσιπενταετία. www.tris.lalun.ke.dio.horevun.gr!!!

γ. Ιστορικό ρεκόρ κατέγραψαν οι Έλληνες εφοπλιστές το 2006 με παραγγελία 322 νέων πλοίων, αξίας 16,6 δις δολ. ενώ 542 πλοία κατασκευάζοντο για λογαριασμό του στο τέλος του έτους σε διάφορα ναυπηγεία του κόσμου. Η συνολική χωρητικότητα των παραγγελθέντων σκαφών από τον ελληνικό εφοπλιστικό κόσμο ανέρχεται σε 27,5 εκατ. τόνους.

Ας τα βλέπου αυτά οι..εμ..δαίμονες!!!

δ. Ετελέσθη, όπως κάθε χρόνο, το ετήσιο μνημόσυνο των πεσόντων μαχητών του Συντάγματος Χωροφυλακής Μακρυγιάννη με την «εκκωφαντική» επιδεικτική απουσία των αρχών του κράτους.

Η κρατική τηλεόραση παρουσίασε την εορτή-μνημόσυνο στο Γράμμο για τους πεσόντες του «Δημοκρατικού Στρατού», όπου έγινε μνεία για «δύο στρατούς», τον επίσημο της Ελλάδος, τον εθνικό και τον «δημοκρατικό», δηλαδή τους αντάρτες τους οδηγούμενους από ξενοκίνητους για την κατάργηση της εξουσίας και την συρρίκνωση της χώρας. Η πρόκληση, η αχαριστία και η περιφρόνηση προς τις θυσίες των πεσόντων μαχητών στο μεγαλείο τους. Η ηρωοποίηση των «αγώνων» του «δημοκρατικού στρατού» θα αφήνει πάντοτε το αιωρούμενο αναπάντητο ερώτημα της καταστάσεως της Ελλάδος εάν επικρατούσε η πλευρά των σημερινών απολογητών και η σταλινική νοοτροπία εκάλυπτε την χώρα για μισό αιώνα, όση θα είχε απομείνει από τους «αναδασμούς» των βορείων γειτόνων. Η αποκατάσταση της ιστορικής πραγματικότητας θα απαιτήσει αρκετές δεκαετίες για να καθαρίσει το ιστορικό τοπίο.

ε. Εμβρόντητος ο ελληνικός λαός επληροφορήθη από τα ΜΜΕ την σύλληψη Έλληνας αξιωματικού να αφαιρεί από στρατολογικό γραφείο έγγραφα – αποδεικτικά στοιχεία – με τα οποία εκατοντάδες «ελληνόπαιδες» πέτυχαν την απαλλαγή τους από τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή εξασφάλισαν αναβολή ή μειωμένη στρατιωτική θητεία με πλαστά πιστοποιητικά. Συνολικά ελέγχονται περίπου 85.000 περιπτώσεις. Ελέγχθη ότι το μαχαίρι της ερεύνης θα φθάσει μέχρι το κόκαλο!.

Στο κόσκινο της δικαιοσύνης τα δικαιολογητικά «μαϊμού» για την... «λούφα και παραλλαγή» στην στρατιωτική θητεία. Τα πελατολόγια, οι ταρίφες και οι δικαιολογίες στο μικροσκόπιο. Η παρακμή και εκφυλισμός σάπισαν τα πάντα. Η άρνηση στρατεύσεως σημαίνει άρνηση στην Ελλάδα. Οι αστράτευτοι, φυγόστρατοι και απάτριδες απαιτείται να στιγματίζονται και να αποτελούν παράδειγμα προς αποφυγή. Με την Βιομηχανία Ευκόλου Πλουτισμού (ΒΕΠ) και τις Ευλογημένες Απαλλαγές (ΕΑ) η οικονομία της αγοράς ευρίσκεται σε λίαν ανθηρό επίπεδο. «Βους επί γλώτταν». Όσο για το εάν «το μαχαίρι θα φθάσει στο κόκαλο» , μέχρι σήμερα δεν έχει διαπιστωθεί ότι η έκφραση αυτή για σκάνδαλα έχει υλοποιηθεί!!! Ούτε καν..σουγιαδάκι!!! Πρόκειται για κατάντημα για το οποίο την ευθύνη έχουν οι ιθύνοντες, αδιαφορώντας για ένα φαινόμενο απaráδεκτο, για το οποίο θα ερυθριούσαν οι απόγονοι της ρήσεως «ου πόσοι αλλά που»!! Ευχαριστίες προς τον Ύψιστο διότι ενώ είμεθα τέτοιοι επιβιώνουμε με (έως τότε;) ως έθνος!!!

στ. Τον τρόπο έζησαν πάμπολλοι Αθηναίοι και όχι μόνον από την έξαρση των φαινομένων διαρρήξεων και ληστειών. Παράλληλα κουκουλοφόροι με συνεχή κτυπήματα προκαλούν με επιθέσεις εναντίον τραπεζών και λοιπών καταστημάτων.

Έντονο προβληματισμό στις αστυνομικές δυνάμεις προκαλεί η δράση της...δικτατορίας του εγκλήματος, από την οποία αρκετά σπίτια έχουν μετατραπεί σε φρούρια.

ζ. Με μία ρουκέτα των ημερών του Χρουτσώφ στην Ρωσία, προσεβλήθη η αμερικανική πρεσβεία στην Αθήνα, προκαλώντας σοκ στις ΗΠΑ από το νέο τρομοκρατικό κτύπημα. Η οργάνωση «Επαναστατικός Αγώνας» ανέλαβε την ευθύνη.

Ο μύθος της συνεχούς εγρηγόρσεως και της σημασίας των υπερσύγχρονων μέτρων ασφαλείας κατέρρευσε σε λίγα λεπτά. Η εμπειρία έχει δείξει ότι η τρομοκρατική απειλή αποτελεί μοχλό πίεσεως σε πολλά επίπεδα. Ο μετατοπισμός της μεσανατολικής κρίσεως στα Βαλκάνια, εν όψει του Κοσσυφοπεδίου, δεν πρέπει να αποκλείεται. Το φως το οποίο υπήρχε στο βάθος δεν ήταν το τέλος του τούνελ, αλλά...το τρένο το οποίο ερχόταν με μεγάλη ταχύτητα.

η. Διαμάχη προεκλήθη μεταξύ των Υπουργείων Εθνικής Αμύνης και Δημοσίας Τάξεως με την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων για το θέμα των καμερών και τις δημοσιοποιήσεις ονομάτων φυγόστρατων.

Η υποβόσκουσα, αρκετό καιρό, κρίση μεταξύ πολιτείας και ανεξαρτήτων αρχών, προκαλεί το ερώτημα «ποιος ελέγχει ποιους;». Κρίση στη...νομιμοποίηση και κρίση στην...εμπιστοσύνη.

θ. Κατά τους πρώτους ένδεκα μήνες του 2006 – σύμφωνα με τα στοιχεία της διευθύνσεως αλλοδαπών – εισήλθαν παράνομα στην Ελλάδα 90.000 λαθρομετανάστες και παρά τις προσπάθειες των εντεταλμένων οργάνων 19.000 παραμένουν ασύλληπτοι.

Εκρηκτικές διαστάσεις έχει λάβει το θέμα των λαθρομεταναστών. Έντονος προβληματισμός προκαλείται στις αρμόδιες διωκτικές αρχές, λαμβανομένου υπόψιν ότι δεν αποκλείεται και η διείσδυση ισλαμιστών – και όχι μόνον – τρομοκρατών. Η διασφάλιση των ιδιαίτερως ευάλωτων συνόρων της Ευρωπαϊκής Ενώσεως απαιτεί διευρυμένη συνεργασία των εμπλεκόμενων χωρών υπό τον ελληνικό συντονισμό για την αποτροπή της λαθρομεταναστεύσεως.

ι. Σειρά ενεργειών και παρεμβάσεων του Δήμου Αθηναίων με στόχο την ομαλή ένταξη των μεταναστών στο κοινωνικό σύνολο (!) ανήγγειλε ο

Δήμαρχος Αθηναίων κατά το 3^ο ετήσιο Διεθνές Συνέδριο για την μετανάστευση. Μεταξύ άλλων ανακοινώθη και η δημιουργία γραφείου επικοινωνίας για τους μετανάστες (!).

Είναι αδιανόητο να επιδιώκεται η ομαλή ένταξη των μεταναστών και η ..ανώμαλη των Αθηναίων και λοιπών Ελλήνων. Ας καθορισθεί επιτέλους δια νόμου ποσοστό επί του συνολικού ελληνικού πληθυσμού, το οποίο να τηρείται με αυστηρούς ελέγχους και επιπτώσεις (2%)!!!

ια. Κατά την επίσκεψή του στην Κωνσταντινούπολη, ο Πάπας Βενέδικτος στήριξε το Οικουμενικό Πατριαρχείο σε κάθε πίεση και αμφισβήτηση, ενώ ενεφανίσθη ανυποχώρητος προς τους μουσουλμάνους. Σε δήλωσή του ο Πρέσβης των ΗΠΑ στην Ύγκυρα δήλωσε ότι οι ΗΠΑ αναγνωρίζουν και αποδέχονται τον τίτλο του Οικουμενικού Πατριάρχου στον Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως.

ιβ. Σε θερμό κλίμα επραγματοποιήθη η ιστορική συνάντηση του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος με τον Πάπα στο Βατικανό.

ιγ. Στο περιεχόμενο του βιβλίου Ιστορίας της ΣΤ΄ Δημοτικού, το οποίο διδάσκεται σε Ελληνικά Σχολεία, βρίθεται από προκλητικότητα, ανακρίβειες με πάμπολλα αρνητικά χαρακτηριστικά. Η Έξοδος του Μεσολογγίου ορίζεται απλώς ως η «κίνηση των πολιορκημένων Ελλήνων να βγουν από το φρούριο», η δε αναφορά στο έπος του 1940 περιορίζεται στη φράση «η Ελλάδα μπαίνει στον πόλεμο στις 28 Οκτωβρίου 1940, όταν απαντά αρνητικά στο τελεσίγραφο του Μουσολίνι. Οι Έλληνες το 1940-41 απομακρύνουν τα Ιταλικά στρατεύματα από τα Ελληνοαλβανικά σύνορα σημειώνοντας σημαντικές νίκες!!!

Η μεταφύτευση άλλης Παιδείας και η επινόηση άλλης Ιστορίας αποτελούν συμπτώματα εσκεμμένης λήθης για την οποία απαιτείται να πέσει ο πέλεκυς. Το εγχείρημα «παραγωγής» γενιάς Ελλήνων το οποίο θα έχει απωλέσει τους συνδετικούς ιστορικούς και εθνολογικούς ιστούς από την συλλογική μνήμη και συνείδηση, απαιτείται να παύσει. Είναι απαραίτητο η ιστορία του ποδοσφαίρου, του αυτοκινήτου και της τηλεόρασης να κατέχουν πολλαπλάσια έκταση από τις περιγραφές των Βαλκανικών πολέμων, του έπους του '40 και των δύο παγκοσμίων πολέμων.

ιδ. Σε ΜΜΕ ο Πρύτανης ΑΕΙ, παρεδέχθη δημοσίως ότι στο υπόψη Ίδρυμα υπάρχει χώρος τον οποίο έχουν υπό κατάληψη οι αναρχικοί εδώ και 15 έτη!!

Το «ανεξάρτητο πριγκιπάτο» το οποίο δεν ελέγχεται από την Πανεπιστημιακή αρχή, εκμεταλλεύεται το λεγόμενο «Πανεπιστημιακό

άσυλο». Η παρανόηση του «ασύλου ιδεών» μετετράπη σε άσυλο – αρχηγείο – αποθήκη κατασκευών μολότωφ. Η μετεξέλιξη του πανεπιστημιακού ασύλου σε ορμητήριο κουκουλοφόρων με... «φλογοβόλα» για δολοφονικές επιθέσεις εις βάρος αστυνομικών, απαιτεί άμεση «έγερση» από τον εσκεμμένο λήθαργο των αντανακλαστικών των ιθυνόντων. Το απόστημα επιβάλλεται να χειρουργηθεί !!!

ιε. Φουντώνει η κρίση στον χώρο της Παιδείας καθώς από την πλευρά της κυβερνήσεως προωθείται το συντομώτερο προς την Βουλή προς ψήφιση ο νόμος πλαίσιο για το Πανεπιστημιακό άσυλο. Παράλληλα η υπόψη κυβερνητική ενέργεια προκαλεί αντιδράσεις με κινητοποιήσεις καθηγητών (πυρκαϊά;) και σπουδαστών.

Η (εκ)παιδευτική γυμναστική σε εξέλιξη με τα σπορ αυτοκίνητα, τα «τίμπερλαντ» και τα λοιπά...αξεσουάρ.

ιστ. Σύμφωνα με έρευνα εφημερίδος κάθε ημέρα στην Ελλάδα :

- (1) Πληρώνουμε 1.646.835 € για έτοιμο φαγητό (δηλαδή σκουπίδια).
- (2) Πληρώνουμε 4.695.726 € για κινητό (τι συζητάμε;)
- (3) Αγοράζουμε γραβάτες και μαντήλια αξίας 317.686 € (είναι νάρκισσος).
- (4) Πωλούνται 2.000 TV με πλειοψηφία στο Plasma (η χαρά του καναπέ).
- (5) Τρώμε (αφού αγοράζονται) 1,3 τον σολωμό και 0,5 το χαβιάρι (ούτε ο Ρωμανόφ).
- (6) Καπνίζουμε τσιγάρα, πούρα 9.370.370 € (οδεύουμε προς καταστροφή).
- (7) Πίνουμε καφέ αξίας 1.095.890 € (τύφλα νάχουν οι Βραζιλιάνοι).
- (8) Οδηγούμε αυτοκίνητα (και υπερπολυτελή) αξίας 0.904.738 € (ούτε Σαουδάραβες).

Το χρέος του Ελληνικού Δημοσίου έχει φθάσει πλέον στα 227,1 δις € όταν ο στόχος του έτους έκανε λόγο για τα ..226 δις €. 'ρα «πάμε καλά», ο δε εκτιμώμενος χρόνος αποπληρωμής με το πέρας της... «νεοκένου» περιόδου !!. Η αμεριμνησία της σπατάλης στο μεγαλείο της. Αθάνατε Έλληνα!!

ιζ. Έως τον Σεπτέμβριο ε.ε. θα πωληθούν ποσοστά περίπου 15% των Ταχυδρομικών Ταμειυτηρίων και της Αγροτικής Τραπέζης, όπως δήλωσε ο αρμόδιος Υφυπουργός και μετέδωσε το Ρόϊτερ.

Στον πυρετό των αποκρατικοποιήσεων η χώρα, αποφασισμένη να επιμείνει στην αυστηρή δημοσιονομική της πολιτική, με..καθυστέρηση.

2. ΤΟΥΡΚΙΑ

α. Σύγκρουση κορυφής προκάλεσε στην Τουρκία η πρόταση της Κυβερνήσεως για το άνοιγμα ενός λιμένος και ενός αεροδρομίου της χώρας στα πλοία και τα αεροπλάνα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μετά τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου, άγνοια για το υπόψη θέμα εδήλωσε και ο Πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας, ενώ ο Πρωθυπουργός διεμήνυσε ότι δεν οφείλει να λάβει την έγκριση άλλων θεσμικών παραγόντων για διαβουλεύσεις με την ΕΕ.

Σύγκρουση «κορυφής» στην Τουρκία, με την πρόταση Ερντογάν να συνιστά «απόκλιση από την επίσημη θέση του κράτους».

β. Την Τουρκία επεσκέφθη, μετά τη λήξη της Συνόδου Κορυφής της ΕΕ, ο Βρετανός Πρωθυπουργός, ο οποίος κατά την σύντομη παραμονή του συναντήθη με τον Τούρκο ομόλογό του όπου επανέλαβε την υποστήριξή του στην ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ, σημειώνοντας ότι αυτό θα συμβάλλει στην προσπάθεια για ειρήνη στην Μ. Ανατολή (;) !!

Χείρα βοηθείας στην Τουρκία έτεινε με την επίσκεψή του ο Βρετανός Πρωθυπουργός, προσπαθώντας να βελτιώσει την «τραυματισμένη» εικόνα του Τούρκου ομολόγου του, μετά το αποτέλεσμα της ΕΕ για πάγωμα των κεφαλαίων στην ενταξιακή διαπραγμάτευση. Με την συνηθισμένη στάση υπέρ των Τούρκων ο Μπλερ επεχείρησε να ισορροπήσει την κατάσταση, ώστε να μην φανεί ανακόλουθος με την ΕΕ, καλώντας την Τουρκία να ανοίξει λιμάνια και αεροδρόμια στην Κύπρο.

γ. Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου την οποία διέρχεται η Τουρκία, πρόθεση της κυβερνήσεως Ερντογάν – όπως έχει διαπιστώσει το Ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών – είναι η αναβάθμιση του μειονοτικού ζητήματος στην εθνική ατζέντα «για τα δικαιώματα των Τούρκων» της δυτικής Θράκης.

Η αμερικανική θεωρία για την ύπαρξη «τουρκικής μειονότητας» στην προαναφερθείσα περιοχή ευνοεί τους σχεδιασμούς της ΄γκυρας, επιλέγοντας την μουσουλμανική μειονότητα ως μοχλό

αντιπερισπασμού στις πιέσεις της ΕΕ έναντι του ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως και του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

δ. Μετά τον απαγχονισμό του πρώην ηγέτη του Ιράκ, ο Τούρκος Πρωθυπουργός δήλωσε δημοσίως ότι η κατάσταση στο Ιράκ αποτελεί πρώτη προτεραιότητα πλέον για την εξωτερική πολιτική υπερσκελίζοντας την πορεία των ευρωτουρκικών σχέσεων.

Η αντιευρωπαϊκή στροφή της Τουρκίας στον φόβο δημιουργίας ενός ανεξάρτητου Κουρδιστάν και εν μέσω μιας μακράς και θερμής προεκλογικής περιόδου, επιβεβαιώθη με την απαγόρευση του αγιασμού των υδάτων. Η δημιουργία συλλογικής ψυχολογίας περικυκλώσεως, ενισχύει τον αντιευρωπαϊσμό και τον ισλαμικό αντιαμερικανισμό. Η παρακολούθηση με βουβό σοκ του απαγχονισμού του Σαντάμ Χουσεΐν την απενεχοποιεί από τις διαπραχθείσες βαρβαρότητες εις βάρος των ιστορικών της αντιπάλων, αναλογιζομένη τον εφιάλητη δημιουργίας ανεξαρτήτου Κουρδιστάν στις ΝΑ περιοχές της Τουρκίας.

ε. Ανοικτό άφησε το ενδεχόμενο για αλλαγές στον νόμο περί βακουφίων ο αρμόδιος αντιπρόεδρος της τουρκικής κυβερνήσεως μετά την υπόθεση της περιουσίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου, όπου το ευρωπαϊκό δικαστήριο κατέδικασε την Τουρκία για παράβαση του δικαιώματος αποκτήσεως περιουσίας (Μεγάλη του Γένους Σχολή). Παράλληλα εγένετο ανακίνηση του θέματος των Τούρκων των Δωδεκανήσων και μαζικές προσφυγές στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για διεκδίκηση μειονοτικών περιουσιών.

Τον ...Δράμαλη ξέχασαν!!!

στ. Διεθνής καταδίκη της Τουρκίας για τη δολοφονία του Αρμενίου δημοσιογράφου από νεαρό Τούρκο με αρνητικό αντίκτυπο στην ενταξιακή πορεία της χώρας.

Η δολοφονία του αρμενικής καταγωγής δημοσιογράφου προκάλεσε μεγάλη αναστάτωση στην Τουρκία. Μήπως ανοίγει το «κουτί της Πανδώρας»;

ζ. Σε σημαντικές δηλώσεις προέβη ο ΥΠΕΞ της Τουρκίας σχετικά με την τριχοτόμηση του Ιράκ (Σουνιτικό, Σιιτικό και Κουρδικό) προειδοποιώντας εμμέσως πλην σαφώς για την στάση την οποία θα τηρήσει η 'γκυρα σε περίπτωση υλοποιήσεως του σχετικού σεναρίου.

Με την υιοθέτηση επιθετικής στάσεως προς την αμερικανική πολιτική στο Ιράκ, η Τουρκία θα πιέσει όσο μπορεί τις ΗΠΑ προκειμένου να μη δημιουργηθεί ανεξάρτητο Κουρδικό κράτος και για να μην

πραγματοποιηθεί το δημοψήφισμα γεγονός το οποίο δημιουργεί έντονο προβληματισμό αναδείξεως της Τουρκίας ταχύτατα σε «τοπική υπερδύναμη», η οποία θα αναλάβει ηγετικό ρόλο όταν αποχωρήσουν οι Αμερικανοί από το Ιράκ. Το μέλλον λοιπόν του Ιράκ περνά «εν μέρει» από την Τουρκία; Και τι λέει επ' αυτού ο θεός Σαμ;

- η. Ύμεση υπήρξε η αντίδραση της Ουάσιγκτον στις δηλώσεις του Τούρκου ΥΠΕΞ πως «οι ΗΠΑ δεν κάνουν αρκετά για να κάμψουν την δράση του ΡΚΚ στο βόρειο Ιράκ και πως εάν εκείνοι είναι ανίκανοι να επέμβουν, θα επέμβουμε εμείς»!! Έντονες πιέσεις δέχεται ο Τούρκος πρωθυπουργός προκειμένου να δοθεί το πράσινο φως για στρατιωτική επέμβαση στο βόρειο Ιράκ.

Μετά την προαγγελία δημοψηφίσματος για την αυτονόμηση της Ιρακινής πόλεως Κιρκούκ (πετρέλαια γαρ) – η οποία είναι αμιγώς Κουρδική – αναμενόμενη ήταν η αντίδραση της Αγκύρας. Οι ασκούμενες πιέσεις στις ΗΠΑ για να παύσει η δραστηριότητα του ΡΚΚ στο βόρειο Ιράκ αποσκοπούν στο να ρίψει η Ουάσιγκτον στον «κάλαθο των αχρήστων» το οιοδήποτε «σχέδιο της επομένης ημέρας» για το Ιράκ το οποίο θα προβλέπει αυτοδύναμους Κούρδους.

- θ. Σε έρευνα η οποία δημοσιεύεται σε έκδοση της Διευθύνσεως Στρατιωτικής Ιστορίας και Στρατηγικών Μελετών του Τουρκικού Γενικού Επιτελείου, οι εξεγερμένοι Έλληνες αποκαλούνται «τρομοκράτες» οι οποίοι εδέχοντο βοήθεια από την ελευθέρα Ελλάδα και προέβησαν σε βιαιότητες κατά των μουσουλμάνων (!!) αφήνοντας υπονοούμενα για την ασκουμένη σήμερα πολιτική έναντι της Τουρκίας από την Ελλάδα και υποστηρίζοντας τον σημαντικό ρόλο της εξελίξεως των κινημάτων από τις δυνάμεις του εξωτερικού.

Με την γνωστή μέθοδο της παραχαράξεως της ιστορίας μέσω των εγχειριδίων και των «ειδικών εκδόσεων» κρατικών οργανισμών συνεχίζεται πεισματικά από την ΄γκυρα η εμπρηστική διαιώνιση του μίσους . Ας όψονται «αι Μεγάλοι Δυνάμεις»!!!

- ι. Υπό το βάρος των επικρίσεων του τύπου για παταγώδη αποτυχία της κυβερνήσεως στην αντιμετώπιση των υπερεθνικιστικών οργανώσεων, ο Τούρκος πρωθυπουργός φέρεται να δήλωσε ότι έχει πληρωθεί βαρύ τίμημα από την χώρα για την μη καταστολή του «βαθέως κράτους» στις Ένοπλες Δυνάμεις και στην γραφειοκρατία.

Χαρακτηριστικά ανοικτής συγκρούσεως λαμβάνει στην Τουρκία η «κόντρα» ανάμεσα στην μετριοπαθή ισλαμιστική κυβέρνηση και τα «Κεμαλικά» κέντρα εξουσίας στον απόηχο της δολοφονίας του Αρμενίου δημοσιογράφου, με την σκλήρυνση της στάσεως του

Ερντογάν έναντι των υποθαλπτόντων και προστατευόντων ακραίους εθνικιστικούς κύκλους. Από την σύγκρουση, αυγού και πέτρας, το αποτέλεσμα είναι γνωστό. Εκτός εάν.....

ια. Απειλές προς πάσα κατεύθυνση εκτοξεύει η ΄γκυρα να μην προχωρήσει η συνεργασία Λιβάνου και Αιγύπτου με την Κύπρο σχετικά με την έρευνα και την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων στην περιοχή.

Οι υπογραφείσες συμφωνίες ανοίγουν τον δρόμο για την εξερεύνηση των κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου για την εκμετάλλευση του φυσικού πλούτου της περιοχής, ενώ ήδη άρχισαν να δημιουργούν ένταση, αποσταθεροποιώντας την κατάσταση όχι μόνο στην Κύπρο, με απώτερο σκοπό την εξάσκηση πιέσεως για αναγνώριση του ψευδοκράτους αλλά και συμμετοχή σε οποιαδήποτε οικονομικά οφέλη προκύψουν.

3. ΚΥΠΡΟΣ

α. Ικανοποίηση επικρατεί σε Λευκωσία και Αθήνα καθώς η Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων σε συνεδρίασή της για τις διαπραγματεύσεις ΕΕ-Τουρκίας, απεφάσισε να ανοίξει ένα μόνο κεφάλαιο (βιομηχανία και επιχειρήσεις) αντί των επτά που είχε επιχειρηθεί, απόφαση η οποία δικαιώνει την Κύπρο.

β. Αποφασισμένη να αντιταχθεί με όλα τα διατιθέμενα μέσα είναι η Λευκωσία, στην προωθούμενη από χώρες μέλη της ΕΕ εκτροπή για πολιτική αναβάθμιση του ψευδοκράτους.

Οι ανοίξεις και άκομπες επεμβάσεις των υπερατλαντικών πατρώνων μέσω των γνωστών προωθητών της πολιτικής τους σε θέματα τα οποία αφορούν στην ΕΕ, συνάδει με την υποχωρητικότητα της Ευρώπης έναντι της Τουρκίας. Τελικώς η Τουρκία εντάσσεται στην Ευρώπη ή η Ευρώπη στην Τουρκία;;

γ. Σήραγγα η οποία θα εξυπηρετεί τους ίδιους σκοπούς για τους οποίους είχε ανεγερθεί η γέφυρα στην οδό Λήδρας στην Λευκωσία έχει κατασκευάσει οι τουρκικές κατοχικές αρχές.

Παραβίαση του status quo αποτελεί κάθε κατασκευαστικό έργο στην νεκρή ζώνη. Η ειρηνευτική δύναμη του ΟΗΕ στην Κύπρο αν και επιδεικνύει ανεξήγητη ανοχή στις παραβιάσεις της νεκρής ζώνης από τις τουρκικές δυνάμεις, εξαντλεί την αυστηρότητά της στην Ελληνοκυπριακή πλευρά!!

4. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Ένδεκα έτη μετά το πέρας του καταστροφικού πολέμου στην πρώην Γ/Β που προκάλεσε την επέμβαση του ΝΑΤΟ, η Σερβία, το Μαυροβούνιο και η Βοσνία-Ερζεγοβίνη έγιναν δεκτές στην «Σύμπραξη για την Ειρήνη» της Ατλαντικής Συμμαχίας στη διάρκεια τελετής στις Βρυξέλλες.

β. Ικανοποίηση για τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών στην Σερβία εξέφρασαν ΕΕ, ΗΠΑ και γειτονικές χώρες καθώς η χωρίς αυτοδυναμία νίκη των εθνικιστών δημιουργεί βάσιμες ελπίδες για σχηματισμό κυβερνήσεως συνασπισμού από φιλοδυτικά κόμματα της χώρας.

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρακολουθούνται από την διεθνή κοινότητα οι όποιες εξελίξεις στο Βελιγράδι, λαμβανομένου υπόψιν ότι αναμένεται η δημοσιοποίηση της προτάσεως του ΟΗΕ για το τελικό καθεστώς του Κοσσυφοπεδίου. Το ασαφές αποτέλεσμα αναμένεται να έχει συνέπειες και στην αποδοχή από τους Σέρβους της σχετικής προτάσεως των Ηνωμένων Εθνών.

γ. Τα Σκόπια «απεφάσισαν» τελικώς να μετονομάσουν το αεροδρόμιο των Σκοπίων «Πέτροβets» σε αεροδρόμιο «Μέγας Αλέξανδρος». Η ΥΠΕΞ της Ελλάδος απείλησε τα Σκόπια με αντίποινα για την προκλητική τους ενέργεια.

Συνεχίζοντας χωρίς φραγμούς την εκμετάλλευση του ονόματος «Μακεδονία», φαίνεται ότι τα Σκόπια έγραψαν στα «παλαιά τους υποδήματα» τις ενδιάμεσες συμφωνίες (και...κουραφέξαλα). Παρά το γεγονός ότι έχει παρέλθει μήνας από την υπόψη ενέργεια, ουδεμία επί της ουσίας αντίδραση υπήρξε εκ μέρους της Ελλάδος. Μήπως ο τρόπος αντιδράσεως απαιτείται να αλλάξει σε δυναμική γραμμή; Οι άσκοποι μεγαλοϊδεατισμοί κάποτε πρέπει να παύσουν!!

δ. Σκληρή γραμμή απέναντι στα Σκόπια τήρησε η ΥΠΕΞ της Ελλάδος μετά την σχετική προκλητική απόφαση για το αεροδρόμιό της, ενώ ξεκαθάρισε και στις ΗΠΑ ότι θα «μπλοκάρει» την είσοδο των Σκοπίων σε ΝΑΤΟ ή ΕΕ εάν υπάρξει απόφαση σε βάρος της Ελλάδος. Με οριστική απόφαση του Έλληνας Πρωθυπουργού θα τηρηθεί «βέτο» στο ΝΑΤΟ κατά των Σκοπίων.

Οι εκτιμήσεις των αρμοδίων περί διαλλακτικότερης στάσεως, εντάσσονται στην σφαίρα των «ευσεβών πόθων». Για «μερικούς» δεν τους πειράζει εάν βγει το όνομα, αφού τους έχει βγει το «χούϊ» προ πολλού. Καλού-κακού ας ετοιμάζονται μια-δυο Μ/ΚΜ δια...παν ενδεχόμενο!!

ε. «Περιορισμένη ανεξαρτησία υπό διεθνή επιτήρηση επρότεινε ειδικός απεσταλμένος του ΟΗΕ για το Κοσσυφοπέδιο. Προκειμένου να τοποθετηθούν οι δύο πλευρές και να διαμορφωθεί το τελικό κείμενο του ΓΓ του ΟΗΕ προς το ΣΑ.

Η εισήγηση ανοίγει το δρόμο για ανεξαρτοποίηση της περιοχής με όποιες συνέπειες προκύψουν. ΗΠΑ και ΕΕ «πωλούν» ευρωπαϊκό όραμα στο Βελιγράδι, με τις πολύτιμες «χάντρες» και τα αστραφτερά «καθρεπτάκια» να μοιράζονται στους Σέρβους ιθαγενείς λαμβανομένου υπόψιν ότι η Σερβία ευρίσκεται στην ομηρία του δικαστηρίου της Χάγης.

στ. Μόνο η νέα σερβική αρχή είναι αρμοδία για να συνεχίσει τις συνομιλίες για το καθεστώς του Κόσσοβου, διεμήνυσε ο απερχόμενος Πρωθυπουργός της Σερβίας. Η Σερβία είναι έτοιμη να προτείνει στην αλβανόφωνη πλειοψηφία στο Κόσσοβο εσωτερική αυτονομία με την οποία συμβολικά θα διατηρείται η κυριαρχία του Βελιγραδίου στην περιοχή.

ζ. Ένα βήμα προ των οριστικών υπογραφών στην συμφωνία για τον αγωγό Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη ευρίσκονται Ρωσία, Βουλγαρία και Ελλάς καθώς ο μαραθώνιος των επαφών απέδωσε καρπούς. Η σχετική συμφωνία αναμένεται να υπογραφεί στις 7 Φεβρουαρίου ε.ε.

Απαιτήθηκε χρονικό διάστημα 13 ετών για να υπερβεί τις επιφυλάξεις της η Ρωσική πλευρά ως προς την βιωσιμότητα και την σκοπιμότητα του αγωγού. Το ακανθώδες θέμα των ποσοστών και η εταιρεία του αγωγού σε εκκρεμότητα.

5. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΟ

α. Η PLO ανεκοίνωσε ότι θα στηρίξει τα σχέδια του Προέδρου Αμπάς για πρόωρες εκλογές, προκειμένου η Παλαιστινιακή Αρχή να εξέλθει από το αδιέξοδο των άκαρπων συνομιλιών για σχηματισμό κυβερνήσεως εθνικής ενότητας.

Οι πολύμηνες προσπάθειες για τον σχηματισμό κυβερνήσεως, στην οποία θα συμμετείχαν η Χαμάς ή η Φατάχ καθώς και προσωπικότητες, απέτυχε και οι συνομιλίες διεκόπησαν. Η εμμονή ορισμένων να μη παρεκκλίνουν από βασικές αρχές (καταδίκη τρομοκρατίας, άρνηση αναγνώρισεως του κράτους του Ισραήλ) δεν αποκλείεται να προκαλέσει εσωτερικές εντάσεις.

β. «Το Ισραήλ δεν χρειάζεται να πει, ούτε να μην πει, αν διαθέτει πυρηνικά όπλα · αρκεί ότι κάποιοι φοβούνται πως έχουμε και ο φόβος αυτός αποτελεί από μόνος του αποτρεπτικό στοιχείο»

Τάδε έφη Simon Peres, αντιπρόεδρος της Ισραηλινής Κυβερνήσεως. «Ο έχων νουν νοέτω και ο ώτα ακουέτω»!!!

γ. Ο σάλος τον οποίο έχουν ξεσηκώσει οι δηλώσεις του Πρωθυπουργού του Ισραήλ σχετικά με τις πυρηνικές δυνατότητες της χώρας συνεχίζεται αμείωτος. Από την πλευρά της η Τεχεράνη έδραξε την ευκαιρία και ζήτησε από τον ΟΗΕ να αναλάβει δράση το Συμβούλιο Ασφάλειας εναντίον του Ισραήλ.

Με παραβίαση της μυστικότητας και ασάφειας για αρκετές δεκαετίες, ομολογήθηκε η κατοχή του μοναδικού πυρηνικού οπλοστασίου στην Μέση Ανατολή. Η Ισραηλινή εκστρατεία η οποία είχε στόχο την μη απόκτηση από το Ιράν πυρηνικού οπλοστασίου «εις τας καλένδας»!!

δ. Επεισοδιακή υπήρξε η επιστροφή του Παλαιστινίου Πρωθυπουργού από την Αίγυπτο, καθόσον οι Ισραηλινοί έκλεισαν το μεθοριακό φυλάκιο διελεύσεώς του. Μετά από ώρες επετεύχθη συμφωνία μεταξύ Αιγύπτου – Ισραήλ και επετράπη η διέλευσή του αφήνοντας στην Αίγυπτο 35 εκατ. δολ. τα οποία είχε εξασφαλίσει ως οικονομική βοήθεια από αραβικές χώρες.

ε. Την στήριξη του Παλαιστινίου Προέδρου, εξέφρασε ο Βρετανός Πρωθυπουργός κατά την συνάντησή τους στην Ραμάλα, υποστηρίζοντας ότι υπάρχει ανάγκη πρόωρων εκλογών καθώς και ότι πρόκειται για κρίσιμη περίοδο στη Μέση Ανατολή. Ο Βρετανός Πρωθυπουργός συναντήθηκε μετέπειτα με τον Ισραηλινό ομόλογό του.

Η επιτευχθείσα εκχειρία και η επίσκεψη του Βρετανού Πρωθυπουργού, δεν εξασφαλίζουν το ενδεχόμενο «μπούκοτάζ» των προώρων εκλογών από την Χαμάς.

στ. Αναβιώνει το διεθνές «κουαρτέτο» (ΗΠΑ, Ρωσία, ΕΕ, ΟΗΕ) με κοινή επιθυμία ΗΠΑ/Γερμανίας για την Ισραηλινο-Παλαιστινιακή διαμάχη, το οποίο πιθανότατα θα συνέλθει στις αρχές Φεβρουαρίου στην Ουάσιγκτον.

Με την αναβίωση της ομάδος των υπόψη χωρών, ελπίδες αναφύονται, προς τον τρόπο επιλύσεως της διενέξεως των δύο πλευρών, με επακόλουθο τον σημαντικό επηρεασμό της καταστάσεως σε ολόκληρη την περιοχή.

ζ. Χρήση απαγορευμένων χημικών όπλων και απεμπλουτισμένου ουρανίου από τον Ισραηλινό στρατό στα Παλαιστινιακά εδάφη κατήγγειλε ο Παλαιστίνιος Υπουργός Περιβάλλοντος.

Δεν φθάνει που τους παρέχουν πρώτη ύλη για την κατασκευή..τηγανιών, κατσαρολών και ταψιών, τους κατηγορούν και από πάνω!!

ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ

η. Την υπόσχεση των έξι αραβικών χωρών οι οποίες συμμετέχουν στο Συμβούλιο Συνεργασίας του Κόλπου ότι θα υποστηρίξουν την Κυβέρνηση του Ιράκ στον αγώνα της εναντίον της αναταραχής η οποία συγκλονίζει την χώρα, απέσπασε η ΥΠΕΞ των ΗΠΑ.

Μεγαλύτερα αναταραχή από αυτή που υπέστη η περιοχή, δεν μπορούσε να υποστεί. Οι δηλώσεις «μεταμελείας» των πρωτεργατών, με νέες προσεγγίσεις στα ερείπια της πολιτικής για το Ιράκ, εκ των υστέρων. «Επιμηθεί ουκ έστι το μέλλειν αλλά το ...μεταμέλλειν».

θ. Εξετελέσθη δί'απαγχονισμού ο πρώην ισχυρός άνδρας του Ιράκ, μετά από απόφαση του αρμοδίου δικαστηρίου.

Με πανηγυρισμούς και συγκρούσεις έγινε δεκτή η είδηση του θανάτου του Σαντάμ Χουσεΐν ενώ διχασμένη και με αναμείωτες αντιδράσεις η διεθνής κοινότητα. Την επομένη ημέρα «όλοι εναντίον όλων» : Σίίτες εναντίον Σουνιτών στο Ιράκ, Κούρδοι εναντίον Σουνιτών, Σιιτών και Τούρκων, η Τεχεράνη εναντίον Σουνιτών του Ιράκ και των Κούρδων, η Φατάχ εναντίον της Χαμάς στην Παλαιστίνη, οι φιλοαμερικανικές δυνάμεις εναντίον της Χεζμπολάχ και των Αραβικών δυνάμεων στο Λίβανο... Η αμερικανική κατασκευή του ...χάους!!

ι. Αναλαμβάνοντας «όλη την ευθύνη» για τα λάθη τα οποία διεπράχθησαν στον πόλεμο του Ιράκ, κάτι που – παρεδέχθη – έχει διαμορφώσει πλέον μια «απαράδεκτη κατάσταση», ο Πρόεδρος των ΗΠΑ, εξήγγειλε τη νέα στρατηγική της Κυβερνήσεώς του στο μέτωπο αυτό, με την ελπίδα ότι θα επέλθει ομαλοποίηση και θα επιτρέψει τον επαναπατρισμό των αμερικανικών στρατευμάτων και μέχρι επιτεύξεως αυτού...ενισχύονται με άλλους 21.500 άνδρες, χωρίς χρονοδιάγραμμα...αποχωρήσεως.

Η συνέχιση της ίδιας πολιτικής σε στρατιωτικό, πολιτικό και διπλωματικό επίπεδο, θα φέρει επιπρόσθετα δεινά στους Ιρακινούς, με τις «παράπλευρες απώλειες» και τις σημαντικές απώλειες σε..βαρέλια πετρελαίου από την μη ολοκλήρωση της απελευθερώσεως του Ιράκ. Οι συνεχώς αυξανόμενες αμερικανικές απώλειες και ο μη πλήρης έλεγχος της Βαγδάτης αποδεικνύει σημαντικό βαθμό χρεωκοπίας της πολιτικής η οποία ακολουθήθηκε. Στρατηγικό λοιπόν και όχι τακτικό το λάθος στο Ιράκ.

ια. Υπερέβησαν τους 90 νεκρούς και τους 170 τραυματίες οι νέες επιθέσεις των ανταρτών σε διάφορα σημεία του Ιράκ, ενώ μαίνεται ο εμφύλιος μεταξύ Σιιτών και Σουνιτών.

Εκτός ελέγχου και κάθε λογικής είναι η σειρά των επί καθημερινής βάσεως σημειούμενων επιθέσεων, παρά την αποφασιστικότητα του

Λευκού Οίκου να υλοποιήσει τη νέα του στρατηγική για ομαλοποίηση της καταστάσεως.

ιβ. Το Ιράν στηρίζει τη δημιουργία ενός Σιιτικού κράτους εν κράτει στο Ιράκ, παρέχοντας στις Σιιτικές πολιτοφυλακές όπλα και εκπαίδευση και υποστηρίζοντας φιλοϊρανούς Ιρακινούς πολιτικούς, επισημαίνει έκθεση της Σαουδικής Κυβερνήσεως η οποία εδημοσιεύθη σε αμερικανική εφημερίδα.

Τα μαύρα σύννεφα της ενδεχομένης τριχοτομήσεως του Ιράκ (Σιιτικό, Σουνιτικό και Κουρδικό τμήματα) αρχίζουν να διαγράφονται στον ουρανό της χώρας.

ιγ. Το Ιράν επανέλαβε την απειλή του ότι είναι έτοιμο να χρησιμοποιήσει τις μαζικές εξαγωγές πετρελαίου ως όπλο, προκειμένου να υπερασπισθεί τον εαυτό του, εάν χρειασθεί, στη διαμάχη του με τη διεθνή κοινότητα για το πυρηνικό του πρόγραμμα.

Η απειλή απευθύνεται κυρίως προς τις ευρωπαϊκές χώρες εφόσον δεν εμποδισθούν «ακατάλληλες αποφάσεις» από τις οποίες εξαρτάται η χρησιμοποίηση του «χαρτιού του πετρελαίου».

ιδ. Σε ένα από τα πλέον εφιαλτικά σενάρια πολέμου για την περιοχή της Μέσης Ανατολής επανέρχεται ο Βρετανικός Τύπος, ο οποίος αποκαλύπτει τα μυστικά σχέδια του Ισραήλ για την καταστροφή των πυρηνικών εγκαταστάσεων του Ιράν με την χρήση πυρηνικών όπλων και παρουσιάζοντας με λεπτομέρειες τα σχέδια επιθέσεως τα οποία διαψεύδουν οι Ισραηλινοί αξιωματούχοι.

Η άρνηση της Τεχεράνης να συμμορφωθεί με το ψήφισμα του ΟΗΕ για τον εμπλουτισμό ουρανίου, και τη δημόσια – για πρώτη φορά – παραδοχή του Ισραηλινού Πρωθυπουργού ότι η χώρα του διαθέτει πυρηνικά όπλα, καθιστούν τα σενάρια αυτά πλέον πιθανά να πραγματοποιηθούν.

ιε. Την αποφασιστικότητα του Ιράν να μην παραιτηθεί από το δικαίωμά του στην πυρηνική ενέργεια εξέφρασε ο πνευματικός ηγέτης της χώρας. Το Ισραήλ φοβούμενο ενδεχομένη επίθεση από το Ιράν, ευρίσκεται στην τελική φάση κατασκευής του μεγαλύτερου μη επανδρωμένου αεροσκάφους (UAV), το οποίο θα καταστρέψει βαλλιστικούς πυραύλους κατά την εκτόξευσή τους, απεκάλυψε Ισραηλινός αξιωματούχος.

Με την εκπαίδευση των Ισραηλινών να ευρίσκεται σε εξέλιξη (πέταξαν μέχρι το Γιβραλτάρ για το μετ'επιστροφής ταξίδι των 3.200 χλμ έως τους στόχους), τον ανυποχώρητο Πρόεδρο του Ιράν και την επεξεργασία ενδεχομένου γενικευμένου πολέμου από τις ΗΠΑ, έχουν

πυκνώνει τις αποσταθεροποιητικές τάσεις στην περιοχή και εφόσον πραγματοποιηθεί επίθεση κατά του Ιράν, δεν αποκλείεται η τιμή του πετρελαίου να υπερβεί τα 100 δολ. το βαρέλι.

6. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

α. Την πλήρη διακοπή των διαπραγματεύσεων της ΕΕ με την Τουρκία πρότεινε ο Υπουργός Εσωτερικών της Γαλλίας χαρακτηρίζοντας ως απαράδεκτη την στάση της 'γκυρας απέναντι στην Κύπρο. Ο Τούρκος ΥΠΕΞ ματαίωσε την επίσκεψή του στην Αθήνα.

Η περιπετειώδης ματαίωση της επισκέψεως του Τούρκου ΥΠΕΞ στην Αθήνα, σηματοδοτεί το τέλος των ψευδαισθήσεων για την δυνατότητα διατηρήσεως μιας «ειδυλλιακής» ατμόσφαιρας στις Ε/Τ σχέσεις με το Κυπριακό στο ράφι. Οι προβληματισμοί της Γαλλίας και άλλων ευρωπαϊκών χωρών αδυνατούν από την ευθεία αμερικανική παρέμβαση στις ευρωπαϊκές διεργασίες και τον δυναμισμό της Βρετανικής διπλωματίας. Τουρκότεροι των Τούρκων!!

β. Η Φιλανδία έγινε η 16^η χώρα της ΕΕ η οποία επικύρωσε το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα μολονότι αυτό είχε παγώσει, μετά το «όχι» των Γάλλων και Ολλανδών.

γ. Νέα παράταση 18 μηνών επροτάθη να δοθεί στην Τουρκία από την ΕΕ προκειμένου να τηρήσει τις υποχρεώσεις της οι οποίες απορρέουν από το πρωτόκολλο τελωνειακής ενώσεως. Με τουρκικό ελιγμό στο «παραά πέντε» η 'γκυρα προσπάθησε να θολώσει τα νερά (άνοιγμα ενός λιμένος και ενός αεροδρομίου) προκειμένου να αποφύγει την αναστολή των διαπραγματεύσεων.

Το ενδεχόμενο συνδέσεως του χρονοδιαγράμματος με το Κυπριακό αποτελεί σφάλμα, λαμβανομένου υπόψιν ότι οιαδήποτε σύνδεση αυτού με τα Ευρωτουρκικά είναι εκτός θέματος καθόσον το Κυπριακό συζητείται εντός του ΟΗΕ. Το σκληρό πόκερ στις Βρυξέλλες συνεχίζεται.

δ. Μετά από σκληρή και επίπονη διαπραγμάτευση σε συνεδρίαση όπου δεν έλλειψαν οι εντάσεις, οι ΥΠΕΞ της ΕΕ απεφάσισαν να επιβάλουν κυρώσεις στην Τουρκία για τη μη συμμόρφωσή της στην υποχρέωση να ανοίξει λιμένες και αεροδρόμια στην Κύπρο.

Σε ρήτρα επανεξετάσεως της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας το 2008 ή 2009 εστιάζεται το διπλωματικό παίγνιο των Βρυξελλών. Αντί να παύσει η διαπραγμάτευση, επενοήθη το τέχνασμα του «παγώματος» μερικών μόνον κεφαλαίων. Τα Lobbies στο μεγαλείο τους!!

ε. Ψήφο εμπιστοσύνης στην ΕΕ δίδουν οι Έλληνες σύμφωνα με την εξαμηνιαία δημοσκόπηση του Ευρωβαρομέτρου, καθόσον εμπιστεύονται από όλους την Ευρωπαϊκή Ένωση (65%) με δεύτερη την Βουλή της χώρας τους (54%).

στ.Πρόστιμο 165 εκατ. ευρώ επεβλήθη στην Ελλάδα για την περίοδο 1998-2003 για το λάδι.

Λαδωμένη..καμπάνα λοιπόν καθόσον είναι τοις πάσι γνωστό ότι το..λάδωμα κάνει καλό στα..έδρανα!!!

ζ. Ρουμανία και Βουλγαρία από 1 Ιανουαρίου 2007 κατέστησαν μέλη της ΕΕ μετά παρέλευση επτά ετών από την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων.

Η ένταξη των δύο χωρών υπήρξε περισσότερο ένα αμερικανικό παρά ευρωπαϊκό σχέδιο, με το κλείσιμο των οφθαλμών στα θεσμικά κενά των δύο χωρών, προκειμένου να προσαρμοσθεί στους κανόνες επεκτάσεως του ΝΑΤΟ, παρέχοντας έτσι διεύρυνση της επιρροής των ΗΠΑ στο εσωτερικό της ΕΕ, αποκτώντας καθαρή πλέον πλειοψηφία συμμάχων και με την Ελλάδα να διακυβεύει – αν όχι να χάνει – την πρωτοκαθεδρία στα Βαλκάνια.

η. Ελευθέρα πρόσβαση στα προσωπικά (και όχι μόνο) δεδομένα των ευρωπαίων πολιτών, από δακτυλικά αποτυπώματα μέχρι τους αριθμούς αδειας αυτοκινήτων , εισηγήθη η γερμανική προεδρία της ΕΕ με το σύνθημα «ζώντας με ασφάλεια στην Ευρώπη».

Ευρωπαϊκή πολιτική ασφαλείας...MADE IN USA !!

θ. Σε διεθνή πρωτεύουσα για το κλίμα και το περιβάλλον μετετράπη το Παρίσι, με τους ειδικούς να κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου, επισημαίνοντας ότι η ανθρωπότητα έχει μόλις λίγα χρόνια για να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να ανασχεθεί η υπερθέρμανση του πλανήτη.

Και οι ..ανεκδιήγητοι αρνούνται το Κιότο!!!

7. Η.Π.Α.

α. Οι ΗΠΑ δεν κερδίζουν τον πόλεμο στο Ιράκ, παρεδέχθη ο Υπουργός Αμύνης των ΗΠΑ θέτοντας στην Επιτροπή του Κογκρέσου για την ανάληψη των καθηκόντων του, εκτιμώντας ότι τυχόν αποχώρηση των αμερικανικών στρατευμάτων από το Ιράκ θα προκαλέσει περιφερειακή σύγκρουση, ενώ ενεφανίσθη αρνητικός στο ενδεχόμενο επιθέσεως των ΗΠΑ κατά του Ιράμ ή της Συρίας.

β. Το Κογκρέσο των ΗΠΑ εψήφισε υπέρ της προτάσεως για πώληση πυρηνικών καυσίμων στην Ινδία, με αντάλλαγμα να δοθεί πρόσβαση στους διεθνείς επιθεωρητές στους αντιδραστήρες του Ν.Δελχί οι οποίοι χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Η πολιτική αυτή ανατρέπεται την επί 30 έτη ακολουθούμενη για την Ασία κατά της επεκτάσεως των πυρηνικών και δεν αποκλείεται, άλλες ασιατικές χώρες να επιδοθούν σε αγώνα δρόμου για την ενίσχυση των πυρηνικών προγραμμάτων τους.

γ. Επιπλέον 99,7 δις δολ. ζητά το αμερικανικό Πεντάγωνο για τις ανάγκες των επιχειρήσεων στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν. Συνολικά, οι δύο πόλεμοι έχουν κοστίσει μέχρι σήμερα 500 δις δολ.

δ. Ο Λευκός Οίκος προειδοποίησε το Ιράν ότι η μη συμμόρφωσή του στις επιταγές της διεθνούς κοινότητας αναφορικά με το πυρηνικό του πρόγραμμα «θα επιδεινώσει την κατάστασή του στη διεθνή σκηνή και θα έχει επιπτώσεις στον Ιρανικό λαό. Το ΣΑ/ΟΗΕ εψήφισε ομόφωνα υπέρ της επιβολής κυρώσεων στο Ιράν, που αφορούν στην προμήθεια πυρηνικών υλικών και τεχνολογίας.

Δύο μέτρα και δύο σταθμά στην περιοχή με τους κινητήρες των αεροπλανοφόρων και αεροσκαφών σε προθέρμανση.

ε. Τον θάνατο πολλών αμάχων αλλά και διεθνείς αντιδράσεις προκάλεσαν οι αμερικανικές αεροπορικές επιδρομές στην Νότια Σομαλία εναντίον ισλαμιστών μαχητών, με σαφείς αποστάσεις της Κομισιόν.

στ. Την λήψη μέτρων κατά της παγκόσμιας υπερθέρμανσης ζήτησαν από τον Πρόεδρο των ΗΠΑ δέκα επικεφαλής εκ των μεγαλύτερων επιχειρήσεων των ΗΠΑ, Είναι γνωστό ότι οι ΗΠΑ, ο μεγαλύτερος παραγωγός αερίων του θερμοκηπίου, έχουν αρνηθεί να επικυρώσουν το πρωτόκολλο του Κιότο με το επιχείρημα ότι θα ήταν αναποτελεσματικό και επιζήμιο για την οικονομία!!!

Στου κουφού την πόρτα, όσο θέλεις βρόντα!!

ζ. Δεύτερο αεροπλανοφόρο εστάλη στον Περσικό Κόλπο από τις ΗΠΑ (το πρώτο είχε συγκρουσθεί με...δεξαμενόπλοιο στα στενά του Ορμούζ), για πρώτη φορά από το 2003.

Μήνυμα αποφασιστικότητας της Ουάσιγκτον εναντίον της Τεχεράνης αποτελεί η αποστολή του αεροπλανοφόρου στον Περσικό Κόλπο.

η. Η κυβέρνηση των ΗΠΑ ενημέρωσε το Κογκρέσο ότι το Ισραήλ «ενδέχεται» να χρησιμοποίησε βόμβες διασποράς σε κατοικημένες περιοχές κατά τη διάρκεια του

πολέμου στον Λίβανο, κατά παράβαση της διμερούς συμφωνίας με την Ουάσιγκτον για τους περιορισμούς στην χρήση των συγκεκριμένων όπλων.

Ε! και; Φαίνεται ότι δεν έχουν μελετήσει το βιβλίο «Το Ισραηλινό Λόμπι» δύο διαπρεπών Αμερικανών Καθηγητών Πανεπιστημίου, το οποίο έκανε πάταγο στις ΗΠΑ!

8. ΡΩΣΙΑ

α. Την Αθήνα επεσκέφθη ο Αντιπρόεδρος της Κυβερνήσεως της Ρωσικής Ομοσπονδίας και Υπουργός Αμύνης όπου είχε συναντήσεις με την πολιτεία και την πολιτική ηγεσία της χώρας καθώς και αρμοδίους υπουργούς, όπου συνεζητήθησαν η κατάσταση ασφαλείας στα Βαλκάνια, η στρατιωτική και αμυντικοτεχνική συνεργασία μεταξύ Ελλάδος-Ρωσίας και γενικότερα οι διμερείς σχέσεις και οι προοπτικές διευρύνσεώς τους.

β. Με αύξηση του κόστους διακινήσεως του ρωσικού φυσικού αερίου – μέσω του εδάφους της – προς την δυτική Ευρώπη, απείλησε η Λευκορωσία, σε περίπτωση κατά την οποία ο ρωσικός ενεργειακός κολοσσός GAZPROM αυξήσει τις τιμές του φυσικού αερίου.

Ο ενδεχόμενος υπερτετραπλασιασμός της τιμής του φυσικού αερίου (από 46 δολ. σε 200 δολ. ανά χίλια κυβικά μέτρα αερίου) και η πιθανολογούμενη μείωσή του στα 110 δολ. αποτελεί μοχλό πίεσεως ελέγχου ορισμένων στρατηγικών δικτύων, με την ΕΕ να αντιμετωπίζει μεσοπρόθεσμα πρόβλημα παρά το ότι θεωρείται «διμερής διαμάχη».

γ. Με την βοήθεια των υψηλών τιμών του πετρελαίου η ρωσική οικονομία έχει αυξηθεί 7% ετησίως, κατά μέσο όρο, από το 1999. Οικονομικοί παράγοντες εκτιμούν ότι το χρέος της χώρας θα μειωθεί κάτω του 10% του ΑΕΠ το 2007.

Με προβληματισμό αντιμετωπίζουν πολλοί την «άνθηση» της ρωσικής οικονομίας μη αποκλεισμένων και άσχημων εκπλήξεων.

δ. Διεκόπη η ροή του ρωσικού πετρελαίου προς Πολωνία και Γερμανία στον κύριο πετρελαιαγωγό. Το ρωσικό πρακτορείο μετέδωσε ότι υπεύθυνη για το «μπλόκο» είναι η κυβέρνηση της Λευκορωσίας η οποία διέταξε την παύση της ροής αποφασίζοντας να επιβάλει ειδικό φόρο 45 δολ. για κάθε τόνο ρωσικού πετρελαίου που κατευθύνεται σε χώρες της ΕΕ. Τελικώς η λύση ευρέθη τηλεφωνικώς μεταξύ των ηγετών των δύο χωρών.

Έντονα ενοχλημένη ενεφανίσθη η ΕΕ για την κρίση διακοπής της ροής του πετρελαίου. Η ανάγκη ενεργειακής ασφαλείας για τις χώρες-μέλη της ΕΕ καθίσταται επιτακτική, ενώ παράλληλα κρίνεται αναγκαίο

να μειωθεί η ενεργειακή εξάρτηση και να τροποποιηθούν οι πηγές ανεφοδιασμού. Εάν δε σε αυτή την σύγκρουση των συμφερόντων συνυπολογισθούν και οι αμερικανικές παρεμβάσεις οι οποίες ρίχνουν λάδι στη φωτιά, ευκόλως προμηνύεται ότι το ενεργειακό θα εξελιχθεί στο πιο καυτό θέμα των σχέσεων μεταξύ Ρωσίας και ΕΕ. Η ενεργειακή θηλιά στα πρόθυρα !!!<

ε. Απειλητικές διαθέσεις βλέπει η Μόσχα στις διαπραγματεύσεις της Πολωνίας και της Τσεχίας με την Ουάσιγκτον που, όπως ανακοινώθη και επισήμως, θα ξεκινήσουν «σύντομα την εγκατάσταση στο έδαφος των δύο ευρωπαϊκών χωρών αμερικανικών αντιπυραυλικών συστημάτων. Έντονη ενόχληση και ανησυχία εξέφρασε ο Διοικητής των Ρωσικών Αεροναυτικών Δυνάμεων για σαφέστατη απειλή κατά της χώρας του.

«Όμορφος κόσμος, έξοχος, αγγελικά πλασμένος»!!

στ. Σημαντικές συμφωνίες στον τομέα της ενεργείας έκλεισε ο Ρώσος Πρόεδρος στην Ινδία, με την κατασκευή νέων πυρηνικών αντιδραστήρων. Επιπρόσθετα εξετάζεται η προοπτική περαιτέρω συνεργασίας και στον τομέα των αμυντικών προμηθειών.

9. ΑΣΙΑ

α. Εντός ενός έτους, το 2006, η καλλιέργεια του οπίου στο Αφγανιστάν αυξήθηκε κατά 59% (6.100 τόνοι) ενώ οι καλλιεργούμενες εκτάσεις έφθασαν τα 1.650.000 στρέμματα από περίπου 1 εκατομμύριο το 2005. Ήδη ο Αφγανός Πρόεδρος έχει κηρύξει «ιερό πόλεμο» ενάντια στους εμπόρους του οπίου, και ο ΟΗΕ απηύθυνε έκκληση προς τις δυτικές κυβερνήσεις να εντείνουν τις προσπάθειες καταπολεμήσεως των ναρκωτικών, δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος του οπίου του Αφγανιστάν (περίπου το ένα τρίτο της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας) καταναλώνεται στην Ευρώπη.

Από τα μνημονευόμενα στοιχεία διαφαίνεται ότι το ΝΑΤΟ έχασε τον πόλεμο του οπίου. Η έκρηξη της παραγωγής του συνοψίζεται στην διαφθορά, το έγκλημα, την τρομοκρατία, το λαθρεμπόριο και την φτώχεια.

β. Σε διαπραγματεύσεις για ειρήνη κάλεσε ο Πρόεδρος του Αφγανιστάν τους Ταλιμπάν, μετά την πλέον αιματοβαμμένη χρονιά στην χώρα από το 2001 και την αμερικανική εισβολή.

γ. Οι ένοπλες δυνάμεις των ΗΠΑ απέστειλαν στη Νότια Κορέα μια πτέρυγα μαχητικών τύπου Steal fly την ώρα που οργιάζουν οι φήμες ότι η Βόρεια Κορέα σχεδιάζει νέα πυρηνική δοκιμή.

δ. Η Κίνα επιβεβαίωσε τις πληροφορίες ότι πραγματοποίησε επιτυχή δοκιμή ενός πυραυλικού συστήματος για την καταστροφή δορυφόρων σε τροχιά. Ταυτόχρονα απέκρουσε τις κατηγορίες για στρατικοποίηση του διαστήματος, υποστηρίζοντας ότι «επιδιώκει πάντα την «ειρηνική ανάπτυξη» στον τομέα αυτό. Πρόκειται για την πρώτη κατάρριψη δορυφόρου σε τροχιά εδώ και 20 έτη.

ΚΟΣΣΥΦΟΠΕΔΙΟ

Γιατί οι Σέρβοι να είναι Μειονότητα στο πλαίσιο ενός ανεξάρτητου Κοσσόβου και να μην είναι οι Αλβανοί μειονότητα και αυτόνομη περιοχή εντός της Σερβίας;

Του Αντιστρατήγου ε.α. Γ. ΚΟΡΑΚΗ

Μέλους ΔΣ/ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ

Ο ειδικός απεσταλμένος του ΟΗΕ για το Κοσσυφοπέδιο Φιλανδός Μάρτι Αχτισάαρ, παρουσίασε την Παρασκευή 2 Φεβρουαρίου 2007, στους εκπροσώπους, τη συνολική πρότασή του για τη ρύθμιση του τελικού καθεστώτος του Κοσσυφοπεδίου. Βέβαια και εδώ εφαρμόστηκε ο διπλωματικός κανόνας που συνηθίζεται σ' αυτές τις περιπτώσεις. Το περιεχόμενο των προτάσεων είχε φροντίσει να διαρρεύσουν τις προηγούμενες ημέρες για να προετοιμασθεί το πολιτικό κλίμα, δηλαδή να μετριασθούν οι αναμενόμενες αντιδράσεις των Σέρβων και να διασφαλισθεί μία κοινή βάση συνεργασίας ώστε να παρουσιαστεί το σχέδιο ως συμβιβαστική διαμεσολαβητική λύση.

Η πρόταση προβλέπει περιορισμένη ανεξαρτησία με ισχυρά χαρακτηριστικά προτεκτοράτου. Ειδικότερα προβλέπει το Κόσσοβο να έχει :

- α. Τα δικά του σύμβολα (Σημαία και Εθνικό Ύμνο).
- β. Δικό του Σύνταγμα που θα εγκριθεί από Συντακτική Συνέλευση όπου η Σερβική μειονότητα δεν θα έχει κανενός είδους βέτο (οι Σέρβοι δεν είναι Τουρκοκύπριοι να έχουν βέτο!).
- γ. Ένοπλες Δυνάμεις.
- δ. Νομοθετική - Εκτελεστική εξουσία και Δικαιοσύνη.
- ε. Διεθνή εκπροσώπηση και συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς (ΕΕ-NATO).
- στ. Δέσμη προτάσεων για την κατοχύρωση της Σερβικής μειονότητας και της Ορθόδοξης Σερβικής Εκκλησίας.

Και για να «χρυσώσει το χάπι» προβλέπεται ότι δεν θα έχει δικαίωμα συνένωσης με γειτονικές περιοχές αν και παρέχεται το δικαίωμα της διπλής υπηκοότητας.

Το σχέδιο που είναι Αμερικανικής προέλευσης προνοεί ένα σύστημα παρόμοιο με αυτό που εφαρμόστηκε πριν από λίγα χρόνια στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη μετά τον πόλεμο του 1995, σε ηπιότερη μορφή. Καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία ανεξαρτοποίησης του Κοσσόβου αναλαμβάνει η ΕΕ.

Την τελική απόφαση θα λάβει το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ όπου θα παραπεμφθεί το Σχέδιο σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Σε ότι αφορά την πρόταση του Αχτισάαρ εκφράζεται η άποψη ότι αυτή έπρεπε να κινηθεί αυστηρά στο πλαίσιο της 1244 απόφασης του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ που κάνει ρητά λόγο για ενισχυμένη αυτονομία του Κοσσόβου εντός της Σερβίας και όχι για απόσχισή του.

Είναι πιθανό με την πρόταση αυτή να υπάρξει ένας νέος κύκλος αποσταθεροποίησης και κατατεμαχισμού στα Βαλκάνια με απρόβλεπτες συνέπειες. Το ότι η πρόταση απαγορεύει τη συνένωση του Κοσσόβου με άλλη χώρα απλά «ρίχνει στάχτη στα μάτια» γιατί με την ίδια ευκολία που παραβιάζεται σήμερα η διεθνής νομιμότητα μπορούν να καταστούν διάτρητες και οι «εγγυήσεις» για μη συνένωση.

Εδώ πρέπει να επισημάνουμε ότι πρόσφατα το υπό τον κ. Α.Αχμέτι μεγαλύτερο Αλβανικό κόμμα στη Βουλή των Σκοπίων (με 17 βουλευτές σε ένα σύνολο 120) έλαβε απόφαση να μην συμμετέχει στις εργασίες της Βουλής επικαλούμενο την παραβίαση των συμφωνιών της Οχρίδας που προνοούν για τα δικαιώματα των Αλβανών στα Σκόπια. Ένας νέος γύρος έντασης βρίσκεται σε εξέλιξη;

Η Θέση της Σερβίας

Για ευνόητους λόγους η διεθνής κοινότητα επιδιώκει η τελική συμφωνία να γίνει αποδεκτή και από τη Σερβία. Ως αντάλλαγμα προσφέρεται η ανέξοδη και ασαφής ευρωπαϊκή προοπτική της. Ο υπηρεσιακός πρωθυπουργός έχει ξεκαθαρίσει ότι η Σερβία δεν θα θυσιάσει το Κόσσοβο προκειμένου να ενταχθεί στην Ευρώπη υπενθυμίζοντας ότι η ενταξιακή διαδικασία δεν απαιτεί από κανένα υποψήφιο μέλος εδαφική παραχώρηση. Η θέση της Σερβίας είναι ότι δεν πρόκειται να αποδεχθεί την ανεξαρτησία και θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί νομικά μέσα για να υπερασπισθεί τα συμφέροντά της. Εξακολουθεί να παραμένει στη θέση «κάτι περισσότερο από αυτονομία και κάτι λιγότερο από ανεξαρτησία». Την άμεση de jure απόσχιση την απορρίπτουν. Προς το παρόν η ένταξη περιορίζεται στο Κοινοβούλιο όπου στις 14 Φεβρουαρίου 2007 όλα τα πολιτικά κόμματα που συμμετέχουν στη νέα Βουλή ψήφισαν κείμενο στο οποίο χαρακτηρίζεται απαράδεκτη τυχόν ανεξαρτοποίηση του Κοσσόβου.

Η Σερβία δεν έχει δυνατότητες να υπερασπισθεί την εδαφική της ακεραιότητα. Έχει εναποθέσει τις ελπίδες της στη θέση που θα τηρήσει η Ρωσία στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Εάν η Σερβία διέθετε πολιτική ηγεσία που να ήταν διατιθεμένη να υπερασπιστεί την ακεραιότητα της χώρας της πιστεύω ότι θα εύρισκε συμμάχους για να ανατρέψει τις προσπάθειες ανεξαρτοποίησης του Κοσσόβου. Τέτοια ηγεσία σήμερα δεν φαίνεται να υπάρχει και έτσι όλοι πρέπει να προετοιμάζονται για τις συνέπειες της προγραμματισμένης εξέλιξης.

Οι Κοσσοβάροι από την άλλη πλευρά πιέζουν τη Δύση απαιτώντας ανεξαρτησία. Οι απόψεις των δύο ενδιαφερομένων πλευρών είναι διαμετρικά αντίθετες και προοπτική συγκερασμού δεν διαφαίνεται.

ΗΠΑ

Η διατήρηση της ειρήνης και γενικά της ασφάλειας σ'ολόκληρο τον κόσμο εξαρτάται από το βαθμό σεβασμού των κρατών, μικρών ή μεγάλων, της διεθνούς νομιμότητας. Μετά την κατάρρευση του διπολισμού οι ΗΠΑ είναι ο μοναδικός παγκόσμιος ηγεμόνας με αυξημένες υποχρεώσεις και ευθύνες για τη διατήρηση της παγκόσμιας τάξης και ειρήνης. Για να ασκήσουν τον ηγεμονικό τους ρόλο οφείλουν να έχουν ξεκάθαρη και ειλικρινή πολιτική. Να στέλνουν μηνύματα αισιοδοξίας και νομιμότητας στην εφαρμογή των διακρατικών αλλά και διεθνών σχέσεων που αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους του διεθνούς οικοδομήματος.

Στην περίπτωση του Κοσσυφοπεδίου οι ΗΠΑ προσπαθούν να τετραγωνίσουν τον κύκλο. Υπονομεύουν τη Σερβία δημιουργώντας ένα νέο προτεκτοράτο. Δηλαδή οι Σέρβοι να είναι μειονότητα στο πλαίσιο ενός ανεξάρτητου Κοσσόβου και να μην είναι οι Αλβανοί του Κοσσόβου μειονότητα σε αυτόνομη περιοχή εντός της Σερβίας.

Αυτή είναι πολιτική δύο μέτρων και δύο σταθμών που συμβαδίζει βέβαια με την παραδοσιακή πολιτική των ΗΠΑ στην αντιμετώπιση των διεθνών προβλημάτων. Είναι ο στρουθοκαμηλισμός. Η στάση των ΗΠΑ εξηγείται εάν τοποθετηθεί μέσα σε ευρύτερα πλαίσια συμφερόντων, στρατηγικής και κρίσεων στην περιοχή της Βαλκανικής.

Οι ΗΠΑ στα Βαλκάνια επιδιώκουν την αλλαγή των στρατηγικών ισορροπιών στη βάση νέων γεωπολιτικών δεδομένων. Η πολιτική αυτή συνδέεται με τη στρατηγική ανασχεσης της επιρροής της Ρωσίας σε παραδοσιακή της περιοχή. Σήμερα οι ΗΠΑ επιδιώκουν επιρροή και κυριαρχία στην περιοχή που εκτείνεται από την Μαύρη Θάλασσα και Καύκασο μέχρι την Κασπία και Κεντρική Ασία. Ο στρατηγικός αυτός σκοπός υπηρετείται με δομικές ανακατατάξεις στην περιοχή των Βαλκανίων. Ο κατακερματισμός κρατών και η υποκατάστασή των από πολύ-πολιτισμικά εξαρτημένα προτεκτοράτα εξυπηρετεί τα αμερικανικά συμφέροντα και ενισχύει τη διάσταση της παγκοσμιοποίησης. Η δημιουργία ενός στρατηγικού διαδρόμου που να ενώνει την Αδριατική με την Μαύρη Θάλασσα είναι στις επιδιώξεις των ΗΠΑ. Η ενίσχυση του μουσουλμανικού στοιχείου στα Βαλκάνια που για τις ΗΠΑ θεωρείται ανάχωμα στην επέκταση της Ρωσικής επιρροής εξυπηρετεί τον σχεδιασμό. Από αυτή την οπτική γωνία η σκοπιμότητα αλλά και ο ιδιαίτερος ρόλος ενός ανεξάρτητου Κοσσυφοπεδίου είναι ξεκάθαρος.

Με την εμπλοκή του NATO στην περιοχή των δυτικών Βαλκανίων οι ΗΠΑ αποκτούν στρατηγικό πλεονέκτημα έναντι της ΕΕ. Οι ΗΠΑ επιμένουν ότι η περίπτωση του Κοσσόβου είναι μοναδική και η προτεινόμενη λύση θα φέρει

σταθερότητα αφού η de facto ανεξαρτησία του για τα έξη τελευταία χρόνια όταν συμπληρωθεί με την de jure ανεξαρτησία θα ξεκαθαρίσει το νεφελώδες καθεστώς.

Πολιτική της Ρωσίας

Στην πρόσφατη Σύνοδο των Υπουργών Αμύνης των κρατών μελών του ΝΑΤΟ στη Σεβίλλη ο Υπουργός Άμυνας της Ρωσίας δήλωσε : «Αν φανταστούμε μια κατάσταση κατά την οποία το Κόσσοβο πετυχαίνει την ανεξαρτησία του, τότε και άλλοι άνθρωποι που ζουν σε περιοχές χωρίς αναγνώριση θα μας ρωτήσουν : Γιατί αυτοί και όχι εμείς ; Είμαστε χειρότεροι εμείς; Αυτό αφορά φυσικά τον μετασοβιετικό χώρο αλλά και περιοχές της Ευρώπης», είπε, «μπορεί να προκαλέσει αλυσιδωτή αντίδραση, πρέπει να προσέξουμε να μην ανοίξουμε το κουτί της Πανδώρας».

Η Ρωσία έχει αφήσει υπονοούμενα. Την περίπτωση του Κοσσόβου μπορούν να ακολουθήσουν οι δύο φιλορωσικοί θύλακες στη Γεωργία και η φιλορωσική περιοχή της Μολδαβίας. Η προειδοποίηση αυτή δεν αφορά τόσο την προοπτική ένωσης των αυτοανακηρυγμένων δημοκρατιών με τη Ρωσία όσο στην εκστρατεία αποτροπής της διεύρυνσης του ΝΑΤΟ με την προσχώρηση της Γεωργίας και Ουκρανίας.

Έχοντας υπόψη τη Ρωσική θέση οι ΗΠΑ δρομολογούν παρασκηνιακή διαπραγμάτευση με τη Ρωσία με παροχή ανταλλαγμάτων που την διαφέρουν.

Ελληνική Πολιτική για το Κόσοβο

Λογικά η ελληνική πολιτική οφείλει να κατευθύνεται στη βάση της μη αλλαγής συνόρων στην περιοχή της Βαλκανικής.

Η ανεξαρτησία και του Κοσσόβου εγκυμονεί τον κίνδυνο της δημιουργίας Μεγάλης Αλβανίας στο μέλλον όταν οι περιστάσεις το επιτρέψουν.

Μπορεί να αποτελέσει αρνητικό προηγούμενο και για την Κύπρο αφού οι Τουρκοκύπριοι επιδιώκουν να αναγνωρισθούν ως κράτος.

Ένας άλλος σοβαρός παράγοντας που οφείλει η χώρα μας να λάβει υπόψη της είναι το γεγονός ότι η ανεξαρτοποίηση του Κοσσόβου να διευκολύνει τη δημιουργία Κουρδικού κράτους και η υπερδύναμη να προσφέρει στην Τουρκία ισοδύναμο αποτέλεσμα στο Κυπριακό, στο Αιγαίο ή Θράκη.

Οι ΗΠΑ και η ΕΕ λειτουργούν κατά βάση ενισχυτικά αλλά ενίοτε και ανταγωνιστικά. Σε μια τέτοια περίπτωση μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα μουςουλμανικά προγεφυρώματα που έχουν ήδη δημιουργήσει σαν μοχλό πίεσεως εναντίον της χώρας μας για εξυπηρέτηση των γεωπολιτικών συμφερόντων.

Η χώρα μας με την ακολουθούμενη πολιτική έχει κηρύξει περίπου εκστρατεία για την απομόνωση του κόμματος που εξήλθε πρώτο στις πρόσφατες εκλογές στη

Σερβία και με διαφορά και έχει ταχθεί φανερά υπέρ μιας ατλαντικής φιλοευρωπαϊκής κυβέρνησης στη Σερβία από τα υπόλοιπα κόμματα. Η χώρα μας ευθυγραμμίζεται με τις επιδιώξεις των ΗΠΑ.

Είναι προς το συμφέρον της χώρας να εκτιμηθούν σωστά οι κίνδυνοι που απειλούν τα συμφέροντά μας με τις επιδιώξεις τρίτων για γεωπολιτικές αλλαγές και ανακατατάξεις στα Βαλκάνια. Η θέση της χώρας στις προτάσεις του Αχτισάαρ επηρεάζεται άμεσα από τους σχεδιασμούς της Τουρκίας στα Βαλκάνια.

Η Πρόταση Αχτισάαρ θα ενισχύσει τη σταθερότητα ή θα έλθουν νέοι τριγμοί στα Βαλκάνια ;

Οι ΗΠΑ, η ΕΕ και το ΝΑΤΟ διακηρύσσουν ότι η ανεξαρτοποίηση θα συμβάλει στην σταθεροποίηση της περιοχής. Πολλοί αναλυτές υποστηρίζουν ότι το τελικό καθεστώς του Κοσόβου θα προωθήσει τα συμφέροντα των μειονοτήτων, ότι δημιουργεί προϋποθέσεις για μειονότητες διάσπαρτες σε πολλές περιοχές να ασκήσουν πολιτική ανεξαρτοποίησης ή ευρύτερης αυτονομίας.

Υπάρχουν πολλοί που καιροφυλακτούν για να εκμεταλλευτούν προς ίδιο όφελος το πολιτικό προηγούμενο που θα δημιουργήσει το πολιτικό καθεστώς του Κοσόβου και άλλοι που αναλογίζονται τις συνέπειες που μπορεί να έχουν για τα δικά τους κράτη. Ως περιοχές που καιροφυλακτούν θεωρούνται η Βοϊβοντίνα της Σερβίας όπου τα πολιτικά κόμματα της Ουγγρικής μειονότητας επιδιώκουν και απαιτούν τη δημιουργία «Αυτόνομης Ουγγρικής Περιφέρειας». Στο Σαντζάκιο της Σερβίας οι μουσουλμάνοι εκδηλώνουν ενέργειες προς την κατεύθυνση της αυτονομίας των. Η ηγεσία των ζητά την έναρξη διαπραγματεύσεων για διευθέτηση του καθεστώτος των.

Στην ΠΓΔΜ και στην περιοχή Τέτοβο-Κουμάνοβο-Σκόπια, υπάρχει μειονότητα των Αλβανοφώνων που οι ίδιοι ισχυρίζονται ότι ανέρχεται στο 40% του πληθυσμού. Στη χώρα αυτή πρόσφατα ο ηγέτης του μεγαλύτερου Αλβανικού κόμματος (ο Αλί Αχμέτι) απέσυρε το κόμμα του από τις συνεδριάσεις της Βουλής της ΠΓΔΜ οξύνοντας και δυναμιτίζοντας το ήδη τεταμένο πολιτικό κλίμα της γειτονικής χώρας. Εξ άλλου ο Πρόεδρος της χώρας αυτής επέστησε την προσοχή της διεθνούς κοινότητας για το καθεστώς ασυλίας που έχουν εξασφαλίσει εγκληματικά στοιχεία στο Κόσσοβο στέλνοντας το μήνυμα ότι υπάρχει κίνδυνος να μετατραπεί το Κόσσοβο σε κράτος ορμητήριο διεθνούς εγκλήματος. Επιπρόσθετα υπάρχει πρόβλημα συνοριακής ρύθμισης μεταξύ Κοσόβου και ΠΓΔΜ. Οι Κοσσοβάροι διεκδικούν μια έκταση περίπου 2000 εκταρίων.

Στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη υπάρχουν δύο συστατικά κράτη (ένα μουσουλμανοκροατικό 51% της επικράτειας και 70% του πληθυσμού και ένα αμιγώς Σερβικό 49% της επικράτειας και 30% του πληθυσμού). Το Διεθνές Συμβούλιο που επιβλέπει την εφαρμογή της ειρήνης με αρμοδιότητες ακόμη και να απολύει αξιωματούχους, ενώ προεβλέπετο να αποχωρήσει η επικρατούσα πολιτική

κατάσταση επέβαλε την συνέχιση της παραμονής του γιατί η σταθερότητα δεν έχει επιτευχθεί. Ένα ενδεχόμενο δημοψήφισμα στην Σερβική δημοκρατία για συνένωση με τη Σερβία δεν μπορεί να αποκλεισθεί.

Η ανεξαρτησία του Κοσσυφοπεδίου μπορεί να πυροδοτήσει αλυτρωτικές τάσεις, συνθήκες αστάθειας και αντιπαράθεσης και σε άλλα σημεία του πλανήτη όπως οι αυτονομιστές στους θύλακες της Υπερνειστερίας, Αμπαζίας, την Οσετία που επιδιώκουν ενσωμάτωση στη Ρωσία, οι αυτονομιστές στο θύλακα του Ναγκόρνο Καραμπάχ που στρέφονται εναντίον της κυβέρνησης του Αζερμπαϊτζάν ή το Κουρδιστάν στην Τουρκία, οι Χριστιανοί του νοτίου Σουδάν έναντι του Χαρτούμ κ.λ.π.

Το Κόσσοβο είναι η πρώτη περίπτωση που παραβιάστηκε η αρχή του απαραβιάστου των συνόρων και της εθνικής κυριαρχίας που εφαρμόστηκε στον προηγούμενο αιώνα. Χρησιμοποιήθηκε εξωτερική στρατιωτική βία για να αποσπασθεί τμήμα της επικράτειας μιας χώρας και να το ανεξαρτοποιήσουν.

Η επιχείρηση ανεξαρτοποίησης του Κοσσόβου έχει σημειολογική διάσταση γιατί θα αποτελέσει πρότυπο διαμόρφωσης των διεθνών σχέσεων για το μέλλον. ΟΙ αμερικανικές ακροβασίες δεν αποδοτική μέθοδος άσκησης υπεύθυνης πολιτικής από μια ηγέτιδα χώρα. Είναι συνταγή νέας κρίσεως επειδή ενθαρρύνει την αλαζονεία των Αλβανών.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΣΧΟΛΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Στο Πολεμικό Μουσείο την 7 Δεκεμβρίου 2006

Θέμα :

**«Αποτίμηση του μεταψυχροπολεμικού τοπίου στα Βαλκάνια.
Διπλωματικές, οικονομικές, στρατιωτικές επιδράσεις και
προοπτικές για την Ελλάδα»**

**Γενική Εισήγηση του Διοικητού ΣΕΘΑ
Αντιναύαρχου Ν. ΣΠΗΛΙΑΝΑΚΗ ΠΝ**

Η παγκοσμιοποίηση, οι διεθνείς αβεβαιότητες καθώς και η ανάπτυξη χωρών, και μάλιστα στον κύκλο των ισχυρών, αυξάνουν τους ανταγωνισμούς αλλά και τις προκλήσεις.

Οι προβληματισμοί και τα προβλήματα είναι πολλά. Παράλληλα, οι ευκαιρίες εμφανίζονται με πιο συχνούς ρυθμούς για όσους «είναι έτοιμοι από καιρό», ή για όσους τολμούν με σύνεση.

Είναι γεγονός ότι η περιοχή μας, η περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, η περιοχή των Βαλκανίων, αλλάζει. Και αλλάζει με γρήγορους ρυθμούς και κατά τέτοιο τρόπο, που κανείς δεν ήταν σε θέση να προβλέψει πριν από μερικά χρόνια.

Νέα κράτη, δεν αναζητούν απλά «μια θέση στον ήλιο», αλλά διαδραματίζουν, ή επιδιώκουν να διαδραματίσουν, σημαίνοντες ρόλους, τόσο στην περιοχή, όσο και μέσα στους κόλπους διεθνών Οργανισμών, όπως το ΝΑΤΟ και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Νέες συνθήκες, κατευθύνουν προς νέους ορίζοντες και εξελίξεις. Είτε είναι επιθυμητό, είτε όχι. Και ωθούν για στενότερη προσέγγιση ή συγκρότηση συνεργασιών ή και «συμμαχιών», που μέχρι πρότινος ίσως ήταν αδιανόητες.

Ενδεικτικά αναφέρεται η πρόσφατη Σύνοδος του ΝΑΤΟ στην Ρίγα της Λετονίας. Η οποία οδήγησε σε αποφάσεις, που ικανοποιούν χώρες, που δεν αποκρύπτουν την δυσφορία τους, για την επιδεικνυόμενη ανοχή της συμμαχίας έναντι της Ρωσίας.

Όλες όμως αυτές οι μεταμορφώσεις και προοπτικές πρέπει να συντελούνται με καθεστώς ασφάλειας. Και είναι καλή συγκυρία, ότι διάφορες χώρες της περιοχής, είναι ήδη, ή πρόκειται να καταστούν μέλη του ΝΑΤΟ, ή άλλες οδεύουν υπό το καθεστώς του κεκτημένου της Συνθήκης του Σέγκεν.

Πέραν αυτού, καθίσταται συνέχεια περισσότερο εμφανές, ότι η περαιτέρω προσέγγιση των χωρών της περιοχής μεταξύ των, επεκτείνεται με γρήγορους ρυθμούς και σε πολλά πεδία.

Και πράγματι, είναι η πρώτη φορά κατά την οποία π.χ. τα Βαλκάνια θα μετέχουν, μετά από λίγο, σε ένα γιγαντιαίο οικοδόμημα, την Ευρωπαϊκή Ένωση, με 3 χώρες, την μετέχουσα από το 1981 Ελλάδα και τις 2 νέες, Βουλγαρία και Ρουμανία.

Έτσι οι δημιουργηθείσες, αλλά και εύκολα μεταβαλλόμενες, νέες συνθήκες στα Βαλκάνια προσδίδουν, κατά κανόνα, νέα συγκριτικά πλεονεκτήματα για όλους, αλλά όχι πάντοτε διαρκή και σταθερά ή ενίοτε επαμφοτερίζοντα.

Από την άλλη πλευρά, οι οικονομίες των χωρών της Βαλκανικής λειτουργούν πλέον συμπληρωματικά μεταξύ των, ενώ και πάλι μεταξύ τους εμπεδώνονται και άλλα δίκτυα συνεργασίας.

Και πρέπει εδώ να σημειωθεί, ότι η Ελλάδα, ως η πρώτη, χώρα της περιοχής, μέλος του NATO και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει εκπονήσει ειδικό σχέδιο οικονομικής ανασυγκρότησης των Βαλκανίων.

Κυρίες και Κύριοι,

Λέγεται ότι τα Βαλκάνια είναι μια σημαντική υπόθεση. Και αυτό επιβεβαιώνει και η συνοπτική επισκόπηση των πρόσφατων γεγονότων αλλά και τρεχουσών εξελίξεων, τάσεων και προοπτικών.

Η Βουλγαρία και η Ρουμανία, εισέρχονται την 1^η Ιανουαρίου 2007, ως νέα Μέλη, στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Βοσνία και η Ερζεγοβίνη, 10 χρόνια μετά την υπογραφή των Συμφωνιών Dayton, ευρίσκονται σε διαδικασίες αναβάθμισης και προσαρμογής τους προς την σημερινή πραγματικότητα, ενώ δρομολογούν και συμφωνίες με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Μαυροβούνιο, εμφανίζεται και αρχίζει τα πρώτα του βήματα προς τον διεθνή στίβο.

Το Κοσσυφοπέδιο, αναζητά ένα πλέον σαφές καθεστώς.

Η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, έχει ήδη αποκτήσει την ιδιότητα του υποψηφίου κράτους, προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Αλβανία, δρομολογεί μια Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Σερβία, προσκλήθηκε, τελικά, με απόφαση της πρόσφατης Διάσκεψης Κορυφής του ΝΑΤΟ, στην Ρίγα, να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα PFP.

Και εδώ σημειώνεται, ότι για Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, αλλά και για άλλες, υποψήφιες χώρες των Βαλκανίων, το ΝΑΤΟ λειτούργησε ή λειτουργεί ως προθάλαμος για την πλήρη, εν συνεχεία, ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κυρίες και Κύριοι,

Η περιοχή μας ευρίσκεται σε διαρκή κινητικότητα. Και στο ερώτημα, εάν αυτό είναι θετικό ή αρνητικό, νομίζω ότι η απάντηση περιλαμβάνει την θετική διάσταση.

Η προσέγγιση αυτή βασίζεται και στο γεγονός, ότι η διαδικασία της τελευταίας διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ολοκληρώνεται με επιτυχία. Έτσι και οι σκεπτικιστές ανακουφίζονται και οι αισιόδοξοι δικαιώνονται.

Επιπλέον, η εξέλιξη αυτή παρέχει επαρκή εχέγγυα για την εμπέδωση της βεβαιότητας, ότι και η είσοδος των νέων Μελών Χωρών της Βαλκανικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα στεφτεί με επιτυχία, δημιουργούσα μια κατάσταση «win-win», δηλαδή αμοιβαίων νικητών.

Η Ελλάδα ενθαρρύνει την ευρωπαϊκή προοπτική όλων των χωρών της Βαλκανικής. Παράλληλα εύχεται και εργάζεται προς την κατεύθυνση, όπως οι γειτονικές Χώρες, προχωρήσουν σε αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, στο πλαίσιο της διεθνούς νομιμότητας.

Και δεν είναι τυχαίο, ότι η αναγκαιότητα των αλλαγών αυτών έχει γίνει κατανοητή από τους περισσότερους.

Χαρακτηριστικές είναι οι επισημάνσεις Υπουργών, της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, των Κυρίων KUNEVA και BOAGIU:

«Σας διαβεβαιώ, ότι η Βουλγαρική Κυβέρνηση και οι Βουλγαρικές Αρχές έχουν απόλυτη επίγνωση, ότι απαιτούνται πολλές μεταρρυθμίσεις, που πρέπει να γίνουν με αποφασιστικότητα, ακόμη και μετά την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

«Η διαφανής νομοθεσία, οι σαφείς κανόνες και η σταθερότητα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος είναι μερικά από τα βήματα, τα οποία θα οδηγήσουν την Ρουμανία σε ευθυγράμμιση με τις άλλες Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Κυρίες και Κύριοι,

Οι αλληλεπιδράσεις εντός της ευρύτερης περιοχής των Βαλκανίων πρέπει να θεωρούνται δεδομένες. Και αφορούν σε πολλούς τομείς. Με κυριότερους χωρίς αμφιβολία τον διπλωματικό, τον οικονομικό και τον στρατιωτικό.

Και προκειμένου για την Ελλάδα, εάν τελικά, αυτές θα αποβούν θετικές, θα μας πληροφορήσουν οι εκλεκτοί ομιλητές επί των αντίστοιχων θεματικών ενοτήτων αυτής της Ημερίδας, τους οποίους και πάλι ευχαριστώ θερμά για την αποδοχή της πρόσκλησής μας.

Σας ευχαριστώ όλους για την παρουσία σας και τη συμμετοχή σας και σας εύχομαι μια επιτυχή και αποδοτική Ημερίδα.

ΑΙΘΙΟΠΙΑ

Η Αιθιοπία είναι μία από τις χώρες στο Κέρασ της Αφρικής. Είναι μία χώρα που δεν έχει πρόσβαση στη θάλασσα και συνορεύει με 5 χώρες (Σομαλία, Κένυα, Σουδάν, Τζιμπουτί και Ερυθραία). Ο πληθυσμός της ανέρχεται στα 72 εκατομμύρια κατοίκους και η οικονομία της βασίζεται στη γεωργία.. Πρόκειται για μία ομοσπονδιακή δημοκρατία. Το κοινοβούλιό της αποτελείται από δύο βουλές: την ομοσπονδιακή βουλή και τη βουλή του λαού. Η Αιθιοπία είναι μία πανάρχαια χώρα σαν την Ελλάδα και στο εσωτερικό της υπάρχουν περίπου 80 εθνικές ομάδες εκ των οποίων η μεγαλύτερη είναι αυτή των Σομαλών. Οι προσπάθειες είναι συνεχείς με σκοπό την οικονομική, πολιτική και κοινωνική ανάπτυξη και για το λόγο αυτό γίνονται μεταρρυθμίσεις και λαμβάνονται μέτρα προκειμένου να υπάρχει ισότητα, ελευθερία, καταπολέμηση της φτώχειας και σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η γεωγραφική θέση της χώρας είναι στρατηγικής σημασίας και η πλειονότητα των κατοίκων είναι Χριστιανοί. Η Αιθιοπία κατάφερε να μείνει ανεξάρτητη χώρα παρά την προσπάθεια πολλών από τον 19^ο αιώνα να εισβάλλουν σε αυτήν. Μάλιστα η Σομαλία αποπειράθηκε να εισβάλλει στη χώρα δύο φορές (1964, 1977).

Μετά την ανατροπή της κυβέρνησης της Σομαλίας το 1991, στη χώρα επικράτησε χάος και ξέσπασε εμφύλιος πόλεμος μεταξύ των φατριών. Το 2004 σχηματίστηκε μία Μεταβατική Κυβέρνηση με την αναγνώριση της ΕΕ, ΟΗΕ και Αφρικανικής Ένωσης η οποία και εγκαταστάθηκε στη Μπαιντόα και όχι στην πρωτεύουσα Μογκαντίσου την κυριαρχία της οποίας είχε η Ένωση Ισλαμικών Δικαστηρίων (UIC). Η εξτρεμιστική αυτή Ένωση είχε τον έλεγχο της πρωτεύουσας και της νότιας Σομαλίας. Ειρηνικές διαπραγματεύσεις ξεκίνησαν στο Σουδάν μεταξύ των δύο πλευρών χωρίς αίσιο τέλος λόγω της UIC. Η εν λόγω ένωση κήρυξε Ιερό πόλεμο (τζιχάντ) εναντίον της Αιθιοπίας και οπλισμένοι Σομαλοί στρατιώτες ήταν έτοιμοι να διεισδύσουν από τα κοινά με την Αιθιοπία σύνορα. Είναι σαφές ότι η νόμιμη κυβέρνηση της Σομαλίας την οποία και υποστηρίζει η Αιθιοπία έπρεπε να έλθει στην εξουσία προκειμένου να υπάρξει σταθερότητα σε μία χώρα που είχε τόσο ταλαιπωρηθεί από τις διάφορες συγκρούσεις. Η Αιθιοπία χρησιμοποίησε όλους τους πιθανούς δρόμους για να επιτευχθεί ειρηνική επίλυση του προβλήματος (διαπραγματεύσεις με τους εξτρεμιστές) χωρίς όμως αποτέλεσμα. Η UIC ξεκίνησε εκστρατεία κατά της Αιθιοπίας και της Μεταβατικής Κυβέρνησης. Οι εξτρεμιστές δεν επιθυμούσαν την ειρηνευτική δίοδο και για το λόγο αυτό η κυβέρνηση της Αιθιοπίας σύμφωνα με ψήφισμα του Κοινοβουλίου απεφάσισε να αντεπιτεθεί για λόγους αυτοάμυνας και αυτοπροστασίας. Η UIC είχε και τη συνδρομή στρατιωτών από την Ερυθραία. Η Αφρικανική Ένωση δήλωσε δημοσίως ότι η Αιθιοπία είχε το δικαίωμα να πράξει κατά τέτοιον τρόπο. Το Συμβούλιο Ασφαλείας με 4 προς 1 ψήφο ακολούθησε την ίδια γραμμή. Στόχος της επέμβασης στη Σομαλία ήταν να εκδιώξει την UIC εφόσον η τρομοκρατία αποτελεί υπ' αριθμόν ένα απειλή παγκοσμίως και

να επαναφέρει την ειρήνη στο εσωτερικό της χώρας. Οι τρομοκράτες βάλλουν κατά του άμαχου πληθυσμού και πλήττουν την ελευθερία και θεμελιώδη δικαιώματα. Οι εν λόγω τρομοκράτες θα μπορούσαν να έχουν διαλέξει την ειρηνευτική λύση του προβλήματος αλλά δεν το έκαναν. Κατά συνέπεια εστάλησαν δυνάμεις στη Σομαλία.

Κατόπιν ακολούθησαν ερωτήσεις και ο κ. Πρέσβης μίλησε για τις καλές σχέσεις μεταξύ Ελλάδας και Αιθιοπίας και χαρακτήρισε ως καρκίνο της Σομαλίας τις συγκρούσεις ανάμεσα στις φατρίες και του πολέμαρχους. Με την Ερυθραία είχε επίσης τεθεί θέμα συνόρων και είχαν σταλεί κατά της Αιθιοπίας στρατεύματα το 1998. Το 2000 συμφωνήθηκε η θέσπιση μίας Επιτροπής Συνόρων η οποία θα όριζε τη συννοριακή γραμμή με την εν λόγω χώρα. Αυτά που απεφάσισε η εν λόγω επιτροπή δεν είναι ότι καλύτερο για την Αιθιοπία αλλά αποτελούν τουλάχιστον μία καλή εναρκτήρια βάση. Βέβαια για την τελική διευθέτηση του θέματος πιστεύει ότι η καλύτερη λύση είναι να γίνει επί τόπου οριοθέτηση προκειμένου να μην βρεθούν κάποια χωριά χωρισμένα στη μέση. Επανερχόμενος στο θέμα της Σομαλίας κατόπιν ερώτησης, δήλωσε ότι προτάθηκε η αποστολή ειρηνευτικών δυνάμεων στη χώρα για τη σταθερότητα της χώρας με τη συνδρομή χωρών όπως η Ουγκάντα και το Μαλάουι. Η Αιθιοπία από την αρχή της όλης επιχείρησης δεν αποσκοπούσε φυσικά να μείνει στη Σομαλία. Οι ΗΠΑ ενεπλάκησαν έχοντας αποστείλει ναυτικές δυνάμεις στον Ινδικό Ωκεανό προς αποφυγή και μόνον κάποιας επίθεσης από θάλασσα οπότε η εν λόγω εισβολή στη Σομαλία ήταν καθαρά μία κίνηση της Αιθιοπίας και της Μεταβατικής Κυβέρνησης της Σομαλίας. Η Αιθιοπία προστάτευε τον εαυτό της και τα σύνορα της. Στην εν λόγω επιχείρηση οι ΗΠΑ παρείχαν πληροφορίες (intelligence).

Επίσης η Αιθιοπία προσπαθεί να αναπτυχθεί και να βρει πιθανές διόδους προς θάλασσα για την ανάπτυξη των εισαγωγών-εξαγωγών της αλλά και να αναπτύξει τον οδικό και σιδηροδρομικό της άξονα σε συνεργασία με τις γειτονικές χώρες.

ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ (Απόψεις για την αναγκαιότητά της)

**Του Στρατηγού ε.α. Δ. ΣΚΑΡΒΕΛΗ
Επιτίμου Α/ΓΕΕΘΑ - Ακαδημαϊκού**

Πολύ πρόσφατα, στο σεμινάριο που έλαβε χώρα με τη σύμπραξη ΓΕΕΘΑ και ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ, για το θέμα του «Χειρισμού Κρίσεων», πολλοί εκ των ομιλητών προέβαλαν την ανάγκη ύπαρξης «Εθνικής Στρατηγικής». Στην ανυπαρξία της, μεταξύ των άλλων αιτίων, κατελόγισαν σε κάποιο βαθμό πολλά από τα σφάλματα που διεπράχθησαν κατά το χειρισμό «κρίσεων» του παρελθόντος.

Με αφορμή αυτή την αναφορά στην Εθνική Στρατηγική, θα προσπαθήσουμε να διατυπώσουμε κάποιες απόψεις, με σκοπό να πείσουμε για την αναγκαιότητά της.

Στις ημέρες μας ο όρος «Στρατηγική» χρησιμοποιείται ευρύτατα και θέλει να τονίσει την ακολουθούμενη μεθόδευση για την επίτευξη κάποιου σκοπού ή κάποιων επιδιώξεων. Ακόμα και στο ποδόσφαιρο ακούμε για τη «στρατηγική» του προπονητή. Όμως η έννοια του όρου έχει την πλήρη εφαρμογή της σε δύο μόνο τομείς, στο πεδίο δράσεως της πολιτικής και στο στρατιωτικό πεδίο. Μάλιστα η προέλευση του όρου έχει την πηγή της στο δεύτερο πεδίο.

Ως προς το πρώτο πεδίο, οι περισσότεροι των στρατηγιστών συμφωνούν ότι η στρατηγική σχετίζεται με την ακολουθούμενη από τη Χώρα (Κράτος) πολιτική, ιδιαίτερα την εξωτερική πολιτική, με έμφαση στα εθνικά θέματα και στην εθνική ασφάλεια και καλείται «Εθνική Στρατηγική» ή «Υψηλή Στρατηγική». Ως προς το δεύτερο πεδίο, αυτή έχει καθαρά στρατιωτικό χαρακτήρα και καλείται «Στρατιωτική Στρατηγική». Η δεύτερη, όπως είναι φυσικό, υπηρετεί την πρώτη, χρησιμοποιώντας όλα τα διαθέσιμα στρατιωτικά μέσα και εναρμονίζοντας τη στρατιωτική δραστηριότητα με τους πολιτικούς (κατά κανόνα) στόχους της πρώτης.

Με τον όρο «Εθνική Στρατηγική» εννοούμε την ύπαρξη συμπεφωνημένης και καταγεγραμμένης θέσης όλων των πολιτικών δυνάμεων επί των μειζόνων θεμάτων πολιτικής (εθνικού επιπέδου), προς εξυπηρέτηση των συμφερόντων και της ασφαλείας αυτού του τόπου. Θα αποκτηθεί έτσι μία σταθερή γραμμή πλεύσεως, για την εκάστοτε κυβέρνηση, χωρίς βεβαίως και να την εγκλωβίζει από πλευράς τακτικής και μεθόδων που θα ακολουθήσει, παρά μόνο στο ότι δεν θα μπορεί να ξεφύγει από την προσυμφωνημένη τηρητέα θέση. Μία θέση, που θα οριοθετεί το κάθε μείζον θέμα στο «εθνικώς απαράβατον και απαραβίαστον», πέραν του οποίου ουδείς δικαιούται να προβαίνει σε διαπραγμάτευση, πολύ περισσότερο σε παραχώρηση.

Το εγχείρημα δεν είναι καθόλου εύκολο, διότι ο τρόπος που ασκείται το πολιτικό παιχνίδι εξυπηρετείται γενικά από τη διαφωνία στα μικρά και μεγάλα θέματα και όχι από τη συναίνεση. Και όμως η συναίνεση τουλάχιστον στα μείζονα θέματα θα

ήταν πλεονεκτική, διότι η όποια κυβέρνηση θα είχε μία στέρεη βάση για την πολιτική που θα ακολουθούσε, η δε χώρα θα παρουσιάζετο προς τα έξω ομοφωνούσα και συμπαγής και συνεπώς ισχυρά στην κάθε «θέση» της, κάτι που θα εδυσκόλευε τον όποιο αντιστρατευόμενο τα συμφέροντά της.

Μάλιστα μία τέτοια συναίνεση που θα περνούσε και στο λαό και θα είχε την ανταπόκρισή του, θα ισχυροποιούσε ακόμα περισσότερο τη δυναμική της πολιτικής μας. Χαρακτηριστική είναι η διατύπωση του μεγάλου θεωρητικού του πολέμου Κλαούζεβιτς, σύμφωνα με την οποία, το κρίσιμο στρατηγικό «τρίπτυχο» για την υλοποίηση της «Εθνικής Στρατηγικής» αποτελείται από την Πολιτική Ηγεσία, τις Ένοπλες Δυνάμεις και το Λαό. Ένα λαό που να έχει πιστέψει στην Εθνική Στρατηγική και βέβαια να εμπιστεύεται την πολιτική ηγεσία και τις Ένοπλες Δυνάμεις του, ότι είναι ικανές να τη φέρουν εις πέρας επιτυχώς. Το παράδειγμα του '40 (παρά την αντίθεση του λαού προς το καθεστώς) ελειτούργησε κατά την αντίληψη αυτή.

«Εθνική Στρατηγική» σύμφωνη προς τα προεκτεθέντα, μάλλον δεν υπήρξε ποτέ, μεταπολεμικώς τουλάχιστον. Χωρίς να θέλουμε να δικαιολογήσουμε την έλλειψη αυτή, πρέπει να παραδεχτούμε ότι μικρά κράτη, όπως η χώρα μας, είναι σε κάποιο βαθμό φυσικό να πνίγονται μέσα στα απόνερα της πολιτικής των ισχυρών και να δυσκολεύονται στις εθνικές επιλογές των. Ακόμα η εσωτερική πολιτική διεργασία, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως ως «πολιτικό παιχνίδι», μαζί με τις ιδεολογικοπολιτικές διαφοροποιήσεις και την έντονη επενέργεια του πολιτικού κόστους στους πολιτικούς σχηματισμούς, στενεύουν τα περιθώρια για την αποδοχή μιας εθνικής στρατηγικής. Διστάζουν οι σχηματισμοί, φοβούμενοι προφανώς ότι εγκλωβίζονται και χάνουν την ευελιξία τους και δεν αντιλαμβάνονται το στέρεο έδαφος επί του οποίου θα πατούν στην άσκηση της πολιτικής των. Τελικά και τα μικρά κράτη, παρά τις όποιες δυσκολίες, πρέπει να καταστρώνουν εθνικές στρατηγικές και η εξωτερική πολιτική των γενικά να αποτελεί τον έτερο πόλο ισχύος των, μαζί με τη στρατιωτική ισχύ των.

Το μεταψυχροπολεμικό περιβάλλον, εγγύτερο και ευρύτερο, παρά την απομάκρυνση του ενδεχομένου ενός πολέμου μεγάλης κλίμακος ούτε την ειρήνη, αλλά ούτε και την ασφάλειά μας μπορεί να μας εγγυηθεί. Έχουμε μέτωπα ανοικτά προς τα έξω, το Σκοπιανό, τα Ελληνοτουρκικά, το Κυπριακό, το Βορειοηπειρωτικό και τέτοια εσωτερικού, όπως είναι της οικονομίας, της παιδείας, της μετανάστευσης, της τρομοκρατίας, το μουσουλμανικό κ.α. και όμως μας κατέχει μακαριότητα, χωρίς να αντιλαμβανόμεθα την κρισιμότητα των καιρών για την επιβίωση αυτού του τόπου. Στερούμεθα εθνικής στρατηγικής και καταφεύγουμε σε αυτοσχεδιασμούς ή προσωπικούς χειρισμούς και επιλογές και ακόμα σε ad hoc ρυθμίσεις. Δεν ανεχόμεθα τη συναίνεση και το μακροχρόνιο σχεδιασμό.

Το 1992, η υπό τον τότε Πρόεδρο Δημοκρατίας συμφωνία των Πολιτικών Αρχηγών για την ονομασία της FYROM, που απέκλειε το όνομα «Μακεδονία» και τα παράγωγά του, πολύ γρήγορα ξεχάστηκε και επροχωρήσαμε σε εμπάργκο, μετά

στην ενδιάμεση συμφωνία και σήμερα προσβλέπουμε σε διαμεσολαβητή, ενώ έπρεπε (και τώρα δεν είναι αργά) να είχαμε ξεκαθαρίσει τη θέση μας από την αρχή, χωρίς μετακίνηση, ώστε να γνωρίζουν και οι Σκοπιανοί με ποιόν έχουν να κάνουν, ενώ τώρα έχουν πάρει το μήνυμα ότι είμεθα πίεςιμοι. Πίεςιμους μας θεωρούν και οι Τούρκοι, αφού από το ένα και μοναδικό θέμα της υφαλοκρηπίδος, ήδη γίνονται συζητήσεις «εφ' όλης της ύλης» έχοντας εις βάρος μας και κάτι συμφωνίες (Βέρνης, Μαδρίτης.). Δεν προχωρώ στο Βορειοηπειρωτικό ή το Μουσουλμανικό, διότι μάλλον σ' αυτά δεν έχουμε καν πολιτική.

Πρέπει δε να σημειωθεί ότι, παράλληλα προς την έλλειψη «Εθνικής Στρατηγικής» μας λείπει και ένα θεσμοθετημένο υπερκομματικό όργανο, κάτι σαν Εθνικό Συμβούλιο, όπως έχουν άλλες χώρες (ΗΠΑ, Κύπρος..) όπου θα μπορούσαν να μελετώνται πολιτικές και να χαράσσονται γραμμές πάνω σε καίρια εθνικά ζητήματα. Τουναντίον, έχουμε και απροθυμία (το έχουμε δει αυτό στο παρελθόν), των πολιτικών ηγεσιών να παρακαθήσουν υπό τον Πρόεδρο σε κοινή τράπεζα γ' αυτά τα ζητήματα.

Σοβαρή αντίρρηση για την κατάσρωση εθνικής στρατηγικής έχουν όσοι πιστεύουν ότι, αυτή θα τείνει να περιορίσει το σχεδιασμό και την άσκηση της εξωτερικής κυρίως πολιτικής. Τονίζουν ότι θα περιορισθούν κατά πολύ η ελευθερία και η ευελιξία της, που είναι ουσιώδη στοιχεία για τη δράση της και την επιτυχία της. Ο χρόνος πολλές φορές αποδεικνύεται σημαντικός παράγων κατά την άσκηση εξωτερικής πολιτικής και πρέπει να τον εκμεταλλεύεσαι άμεσα, καθώς και τις ευκαιρίες που πολλές φορές παρουσιάζονται για λίγο και φεύγουν ανεπιστρεπτί. Φοβούνται μήπως η εθνική στρατηγική αποβεί τροχοπέδη για την εξωτερική πολιτική μας.

Η απάντηση στα ανωτέρω είναι ότι, η εθνική στρατηγική δεν ζητά να υποκαταστήσει την άσκηση εξωτερικής πολιτικής. Αυτή είναι ένα συμφωνημένο γενικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο μπορεί άνετα να κινείται η εξωτερική πολιτική, εφαρμόζουσα μεθόδους και τακτικές που κρίνει κατάλληλες και αποτελεσματικές για την επίτευξη των εθνικών στόχων, αυτών που η εθνική στρατηγική θα έχει προσδιορίσει. Η εξωτερική πολιτική μάλλον βοηθείται παρά εμποδίζεται από την ύπαρξη εθνικής στρατηγικής. Χρησιμοποιεί όλη την ποικιλία των μέσων της και ασφαλώς τη διπλωματία της, χωρίς περιορισμούς, προσπαθώντας βέβαια να μη ξεφύγει από τα γενικά πλαίσια της εθνικής στρατηγικής. Η εφευρετικότητα, η επινοητικότητα, η προσωπική ικανότητα και συμβολή δεν παύουν να έχουν ιδιαίτερη αξία.

Δεδομένης της ρευστότητας του διεθνούς περιβάλλοντος και των συχνά μεταβαλλομένων καταστάσεων, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι και η εθνική στρατηγική πρέπει κατά καιρούς ή οσάκις προκύπτει ανάγκη, να επανεξετάζεται υπό το φως των νέων δεδομένων και να υφίσταται αναπροσαρμογές μικρής ή μεγαλύτερης έκτασης. Θα προβλεφθεί ασφαλώς διαδικασία προς τούτο, με στόχο πάντοτε τη συμφωνημένη αναδιατύπωσή της.

Τέλος, ως προς το περιεχόμενο της εθνικής στρατηγικής, ασφαλώς μπορούν να διατυπωθούν πλείστα όσα, που όμως απαιτούν ένα άλλο εκτενές άρθρο. Στα πλαίσια του παρόντος, που σκοπό είχε την κατάδειξη της αναγκαιότητάς της, μπορούν σε γενικές γραμμές να υποδειχθούν η ανάλυση (πολιτική και διεθνολογική) του περιβάλλοντος χώρου (εγγύτερου και ευρύτερου) και οι προς επιδίωξη στόχοι μας (εθνικοί στόχοι), για την υπεράσπιση των συμφερόντων και της ασφαλείας μας, ως χώρας. Θα ακολουθεί ανάλυση των επιμέρους θεμάτων μας (εσωτερικού και εξωτερικού μετώπων) η οποία θα καταλήγει στην οριοθέτηση των θέσεών μας σ' αυτά και στους επιδιωκτέους κατά περίπτωση στόχους, για την εξασφάλιση και κατοχύρωση των θέσεων αυτών. Θα προσδιορισθούν και θα ιεραρχηθούν οι κίνδυνοι (δυνητικοί και πιθανοί) κατά της ασφαλείας, της ακεραιότητας και της απρόσκοπτης πορείας του τόπου και θα καταγραφούν τα μέσα και οι προσφορότεροι τρόποι αντιμετώπισής τους. Θα εντοπισθούν οι αδυναμίες μας αλλά και οι δυνατότητές μας και θα υποδειχθούν τρόποι εξάλειψης των πρώτων και εκμετάλλευσης των δεύτερων για την υπηρετήση των εθνικών στόχων. Εκείνο που πρέπει οπωσδήποτε να συμπεριληφθεί είναι η καταγραφή του στίγματος της Χώρας μέσα στην πορεία της ανθρωπότητας και η θέλησή της να επιβιώσει και να συνεχίσει να διαδραματίζει θετικό ρόλο μέσα στο ιστορικό γίγνεσθαι. Σαν επακόλουθο έρχονται ο προσδιορισμός εθνικού οράματος και επιδιώξεων υψηλής στρατηγικής και σ' αυτό ακριβώς ευρίσκεται και η ουσία μιας «Εθνικής Στρατηγικής».

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Του Υποστρατήγου ε.α. Α. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Η βασικότερη και συγχρόνως η αποτελεσματικότερη Αρχή με την οποία λειτουργεί η μέριμνα για την κοινωνία μας είναι η Δημοτική Αρχή, της οποίας η αξιολογία θεωρείται αυταπόδεικτη.

Τόση είναι η αξία της που ο αρχαίος Έλληνας φιλόσοφος ο Πλάτων αποδίδει το μεγαλείο της χαμένης Ατλαντίδας στην άρτια οργάνωση που είχαν οι Άτλαντες σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης και ιδιαίτερα στα βασικά τοιαύτα που είχαν την δική τους αυτονομία.

Ο ίδιος επίσης ο Πλάτων θεωρούσε απαραίτητη προϋπόθεση ότι κάθε δήμος πρέπει να έχει τόσο πληθυσμό, ώστε η πόλη να είναι λειτουργική και οικονομικά αυτάρκης.

Αρχές, από τις οποίες φρονώ ότι έχουμε εκτραπεί προ πολλού και ως εξ αυτού ποτέ δεν είναι αργά να επαναπροσδιορισθούν, με πρωταγωνιστές τους Δημοτικούς Άρχοντες, θέτοντας ως στόχους την οικονομική αυτάρκεια και την λειτουργικότητα του δήμου τους, εντός των πλαισίων των άλλων επιπέδων διοίκησης της Πολιτείας.

Καθόσον έχω την γνώμη ότι ενθαρρύνονται οι πρωτοβουλίες των Δημοτικών Αρχόντων για την οικονομική ανάπτυξη του δήμου τους αξιοποιώντας τις πηγές πλούτου της περιοχής τους (δάση, θάλασσα, ορυκτά, γεωργο-κτηνοτροφίες καλλιέργειες, βιοτεχνίες, τουρισμό, αρχαιότητες κλπ.) προσελκύνοντας ιδιώτες επιχειρηματίες, ακόμα και από την αλλοδαπή και δραστήρια εκμεταλλευόμενοι για αυτούς τους σκοπούς και τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατ' αυτόν τον τρόπο δεν έχουμε και πρόβλημα απορρόφησης των σχετικών κονδυλίων . πράγματι δεν είναι παράδοξο το γεγονός της μη απορρόφησης αυτών ;

Είναι νομίζω επιτακτική η ανάγκη και είναι δυνατή η δραστηριοποίηση των Δημοτικών Αρχόντων για την οικονομική ανάπτυξη του δήμου τους, διότι έτσι καταπολεμείται και η ανεργία και έρχεται η ευημερία στους πολίτες . υπάρχει καλύτερη προσφορά των αρχόντων απ' αυτή ;

Ο άλλος στόχος είναι επίσης να καταστήσουν λειτουργική την πόλη τους και αυτός ο στόχος προϋποθέτει ασφαλώς καλό και εφαρμόσιμο σχέδιο δόμησης της πόλης, συμπεριλαμβανομένης και της αισθητικής της, διότι κάθε πόλη δεν αρκεί μόνο να είναι λειτουργική, αλλά πρέπει να είναι και ωραία.

Σήμερα και η πρωτεύουσά μας, αλλά και κάθε άλλη επαρχιακή πόλη - όπως η γενέτειρά μου πατρίδα η ωραία Ναύπακτος - πάσχουν από έλλειψη

λειτουργικότητας και αισθητικής, για την θεραπεία των οποίων χρειάζονται ριζοσπαστικές αποφάσεις εκ μέρους των Αρχόντων.

Διότι τα προβλήματα που έχει δημιουργήσει ο αλόγιστος υπερπληθυσμός των πόλεων, έχει δείξει πλέον τις συνέπειες του αδιαχώρητου (κυκλοφοριακό, το κύκλωμα των σκουπιδιών, εγκληματικότητα και αστυνόμευση, κοινωνική αποσύνθεση κλπ.)

Για όλους αυτούς τους λόγους του υπερπληθυσμού των πόλεων απαιτούνται επιτακτικές επίσης πρωτοβουλίες εκ μέρους των Δημοτικών Αρχόντων καθόσον αφορούν την κοινωνική και την πολιτισμική πολιτική τους, με στόχους την ενίσχυση του θεσμού της οικογένειας σε όλες τις φάσεις δημιουργίας και εξέλιξης αυτής, αλλά και διατήρηση των παραδόσεων μας.

Αυτοί οι στόχοι θεωρούνται σήμερα επείγοντως επιτακτικοί καθόσον η κοινωνία μας δείχνει ορατά σημεία αποσύνθεσης.

Είναι δε θεμελιώδεις, μαζί με άλλες πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση, διότι εξασφαλίζουν την ενότητα της κοινωνίας μας, λίαν απαραίτητη για την ειρηνική συνύπαρξή μας.

Καθόσον όταν απωλεσθεί αυτή η ενότητα της κοινωνίας, αρχίζουν οι χαοτικές καταστάσεις της φυσικής που φέρουν την διάλυσή της και οι οποίες δύνανται να προλαμβάνονται με την φιλία μεταξύ των πολιτών, όπως διακηρύσσει ο Αριστοτέλης στα Ηθικά του.

Οι ριζοσπαστικές αυτές αποφάσεις εκ μέρους των Δημοτικών Αρχόντων μεταξύ των άλλων απαιτούν :

- Κατάλληλη οργάνωση της διοίκησης του δήμου και απαλλαγή από την κομματική εξάρτηση ή από την αιχμαλωσία της συνείδησης του εκλογικού «κόστους».

Αλοίμονο αν ένας Ηγέτης δεν είναι αυτόφωτος και αυτόνομος . Ίσως στην έλλειψη αυτών των ηγετικών προσόντων οφείλουμε την πολιτική δυσπραγία για την εξέλιξη των κοινωνιών.

- Μελέτη, σχεδίαση των στόχων και συνεχής επίβλεψη της εφαρμογής εκ μέρους των Αρχόντων.
- Διάλογος με τους Πολίτες για την εφαρμογή τους.

Και όταν λέμε διάλογο, εννοείται όπως αυτός ορίστηκε από τον Αριστοτέλη προκειμένου να καταλήγει σ' απόφαση, **ότι οι διαλεγόμενοι πρέπει να συμφωνούν στο ορθότερο ή κάπου στο μέσον των διαφορετικών απόψεων, για να μην καταλήξει σε ασυμφωνία, η οποία κατά τον Πλάτωνα είναι δείγμα των**

αφρόνων (χωρίς περαιτέρω σχολιασμούς για τους διαλόγους που διεξάγονται σήμερα).

Γράφτηκαν οι παραπάνω συνοπτικές σκέψεις για την Δημοτική Αρχή - αλλά ισχύουν και για κάθε άλλη Αρχή της Πολιτείας - με την ευκαιρία της ανάληψης των καθηκόντων των νέων Δημοτικών Αρχόντων από τον καινούργιο χρόνο του 2007, ο οποίος εύχομαι ως ένας απλός πολίτης, όπως αποτελέσει την απαρχή μια καλύτερης ευημερούσης κοινωνίας, αρχής γενομένης από τους Δήμους.

Διότι όταν οι Δήμοι ευημερούν, το σύνολο της κοινωνίας ευημερεί !

Όταν οι Δήμοι λειτουργούν δημοκρατικά, τότε η όλη Δημοκρατία είναι δυνατή !

Καλή επιτυχία Άρχοντες στο ωραίο σας έργο, να μεριμνάτε για την Πόλη και τους Πολίτες της . !

Ανά

Προσωπικής Ευθύνης

Διά

Δημητρίου Θ. Μανίκα

Εκ Θέσεις

Επί

23 Φεβρουαρίου 2007

Κατά

Παρά

Προ

Υπό

Στις 25 Μαρτίου θα γιορτάσουμε την 186^η επέτειο της παλιγγενεσίας του ελληνισμού, που εκφράστηκε με την επανάσταση των υποδούλων προγόνων μας και κατέληξε στη δημιουργία, μετά από σχεδόν 2000 χρόνια, ελληνικού κράτους.

Το νέο ελληνικό κράτος είναι προϊόν του ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ. Απαραίτητη προϋπόθεση κατανόησης του όρου είναι ο προσδιορισμός της εννοίας και των χαρακτηριστικών του. **«Είναι η πίστη που διακατείχε τους προγόνους μας, που κατοικούσαν στη σημερινή Ελλάδα και στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης, του Ευξείνου, της Μικράς Ασίας και της Αν. Μεσογείου, ότι είναι Έλληνες, γνήσιοι, κατ'ευθείαν απόγονοι των αρχαίων Ελλήνων, που κατοικούσαν στους ίδιους τόπους και οι οποίοι, ανεξαρτήτως της κρατικής κυριαρχίας, που τους επιβλήθηκε, των εισβολών, επιδρομών, διώξεων και πιέσεων, που υπέστησαν, διέσωσαν και διατήρησαν το γένος τους».**

Τα συνδεδεκά και διακριτικά χαρακτηριστικά αυτού του γένους ήσαν (και θα έπρεπε να παραμένουν) η ελληνική γλώσσα, η ελληνορθόδοξη χριστιανική θρησκεία, ένα πλέγμα πατροπαραδότων και αναλλοιώτων εθίμων και ηθών και μια ισχυρή παράδοση προφορική και καλλιεργούμενη, η οποία, όταν βοηθούσαν και τα γράμματα (έστω και τα κολλυβογράμματα), ενισχυόταν από την Ιστορία.

Στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, η οποία κάλυπτε το σύνολο σχεδόν βιώσεως αυτού του γένους, τους αποκαλούσαν «Ρουμ», δηλαδή «Ρωμαίος» και οι ίδιοι τους το παρέφραζαν σε «Ρωμιός» και το σύνολο του γένους «Ρωμισύνη».

Αυτοί οι «Ρωμιοί» λοιπόν για κάποιους «μεταλλάχθηκαν» σε «Νεοέλληνες». Στην πραγματικότητα όμως «πάλιν γεννήθηκαν». Γι'αυτό και ορισμός γένους είναι μοναδικός και κυριολεκτικός για τον προσδιορισμό αυτού του λαού και ο φοίνικας (κακοποιημένος αργότερα) η συμβολικότερη έκφραση της παλιγγενεσίας του. Η πίστη του γένους στην καταγωγή του και τη μοίρα του καλλιεργήθηκε και

εμπεδώθηκε κυρίως κατά τον 18^ο και τις αρχές του 19^{ου} αιώνα συνειδητά, ως φυσιολογική πορεία προς την «παλιγγενεσία», ως αποτέλεσμα αυτογνωσίας και επιβεβαιώσεως της διασώσεως, διατηρήσεως και διαιωνίσεως του γένους των Ελλήνων, παρά την έλλειψη κρατικής κυριαρχίας του. Υπάρχουν πολλοί που αμφισβητούν (για δικούς τους λόγους), άλλοι σκοπίμως αγνοούν ή αποσιωπούν την ιστορία και άλλοι που θέλουν να ξεχνούν. Δικαίωμά τους. Όμως το γένος πάντα υπήρχε, η ζωή, η δράση και η δημιουργική του δύναμη ήταν το κυριαρχικό στοιχείο της περιοχής του, περιοχής ελληνισμού από τον καιρό του Ιάσονα. Παρά τη Ρωμαϊκή κατάκτηση η ελληνικότητα ήταν προφανής και ουσιαστικώς αποτέλεσε το κύριο συνεκτικό στοιχείο μαζί με την ορθοδοξία της «Ανατολικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας», την οποία βαθμιαίως μετέλλαξε (ως καταλύτης) σε «Βυζαντινή». Στα 1000 χρόνια του Βυζαντίου γράμματα, τέχνες, επιστήμη, νομοθεσία, κρατική και κοινωνική οργάνωση και λειτουργία, θεολογία, θρησκευτική λατρεία και ιεραποστολές ήσαν ελληνικά. Όταν δε η Βυζαντινή Αυτοκρατορία υφίστατο πιέσεις και όταν αντιμετώπιζε κρίσεις ο ελληνισμός και η ελληνικότητά της την στήριζαν και όταν η δύναμή της έφθινε αναδεικνύονταν σε στοιχεία αναπληρώσεως της κρατικής οντότητας και πλέον ισχυρά και διαρκή συνοχής του πληθυσμού της ελληνικής περιοχής. Η ελληνικότητα εντάθηκε από το 1204 και στη διάρκεια της λατινικής κατοχής και κυριάρχησε μετά την παλινόρθωση (1261) της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας στην Κωνσταντινούπολη, αλλά και με ιδιαίτερη δυναμική στην Τραπεζούντα και στα Δεσποτάτα του Μυστρά και της Ηπείρου. Ιδιαίτερος αξιοσημείωτη είναι η περίπτωση της Κρήτης, η οποία εξελλήνισε διαδοχικούς Ενετικούς εποικισμούς της και επηρέασε και τους Τούρκους κατακτητές της και ανάλογη και η περίπτωση της Κύπρου.

Τη σφραγίδα του πλήρους εξελληνισμού της «**Ρωμιοσύνης**» την έβαλε ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος με τα τελευταία του λόγια, στην Αγία Σοφία, πριν την πτώση της Πόλης.

Στα μύχια της ψυχής των ραγιαδών, της «Ρωμιοσύνης» πλέον, η κληρονομιά του Βυζαντίου ήταν η ελληνικότητα δεμένη με την ελληνορθοδοξία. Αυτά τα στοιχεία συγκράτησαν, στήριξαν και δυνάμωσαν το «Ρωμιό» ραγιά για 400 χρόνια. (Ένας λόγος, που με κάνει να είμαι περήφανος, που είμαι Έλληνας και να προσδοκώ και να πιστεύω σε μια νέα «παλιγγενεσία», είναι αυτά τα 400 χρόνια και όσα τότε το γένος άντεξε. Έζησαν διαδοχικά περίπου 15-16 γενιές. Από κάθε γενιά ο ανθός, αγόρια και κορίτσια, πήγαινε στο παιδομάζωμα, απ'όσους έμεναν ότι καλύτερο έφευγε στην ξενιτιά, στα μοναστήρια, στο κλαρί και μερικοί τουρκεύανε και ξέμεναν οι αδύνατοι, οι αγράμματοι, οι κακοφτιαγμένοι, το κατακάθι δηλαδή. **Από αυτά τα 16 διαδοχικά κατακαθίσματα παλιγγενήθηκε ο ελληνισμός** και έδωσε αυτά που γιορτάζουμε και τιμάμε και αυτούς που τα έπραξαν και φυσικά και όσες αμαρτίες μας βαραίνουν).

Το βάρος της σκλαβιάς ήταν αφόρητο, αναρίθμητες απόπειρες για την αποτίναξή του έγιναν είτε με την ελπίδα ξένης ομόθρησκης βοήθειας, είτε σαν απόκριση υποκίνησης από ομοθρήσκους, αλλά πολλές φορές, σε τόπους ανυπόταχτους και

δύσκολους για τους κατακτητές, αυτόνομα. Κάθε ξεσηκωμός και ένα «χάλασμα». Χάλασμα που σήμαινε φόνους, παιδεμούς, ξεκλήρισμα, καταλήστευση, αφανισμό. Μόνο για την Πελοπόννησο έχουν καταγραφεί πέντε (5) Τούρκικα χαλάσματα και σε κάθε ένα ζήτημα αν σώθηκε το 1/3 του πληθυσμού. Παρ'όλα αυτά όταν, το 18^ο αιώνα, ο διαφωτισμός κυριάρχησε στην Ευρώπη, κύματά του έφθασαν στην υπόδουλη ελληνική περιοχή και το γένος αντέδρασε και αναπτύχθηκε ο «νεοελληνικός διαφωτισμός» ο οποίος αδήριτα πλέον συνέδεσε το νεοελληνισμό με τις φυσικές προγονικές του ρίζες. Όσες επιφυλάξεις, ενστάσεις και αντιρρήσεις διατυπώθηκαν δεν ήσαν ικανές να ακυρώσουν την ελληνικότητά του. Άλλωστε όπως και αν τον ονομάτισαν ο «Νεοέλληνας» είναι ο πλέον άμεσος, γνήσιος και συνειδητός απόγονος του «Αρχαίου Έλληνα» με μοναδικά ειδοποιά χαρακτηριστικά. Αυτά τα στοιχεία του επέτρεψαν, μέσα στο ζόφο της σκλαβιάς και τις καταθλιπτικές αντιξοότητες της ξενιτιάς, να αναδείξει ιδιαίτερος δυναμικά χαρακτηριστικά, που προετοίμασαν την «παλιγγενεσία». Όπως :

Κοινότητες

Εντός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, με την ανοχή του δυνάστη για τη φοροεισπρακτική αποτελεσματικότητα και την υποταγή και παρά την καταχρηστική συμπεριφορά αρκετών ρωμιών προυχόντων, δημιουργήθηκαν και λειτούργησαν οι κοινότητες, οι οποίες πρακτικά συνέβαλαν στη δημιουργία κοινοτικού πνεύματος, κοινωνικής αντιλήψεως συνοχής και αλληλεγγύης, στοιχειώδους εκπαιδευτικού συστήματος και συνειδήσεως «γένους». Αρκετές από αυτές, για ξεχωριστούς κάθε μία λόγους, απολάμβαναν ιδιαίτερων προνομίων, είτε παραχωρημένων, είτε αποκτηθέντων κατ'ανοχήν. Αυτές οι προνομιούχες κοινότητες εξελίχθηκαν σε κέντρα οικονομικά, πνευματικά, στρατιωτικά ή καταφύγια διωκομένων και τελικώς συνέθεσαν έναν ιστό αναπτύξεως του νέου ελληνισμού.

Εκτός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας προέκυψαν ελληνικές κοινότητες σε μεγάλα οικονομικά και εμπορικά κέντρα. Οι Έλληνες σ'αυτές τις κοινότητες διατήρησαν όλα τα χαρακτηριστικά του γένους τους, αναπτύχθηκαν οικονομικά, δεν απομονώθηκαν αλλά εντάχθηκαν λειτουργικά στις τοπικές κοινωνίες και, πέρα από την επαγγελματική τους δραστηριότητα, καλλιέργησαν γράμματα και τέχνες, διατήρησαν τη σχέση με τους τόπους καταγωγής τους, συνέδραμαν και στήριξαν συγγενείς και ομογενείς και ευεργέτησαν τον τόπο τους. Προ πάντων όμως διαφωτίστηκαν και διαφώτισαν στο δρόμο της παλιγγενεσίας.

Πνευματική Καλλιέργεια

Παρά την ζοφερή κατάσταση σ'όλη την περίοδο της Τουρκοκρατίας υπήρχε η τάση και η φροντίδα της μορφώσεως. Με το κύμα του διαφωτισμού υπήρξε έκρηξη μορφωτικής επαναστάσεως, που εκδηλώθηκε όπου οι συνθήκες δημιουργούσαν πρόσφορο κλίμα αναπτύξεως κέντρων πνευματικών. Μοσχόπολη, Δημητσάνα, Σμύρνη, Κωνσταντινούπολη, Πήλιο, Γιάννενα, Χίος, Ιόνια νησιά, Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, Άγιον Όρος, Μοναστήρια μόρφωσαν και εγαλούχησαν στη δίψα της

ελευθερίας και την πατριδογνωσία χιλιάδες ελληνόπουλα, μαζί με τη γνώση και την επιστήμη. Φωτισμένοι δάσκαλοι-εθναπόστολοι, όπως ο Ρήγας και ο Πατροκοσμάς, μετέφεραν τα γράμματα και την πνοή του γένους σε κάθε κώμη και χωριό και αρκετοί, όπως αυτοί οι δύο, μαρτύρησαν, έδωσαν τη ζωή τους και το πνεύμα τους διαχύθηκε σ'όλο το γένος.

Οικονομική και Ναυτική Δύναμη

Η ενασχόληση των Ρωμιών-Ραγιάδων με το εμπόριο και τη ναυτιλία δημιούργησε σημαντικά οικονομικά κέντρα κατά τον 18^ο και τις αρχές του 19^{ου} αιώνα.

Η αξιοσύνη, η αξιοποίηση προνομιακής μεταχειρίσεως και η εκμετάλλευση ευνοϊκών συγκυριών συγκέντρωσαν πλούτο και δύναμη. Ειδικά στα ναυτικά νησιά δημιουργήθηκαν προϋποθέσεις συγκροτήσεως και συντηρήσεως πολεμικού στόλου.

Φανάρι και Δραγουμάνοι

Ακόμη και ο Μωάμεθ ο Πορθητής στην αυλή του είχε Ρωμιούς, αυτοί ήσαν μορφωμένοι και διπλωμάτες. Μετά την κατάκτηση λοιπόν στο Φανάρι τη γειτονιά του Πατριαρχείου εγκαταστάθηκε μια μικρή πόλη μορφωμένων Ρωμιών, που έδωσε μέχρι την πτώση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και οπωσδήποτε μέχρι το 1821 σειρά ανωτέρων υπαλλήλων κυρίως διπλωματών ή διερμηνέων της ηγεσίας (δραγουμάνοι) στις επαφές τους με τους ξένους. Από το Φανάρι επίσης προήλθαν πολλές αρχοντικές οικογένειες που έδωσαν σειρά ηγεμόνων των Παραδουνάβιων Ηγεμονιών. Αρκετές από αυτές τις οικογένειες ήσαν αρχοντικές από τον καιρό του Βυζαντίου. Παρά την ένταξή τους στην υπηρεσία των Οθωμανών διατήρησαν το γένος τους και κυρίως στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες δημιούργησαν κλίμα, περιβάλλον και συνθήκες στηρίξεως του ελληνισμού και της πνευματικής καλλιέργειάς του. Πολλοί από αυτούς έχασαν τα κεφάλια τους. Γενικώς όμως ωφέλησαν το γένος και συχνά πολλούς προστάτευσαν. Η συνεχής συναναστροφή με την Οθωμανική εξουσία διαμόρφωσε όμως και έναν τύπο ιδιόρρυθμης συμπεριφοράς και νοοτροπίας περιελισσομένης περί την εξουσία, την άσκησή της, την εξουδετέρωση των ανταγωνιστών, την προστασία από αυτούς και την κάρπωση του μεγίστου ωφελήματος. Όλα δηλαδή όσα εννοούμε με τον όρο **Φαναριώτης**.

Κλέφτες και Αρματωλοί και Κάποι

Η νοοτροπία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας έβλεπε τους ραγιάδες της αποεθnikοποιημένους. Όταν οι ανάγκες, οι συνθήκες και οι συγκυρίες συνέτρεχαν οι άρχοντες ανέθεταν την ασφάλεια της υπαίθρου σε ραγιάδες αρματωλούς, οι οποίοι βεβαίως αμείβονταν από τους κατοίκους των φυλασσομένων περιοχών. Το αρματωλίκι δεν ήταν συνεχές και ισόβιο, αντιθέτως ήταν εξαρτημένο από τη διάθεση του άρχοντα, που το ανέθεσε. Οι έκπτωτοι αρματωλοί συνήθως «το έριχναν

στο λεβέντικο ή το κλέφτικο», όπως οι ίδιοι έλεγαν και συχνά, όταν η δράση τους γινόταν επιζήμια για την εξουσία και η εξόντωσή τους αδύνατη, ανακτούσαν το αρματωλίκι. Άλλοι είτε γιατί δεν ανέχονταν την δουλεία, είτε γιατί συγκρούστηκαν με αγάδες ή προύχοντες, είτε γιατί διέπραξαν διωκόμενο αδίκημα έβγαιναν στο κλαρί. Μια ακόμη κατηγορία οπλοφόρων ήταν οι Κάποι οι οποίοι φρουρούσαν κοπάδια ή καλλιέργειες, αυτούς τους όριζαν συνήθως οι προεστοί. Σε όποια κατηγορία και αν ανήκαν Κλέφτες ή Αρματωλοί ή Κάποι οπλοφόροι, αυτοί διατηρούσαν του γένους τους τα χαρακτηριστικά και ήταν ο κορμός κάθε απελευθερωτικής εξέγερσης. Επειδή δε και ο ορισμός σε θέση Αρματωλού ή Κάπου, ήταν ουσιαστικώς εξαναγκασμός της Εξουσίας ή του Προύχοντα, από αδυναμία επιβολής, να αποδεχθεί τους Κλέφτες, η Κλεφτουριά ήταν ένας αντάρτικος στρατός, που συνεχώς επιζητούσε την ελευθερία και την αποτίναξη της δουλείας.

Προύχοντες (Κοτζαμπάσηδες)

Η Οθωμανική εξουσία, ως κρατική οργάνωση εδέχετο και επιζητούσε την ανάδειξη τοπικών αρχόντων, μέσω των οποίων διεχειρίζετο την καθημερινότητα των ραγιάδων και εξασφάλιζε την τήρηση των υποχρεώσεών τους. Οι προεστοί βεβαίως αναδείχθηκαν σε κληρονομικούς τοπικούς άρχοντες, με μεγάλες περιουσίες και πολιτική δύναμη, η οποία ενίοτε υπερέβαινε την ισχύ του τοπικού εκπροσώπου της Οθωμανικής εξουσίας. Ο προύχοντας όμως ήταν και αυτός ραγιάς και ήταν και ρωμιός και παρά την όποια ιδιοτέλειά του, τελικώς ανήκε στο γένος και συνήθως η συμπεριφορά του ήταν φιλογενής και συχνά αυτοθυσιαστική. Όμως η άσκηση, περιορισμένης έστω, εξουσίας στα πλαίσια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας επηρέασε τη νοοτροπία και τη συμπεριφορά του Κοτζαμπάση.

Εκκλησία

Η Οθωμανική εξουσία δεν αναγνώριζε εθνικές ή φυλετικές ομάδες (σόϊ), αντιθέτως επέτρεπε την ύπαρξη θρησκευτικών ομάδων (Μιλιέτ) και ανεχόταν την άσκηση της λατρείας τους, παρέχοντας στον επικεφαλής (Μιλιέτ-Μπασί) περιορισμένη ιεροδικαστική εξουσία και δικαίωμα απολαβής εισφορών. Την εκλογή του Μιλιέτ-Μπασί (π.χ. του Πατριάρχη) επικύρωνε ο Καλίφης-Σουλτάνος, συνήθως δε την επέβαλε. Γι'αυτή την επικύρωση κατέβαλε ο οριζόμενος το «δόσιμο», συμβολικό αρχικά, αλλά ιδιαιτέρως σημαντικό στη συνέχεια. Αυτό το «δόσιμο» φυσικά προήρχετο από τις μελλοντικές εισφορές. Αναλογικά αυτά τα βάρη μεταφέρονταν σε Μητροπόλεις και Μονές. Αν μείνει κανείς σ'αυτή τη διαπίστωση θα καταδικάσει την Εκκλησία για σύμπραξη με το δυνάστη. Όμως αυτό ήταν το ελάχιστο δυνατό τίμημα, που διασφάλισε για 400 χρόνια τη διάσωση της Θρησκείας, του ισχυρότερου και αποτελεσματικότερου πυλώνα διατηρήσεως της συνειδήσεως του γένους. Αντιθέτως και δικαίως στην Εκκλησία, την Ιεραρχία της και τους Λειτουργούς της (Μητροπόλεις - Ενορίες - Μονές) αναγνωρίζεται και αποδίδεται τιμή, για την καταλυτική συμμετοχή της σ'όλες τις θετικές δραστηριότητες, οι οποίες οδήγησαν στην παλιγγενεσία. Λειτουργοί της Εκκλησίας

πρωταγωνίστησαν, ευλόγησαν και με τη θυσία τους καθαγίασαν τη διάσωση του γένους, την προετοιμασία και την παλιγγενεσία.

Αυτός είναι ο «νεοελληνισμός» και αυτά τα δυναμικά χαρακτηριστικά του στοιχεία. Μέσα στο κλίμα της εποχής που διαμόρφωσε η Γαλλική Επανάσταση και τα απελευθερωτικά κινήματα και ο αγώνας ανεξαρτησίας των ΗΠΑ, ζυμώθηκε το υλικό του με τη ζύμη της Φιλικής Εταιρείας και εκδηλώθηκε η ελληνική επανάσταση παλιγγενεσίας του γένους των Ελλήνων, εκεί που ήταν πιο συνεκτική η επίδραση του νεοελληνικού διαφωτισμού ή πιο άμεση η κληρονομιά της ελληνικότητας των τελευταίων βυζαντινών κρατιδίων. Οι δύο πόλοι της επαναστάσεως του 1821 φυσικά ήταν στο ΔΟΥΝΑΒΙ και στο ΜΟΡΙΑ. Και στους δύο ακούστηκε η ιαχή της ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑΣ «Για του Χριστού την πίστη την Αγία και της Πατρίδας την ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» και το ΓΕΝΟΣ ονομάστηκε ΕΛΛΗΝΙΚΟ.

Στο Μοριά, ο αγράμματος όχι όμως και αμόρφωτος γέρος του, ο Κολοκοτρώνης, βροντοφώναξε από την πρώτη στιγμή του αγώνα «ΕΛΛΗΝΕΣ βαράτε και διώξτε τους Τούρκους» και αργότερα ο άλλος αγράμματος ο Μακρυγιάννης κήρυξε το σεβασμό στα σπασμένα μάρμαρα των προγόνων.

Ο «νεοελληνισμός», μαζί με τα δυναμικά χαρακτηριστικά του, ακολουθείται και από τις αποδυναμωτικές και αυτοκαταστροφικές τάσεις του. Ο ελληνισμός έχει αποδείξει ότι αντέχει και αναγεννάται, μέσα στην ιστορικά βεβαιωμένη περιοχή του ελληνισμού, παρά τις όποιες πιέσεις, εξώσεις, δουλείες και συμφορές του έχουν προκληθεί από εχθρούς. Αντιθέτως όταν οι πιέσεις, οι εξώσεις και οι συμφορές, προέρχονται και προκαλούνται από ελληνικής πρωτοβουλίας λανθασμένες επιλογές, ενέργειες και διαμάχες, τότε τα αποτελέσματα είναι οδυνηρά, δύσκολα αντιμετωπίζονται και ακόμα δυσκολότερα ανατρέπονται. Αυτά τα αρνητικά αποδυναμωτικά χαρακτηριστικά δυστυχώς αρκετές φορές επικράτησαν στα 186 χρόνια, που πέρασαν από την ΠΑΛΙΓΓΕΝΕΣΙΑ. Όλα έχουν μια και μόνη αιτία τη ΔΙΧΟΝΟΙΑ που κατατρώει τα σωθικά του ΓΕΝΟΥΣ και το Φατριασμό που την υπηρετεί.

Για την οικονομία του χώρου και του χρόνου αρκούν δύο οριακά περιστατικά, τα οποία προσδιόρισαν και περιόρισαν τον ελληνισμό και τη σύγχρονη Ελλάδα.

Πρώτο: Το 1822 μετά το πάρσιμο της Τριπολιτσάς και την ουσιαστική απελευθέρωση Μοριά και Ρούμελης, έμενε τουρκική η ΠΑΤΡΑ ζωτικός στρατηγικός χώρος. Οι φατρίες Φαναριωτών και Κοτζαμπάσηδων δεν άφηναν τον Κολοκοτρώνη να την ελευθερώσει και όταν αυτός έστησε την πολιορκία και ήταν βεβαία η πτώση της, αποφάσισαν την εκστρατεία στην ΗΠΕΙΡΟ, έκοψαν τον εφοδιασμό των πολιορκητών, ξελόγιασαν με κρατικούς λουφέδες τους καπεταναίους και διέλυσαν την πολιορκία. Στην Ήπειρο, με την άγνοια και την αφροσύνη τους, κατέστρεψαν την κύρια στρατιωτική δύναμη της επαναστάσεως στην άτυχη μάχη του ΠΕΤΑ. Και όταν, παρ'όλα αυτά, ο Κολοκοτρώνης

κατέστρεψε τον Ιούλιο του 1822 το Δράμαλη στα ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΑ, ο φατριασμός οδήγησε στη ΔΙΧΟΝΟΙΑ, που έφερε τον ΙΜΠΡΑΗΜ και τον ΚΙΟΥΤΑΧΗ.

Έτσι η **τρομερή επανάσταση**, χρειάστηκε το ΝΑΥΑΡΙΝΟ και το ΜΑΙΖΩΝΑ, για να στηθεί το κρατίδιο ως το ΔΟΜΟΚΟ, αντί του οράματος ανατροπής της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Η νέα Ελλάδα έχασε τη δυναμική του «Νεοελληνισμού» και εγκλωβίστηκε στον «Ελλαδισμό» της, **ο φοίνικας γυμνός και μαδημένος στα νύχια των προστάτιδων δυνάμεων**. Τελευταία αναλαμπή του ελληνισμού, η προσπάθεια να στηθεί «Ελληνική Πολιτεία» από τον ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ, έσβησε και αυτή μαζί με τη ζωή του από την καταγίδα του φατριασμού και της Διχόνοιας.

Δεύτερο: Το 1912 μετά από 90 χρόνια μικροελλαδισμού, μια νέα πνοή «νεοελληνισμού» ξαναθέρμανε καρδιές και φτερούγισε όνειρα και ελπίδες. Οι ίδιες πάλι πληγές φατριασμού και διχόνοιας οδήγησαν το 1922 στη ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ και το ξεκλήρισμα του Ελληνισμού του Πόντου, της Θράκης, της Πόλης, της Μικρασίας και στην αποδυνάμωση της παρουσίας του σ'όλη την ιστορική περιοχή του.

Υπάρχουν και άλλα παρόμοια, πιο πρόσφατα, το ίδιο οδυνηρά.

Τι να πούμε σαν συμπέρασμα πριν τη ζητωκραυγή για το ηρωικό 1821.

Ότι είπε ο γέρος του ΜΟΡΙΑ, μιλώντας στην Πνύκα, λίγο πριν το θάνατό του, στους μαθητές του πρώτου Ελληνικού Γυμνασίου :

**«Σ'εσάς μένει να γιατρέψετε και να στολίσετε τον τόπο που εμείς
λευτερώσαμε και για να γίνει αυτό πρέπει νάχετε θεμέλια την ομόνοια, τη
θρησκεία και τη φρόνιμη λευτεριά».**

ΖΗΤΩ Η 25^η ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΛΕΣΜΕ - ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΑ ΦΩΚΛΑΝΤ

Του Υποναυάρχου ε.α. Φ. ΚΑΜΠΕΡΗ ΠΝ

Την 14 Νοεμβρίου 2006 πραγματοποιήθηκε στο πολεμικό μουσείο Σεμινάριο με τίτλο «Στρατιωτική Στρατηγική-Αποτελέσματα Πολέμου Νήσου Falklands».

Το σεμινάριο συντόνισαν ο Αντιναύαρχος (ε.α) Γ. Δεμέστιχας Π.Ν. και ο Αντιστράτηγος (ε.α) Σ. Παναγόπουλος.

Μεταξύ των ομιλητών ήταν ο Πλοίαρχος ε.α. A. Welch R.N., ο Πλωτάρχης ε.α. T. Gedge R.N., ο Ταγματάρχης ε.α. D. Wheen R.M., ο Σμήναρχος (Ι) Θ. Πετρουτσόπουλος, ο Αντισυνταγματάρχης (ΔΒ). Δ. Ζέηκος, ο Δρ Ι. Αντωνόπουλος Ιστορικός Ερευνητής και κ. M. Galloway υπεύθυνος εξελίξεων στη σχεδίαση πολεμικών πλοίων.

Στην απογευματινή συνεδρία, ο Σχος. Πετρουτσόπουλος και ο Ανχης Ζέηκος παρουσίασαν τα συμπεράσματα της μελέτης «Επίδραση των Σύγχρονων Εξοπλισμών στην Εφαρμογή των Αρχών της Στρατηγικής» την οποία συνέγραψαν στα πλαίσια φοιτήσεώς τους στη ΣΕΘΑ σύμφωνα με πρόταση που είχε υποβάλει η ΕΛΕΣΜΕ και είχε εγκριθεί από το ΓΕΕΘΑ.

Η ΕΛΕΣΜΕ επέλεξε τον πόλεμο των Φώκλαντ ως θέμα ημερίδας επ'ωφελεία των αξιωματικών των ΕΔ, για τρεις κυρίως λόγους:

α. Λόγω ομοιοτήτων και αναλογιών του θέματος με αντίστοιχα ελληνικού ενδιαφέροντος.

β. Επειδή ο πόλεμος αυτός είναι ο πρώτος που διεξήχθη σε σύγχρονο τεχνολογικό περιβάλλον και τα διδάγματα που εξήχθησαν λαμβάνονται ακόμη και σήμερα υπόψη στις τεχνολογικές εξελίξεις μονάδων και συστημάτων και συνεχίζουν να επηρεάζουν την αμυντική σχεδίαση σημαντικών χωρών.

γ. Επειδή μεταξύ των άλλων ομιλητών, επετεύχθη και η συμμετοχή βετεράνων Βρετανών αξιωματικών που μετέδωσαν τις αυθεντικές τους εμπειρίες και κρίσεις, βασισμένες στην προσωπική τους συμμετοχή στις επιχειρήσεις.

Ορισμένα συμπεράσματα και σκέψεις που προέκυψαν με αφορμή το Σεμινάριο, είναι και τα εξής :

ΣΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

α. Οι πολυετείς συνομιλίες Βρετανίας - Αργεντινής στα πλαίσια του ΟΗΕ δεν επέλυσαν το πρόβλημα των Φώκλαντ, αλλά ούτε και απέτρεψαν την ανάληψη

επιθετικής ενεργείας υπό της Αργεντινής όταν εκείνη θεώρησε ότι η κατάσταση της το επέτρεπε. Ομοίως, αγνοήθηκε από την Αργεντινή το σχετικό ψήφισμα του ΟΗΕ για αποχώρηση των δυνάμεων εισβολής. Στην περίπτωση των Φώκλαντ, ο ΟΗΕ απέτυχε παντελώς να συμβάλει στη διατήρηση της ειρήνης παρά το γεγονός ότι θιγόμενη ήταν μια από τις ισχυρότερες χώρες παγκοσμίως.

β. Η άποψη ότι η υπό τον Galtieri στρατιωτική ηγεσία αποφάσισε την εισβολή «για εσωτερική κατανάλωση» της ευρισκόμενης τότε υπό δικτατορικό καθεστώς Αργεντινής, δεν υπήρξε πειστική. Αντίθετα, η άποψη ότι η ηγεσία της Αργεντινής απετόλμησε την εισβολή επειδή εκτίμησε πως «η Βρετανία δεν σκόπευε να πολεμήσει για τις Μαλβίνες» στοιχειοθετείται επαρκώς.

Η λανθασμένη αυτή εκτίμηση της Αργεντινής βασίστηκε σε πολιτικές δηλώσεις και ενέργειες της Βρετανίας που προηγήθηκαν της κρίσεως και οι οποίες συνεχίστηκαν ακόμη και όταν η κρίση των Φώκλαντ είχε αρχίσει σε πολιτικό επίπεδο, με σημαντικότερες τις στρατιωτικές περικοπές, αποσύρσεις και μειώσεις ιδίως στο ναυτικό και την πολεμική της βιομηχανία.

Οι περικοπές στις ένοπλες δυνάμεις της Βρετανίας αν και δεν αντιστοιχούσαν σε αλλαγή πολιτικής ή προθέσεων αναφορικά με την εξασφάλιση των εθνικών της συμφερόντων, έδωσαν στην Αργεντινή λανθασμένο μήνυμα με αποτέλεσμα να την ωθήσουν να εκμεταλλευθεί την κατάσταση προς όφελός της. Ως εκ τούτου, η δημιουργία της κρίσεως θα μπορούσε να αποδοθεί εν μέρει και στη ίδια τη Βρετανία η οποία έσπευσε από μόνη της να μειώσει την αποτρεπτική της ικανότητα και η οποία ουδέποτε είχε εγκαταστήσει υπολογίσιμη «αποτρεπτικά» δύναμη στο συγκρότημα των Φώκλαντ.

γ. Σημαντικός παράγων στην όλη εξέλιξη και τελική έκβαση του πολέμου ήταν η πρόωρη (από πλευράς Αργεντινής) έναρξη των επιχειρήσεων κατόπιν αυθαιρέτων ενεργειών ιδιώτου επιχειρηματία σε απομακρυσμένη μικρόνησο του συγκροτήματος των Φώκλαντ. Ο εν λόγω επιχειρηματίας (Αργεντινός ελληνικής καταγωγής!!!) μετέβη προς εκτέλεση συμβολαίου διάλυσης παλαιών πλοίων και εγκαταστάσεων και μαζί με το προσωπικό του μετέφερε μικρό στρατιωτικό άγημα το οποίο ανήρτησε τη σημαία της Αργεντινής.

Οι πολιτικές και διπλωματικές εξελίξεις υπήρξαν εν συνεχεία ραγδαίες και η Αργεντινή οδηγήθηκε σε στρατιωτικές ενέργειες εν μέσω Ανοιξεως, δίδοντας τον χρόνο στους Βρετανούς να αντιδράσουν τους επόμενους μήνες και πριν την έλευση του Χειμώνας, ο οποίος θα καθιστούσε το περιβάλλον απαγορευτικό για επιχειρήσεις. Ολιγόμηνη μετάθεση των αργεντίνικων σχεδίων θα υποχρέωνε πιθανότατα τους Βρετανούς να ενεργήσουν την Άνοιξη του επομένου έτους, ενδεχομένως υπό δυσμενέστερες επιχειρησιακές συνθήκες.

δ. Η τότε ΕΟΚ επέδειξε ομόφωνη αλληλεγγύη προς τη Βρετανία όχι μόνο πολιτικά και διπλωματικά, αλλά και με συγκεκριμένες ενέργειες από συγκεκριμένες χώρες

(πχ Γαλλία) που διευκόλυναν αυτές καθ'αυτές τις στρατιωτικές επιχειρήσεις των Βρετανών και δυσχέραναν τις αντίστοιχες των Αργεντίνων. Ως εκ τούτου θα μπορούσε κανείς να θεωρήσει ότι λειτούργησε τότε αυτό που στη συνέχεια ονομάστηκε ΚΕΠΠΑ.

ε. Η στάση των ΗΠΑ φαίνεται ότι αρχικά παρερμηνεύθηκε από την Αργεντινή η οποία θεώρησε ότι θα είχε την ανοχή αν όχι την ευνοϊκή αντιμετώπιση τους σε σχέση με την κατάληψη των Φώκλαντ. Οποσδήποτε η στάση των ΗΠΑ δεν ήταν άλλη από διακριτική παροχή στρατιωτικών διευκολύνσεων και συμβολή στις βρετανικές στρατιωτικές επιχειρήσεις.

ΣΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

α. Η αντίδραση της Βρετανίας χαρακτηρίστηκε από αποφασιστικότητα και ταχύτητα γεγονός που, παρά τις πολύ μεγάλες δυσκολίες και αντιξοότητες που παρουσίαζε η επιχείρηση, υπήρξε καθοριστικό για την τελική έκβαση του πολέμου. Ειδικότερα, σημειώνονται τα ακόλουθα χαρακτηριστικά σημεία:

(1) Υπήρξε ξεκάθαρη πολιτική βούληση για την αντιμετώπιση της εισβολής που εκδηλώθηκε άμεσα και αποφασιστικά με τον καθορισμό της αποστολής στις Ένοπλες Δυνάμεις: Να ανακαταλάβουν τα νησιά.

(2) Η πολιτική απόφαση εστηρίχθη στην ανάλογη αποφασιστικότητα και ετοιμότητα των Ενόπλων Δυνάμεων. Η στρατιωτική Ηγεσία εδήλωσε στην πολιτική ότι ήταν δυνατό να ετοιμασθεί και να αποπλεύσει Δύναμη Επιχειρήσεων (Task Force) εντός 48 ωρών.

(3) Η πολιτική βούληση ήταν ταυτισμένη με το κοινό αίσθημα, αφού κάθε Βρετανός δεν περίμενε άλλη αντίδραση από την Κυβέρνηση, πέραν της αποκαταστάσεως της κυριαρχίας στα Φώκλαντ.

(4) Το ηθικό λαού και Ενόπλων Δυνάμεων ήταν σε υψηλό επίπεδο. Όταν ο λαός περιμένει ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις θα προασπίσουν τα εθνικά κυριαρχικά δικαιώματα, γι'αυτές δεν υπάρχει άλλη λύση παρά μόνο η νίκη.

β. Οι προαναφερθείσες διαβεβαιώσεις είχαν μεν δοθεί στην πολιτική ηγεσία, αλλά οι αντικειμενικές δυσκολίες που υπήρχαν σε σχέση με την υλοποίηση της επιχειρήσεως με τα διατιθέμενα μέσα ήσαν τόσο μεγάλες και οι αρχικές εκτιμήσεις τόσο δυσοίωνες που μόνο χάρη στο υψηλό τους ηθικό, την σκληρή και υψηλού επιπέδου εκπαίδευση, τον επαγγελματισμό και εν τέλει την αυτοθυσία που επέδειξαν κατάφεραν οι Βρετανικές Ε.Δ. να φέρουν σε πέρας την αποστολή τους. Εν τέλει δε, οι Βετεράνοι παραδέχθηκαν ότι «στάθηκαν τυχεροί» διότι οι Αργεντίνοι παραδόθηκαν την ώρα που τους είχαν απομείνει (στους Βρετανούς) μόνο 2 ημερών πυρομαχικά (με την παρατήρηση ότι «η τύχη βοηθάει τους τολμηρούς»).

ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-ΗΘΙΚΟ

Η υψηλή επαγγελματική κατάρτιση και εκπαίδευση των Βρετανικών στελεχών η οποία συνεχίστηκε και εντάθηκε με κάθε τρόπο και με τη μεγαλύτερη δυνατή διακλαδική συνεκπαίδευση κατά τη φάση της μετακινήσεως των δυνάμεων προς την περιοχή των επιχειρήσεων, υπήρξε καθοριστικός παράγων σε όλα τα πεδία της αναμέτρησης.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι επιτυχίες των σκληρότατα εκπαιδευμένων Βρετανικών ειδικών δυνάμεων SBS-SAS, των αλεξιπτωτιστών και των πεζοναυτών οι οποίοι διασχίζοντας πεζή και βαρυφορτωμένοι μεγάλες αποστάσεις σε δύσβατες περιοχές κατάφεραν να αιφνιδιάσουν τον αντίπαλο και να καταγάγουν απρόσμενες νίκες.

Από την πλευρά της η Αργεντινή παρέταξε χερσαία στρατεύματα από νεαρούς άπειρους κληρωτούς και με ελλειπή λόγω μονοετούς θητείας, εκπαίδευση. Παρά τον αρχικό τους ενθουσιασμό τα Αργεντίνικα στρατεύματα δεν επέδειξαν ενιαίο μαχητικό πνεύμα. Στις περισσότερες περιπτώσεις εμάχοντο με πείσμα και αυτοθυσία, αλλά σε κάποιες άλλες, έχασαν το ηθικό τους και παρεδόθησαν χωρίς να έχουν εξαντλήσει κάθε αντίσταση.

Σε ότι αφορά στο Αργεντίνικο ναυτικό δεν είναι εύκολο να γίνουν οι σχετικές εκτιμήσεις επειδή οι Βρετανοί με την απόκτηση του θαλασσιού ελέγχου και εν μέρει της αεροπορικής υπεροχής, κατέστησαν την συμμετοχή του στις επιχειρήσεις πενιχρή. Ιδίως δε, μετά τη βύθιση του καταδρομικού Μπελγκράνο, το ναυτικό παρέμεινε στα Αργεντίνικα ύδατα.

Δύο στοιχεία πάντως που αναδεικνύουν την ποιοτική διαφορά στην ετοιμότητα και επιχειρησιακή ικανότητα των δύο ναυτικών, είναι ότι ενώ οι Βρετανοί πραγματοποίησαν μέσα σε ελάχιστες ημέρες μετασκευές και διάφορες άλλες εργασίες στα αεροπλανοφόρα και σε διάφορα εμπορικά πλοία προκειμένου να εκτελούν τις αποστολές που τους ανετέθησαν, οι Αργεντίνοι δεν κατάφεραν να κάνουν αντίστοιχες εργασίες στο δικό τους αεροπλανοφόρο με αποτέλεσμα να έχει μειωμένη επιχειρησιακή αξία αφού δεν επιχειρούσαν από αυτό πολύτιμα μαχητικά όπως τα super etendard. Το δεύτερο στοιχείο αφορά στο Μπελγκράνο η γρήγορη βύθισή του οποίου οφείλετο μεταξύ άλλων και στη μη λήψη της απαιτούμενης κατάστασης στεγανότητας.

Οι μονάδες του Αργεντίνικου ναυτικού που θα μπορούσαν να επιτύχουν καιρία πλήγματα στους Βρετανούς, δηλαδή τα Υ/Β, δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα. Η εξουδετέρωση από Βρετανικά Ε/Π του Υ/Β Σάντα Φε οφείλεται μάλλον στις αποφάσεις των ανωτέρων του (η αποστολή που του ανετέθη ήταν να αποβιβάσει στρατιωτικό τμήμα αντί να έχει σαν προτεραιότητα να προσβάλλει βρετανικά πλοία). Η υποψία υπάρξεως άλλου Αργεντίνικου Υ/Β (του Σαν Λουίς) απασχόλησε τα

Βρετανικά αντιτορπιλικά και ανθυποβρυχιακά ελικόπτερα αμέτρητες ημέρες και ώρες και τα ανάγκασε να καταναλώσουν τεράστιες ποσότητες ανθυποβρυχιακών όπλων σε ψευδοεπαφές. Παρά ταύτα το Σαν Λουίς κατάφερε να διεισδύσει, όμως οι τορπιλικές επιθέσεις του κατά Βρετανικών πλοίων απέτυχαν (εικάζεται ένεκα ανθρωπίνων λαθών), γεγονός που παραπέμπει στην εκπαίδευση και τον επαγγελματισμό των χειριστών του.

Η Βρετανική αεροπορία πέτυχε να αναχαιτίσει την Αργεντινική (κέρδισε σχεδόν όλες τις αερομαχίες), να αποκτήσει την αεροπορική υπεροχή τοπικά και χρονικά όταν χρειαζόταν, είχε μικρές απώλειες, και υπεστήριξε κατά τον καλλίτερο δυνατό τρόπο τις ναυτικές και χερσαίες επιχειρήσεις.

Η Αργεντινική αεροπορία έδρασε κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες λόγω οριακής εμβελείας αφού τα μαχητικά με τις καλλίτερες δυνατότητες (πχ με έξυπνα όπλα), επιχειρούσαν από την ηπειρωτική Αργεντινή. Παρά ταύτα, επέφερε σοβαρότατες απώλειες στη Βρετανική ναυτική δύναμη και επ'ολίγο εφάνη ότι θα μπορούσε από μόνη της να ανατρέψει την κατάσταση υπέρ της Αργεντινής. Οι Αργεντινοί πιλότοι επέδειξαν αποφασιστικότητα, προσαρμογή στο δυσμενές επιχειρησιακά περιβάλλον και αυτοθυσία. Παρά τις επιτυχίες τους, οι πιλότοι της Αργεντινής υστερούσαν σε χειρισμούς κατά τις αερομαχίες, αλλά και στις αφέσεις των όπλων παρατηρήθηκε σε αρκετές περιπτώσεις ότι είτε αυτά δεν εύρισκαν στόχο, είτε αν εύρισκαν, δεν εκρήγνυντο. Ως εκ τούτου και στον αεροπορικό πόλεμο καταγράφεται ποιοτική διαφορά μεταξύ των αντιπάλων.

Στα πλαίσια του ηλεκτρονικού πολέμου και των αμοιβαίων παρεμβολών, έγινε με βρετανικό φλέγμα αναφορά υπό ενός εκ των βετεράνων περιστατικού βολής αντιμέτρων από Φ/Γ που έθεσε σε κίνδυνο τη ζωή του Βρετανού Πρίγκηπα που προσνήωνε εκείνη τη στιγμή το Ε/Π του. Η αναφορά κατέδειξε την επίδραση που είχε στο ηθικό του Βρετανικού στρατεύματος, η συμμετοχή του συγκεκριμένου ιπταμένου αξιωματικού του ναυτικού, υιού της Βασίλισσας, στην πρώτη γραμμή της μάχης μαζί με τους κοινούς θνητούς.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ

Όπως συνέβη άπειρες φορές στο παρελθόν, αυτός ο πόλεμος κερδήθηκε από τη λεγόμενη λογιστική υποστήριξη, διοικητική μέριμνα, επιμελητεία, η εφοδιασμός (Logistics).

Η σχεδίαση των βρετανικών επιχειρήσεων διακρίνεται για την μεταξύ άλλων επιτυχή εκμετάλλευση δύο παραγόντων (πέραν του παράγοντος χρόνος/ταχύτητα) που επέδρασαν αποφασιστικά στον εφοδιασμό των μαχομένων: Των Βρετανικών πυρηνικών Υποβρυχίων και των δυνατοτήτων της εμπορικής ναυτιλίας.

Με την άμεση ανακοίνωση της εγκατάστασης περί τα Φώκλαντ ζώνης αποκλεισμού φυλασσομένης κατ'αρχήν από πυρηνικά Υ/Β, επετεύχθη από πολύ ενωρίς η

αποκοπή της από θαλάσσης ενίσχυσης και εφοδιασμού των Αργεντίνικων στρατευμάτων. Οι Αργεντίνοι μη γνωρίζοντας ότι για το πρώτο τουλάχιστον διάστημα οι Βρετανοί μπλόφαραν (τα Υ/Β δεν είχαν ακόμη φθάσει στην περιοχή) και φοβούμενοι πιθανή καταβύθιση των πλοίων τους, συνέχισαν τη μεταφορά στρατευμάτων, όπλων, πυρομαχικών και εφοδίων με αερομεταφορές, ενώ πολλά βαρέα όπλα ουδέποτε έφθασαν από την Αργεντινή στα Φώκλαντ. Φυσικά όταν μετά από μερικές εβδομάδες κατέφθασε και ο Βρετανικός στόλος επιφανείας, ο ανεφοδιασμός των Αργεντινών στα Φώκλαντ από θαλάσσης, απεκόπη μέχρι το τέλος του πολέμου.

Αντίθετα, παρά την ιλιγγιώδη απόσταση, ο εφοδιασμός των Βρετανικών δυνάμεων επετεύχθη με μια πραγματικά αξιοθαύμαστη χρησιμοποίηση θαλασσιών και εναερίων μέσων μεταξύ των οποίων πλοία του εμπορικού ναυτικού, κρουαζιερόπλοια και άλλα, μη εξαιρουμένων και αεροσκαφών ανεφοδιασμού από τα οποία ανεφοδιάζοντο πολλαπλώς εν πτήση τα βομβαρδιστικά της ΠΑ που επιχειρούσαν από την νήσο Ασουνσιόν.

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

α. Όσο και αν κάποιοι υποστηρίζουν ότι ο Γκαλιέρι δεν το χρησιμοποιούσε επειδή δεν είχε εμπιστοσύνη στο Ναυτικό αλλά μόνο στο Στρατό ξηράς που τον στήριζε, το Αργεντίνικο ναυτικό ανέκρουσε πρύμναν μόνο μετά τη βύθιση του Κ/Δ Μπελγκράνο.

Η βύθιση του ισχυροτέρου πλοίου της Αργεντινής έγινε από πυρηνικό Υ/Β με συμβατική τορπίλη και αφού προς τούτο έγινε σε υψηλότατο επίπεδο τροποποίηση των ΕΚΕ ώστε το Υ/Β να επιτεθεί εκτός ζώνης αποκλεισμού όπου το Μπελγκράνο κυκλοφορούσε μάλλον αμέριμνο, με όλες τις στεγανές θυρίδες ανοικτές. Στον σύγχρονο πόλεμο, είναι προφανές ότι ο η αναγγελία διαφόρων ζωνών, περιοχών κλπ που προβλέπονται ή και δεν προβλέπονται από το διεθνές δίκαιο έχει τόση αξία, όση ισχύ ή αδυναμία έχει ο καθορίσας την περιοχή (Ας μη λησμονούμε ότι και οι Αργεντίνοι κήρυξαν άμεσα την ίδια περιοχή απαγορευμένη).

Το «καίριο και αποφασιστικό πλήγμα» που προβλέπουν τα εγχειρίδια επετεύχθη έστω και με την μη τήρηση όλων των κανόνων της ιπποσύνης και «έβγαλε εκτός» το Αργεντίνικο Ναυτικό.

β. Η διατήρηση των υψηλής αξίας Βρετανικών αεροπλανοφόρων 100 νμ ανατολικά των Φώκλαντ ώστε να είναι εκτός εμβελείας της Αργεντίνικης ΠΑ, ενώ χλευάστηκε επαρκώς από τους πιλότους των Harrier (ένας εκ των Βετεράνων ανέφερε το ανέκδοτο που κυκλοφορούσε, ότι «από εδώ μάλλον είναι πιο εύκολο να ανακαταλάβουμε την Ινδία») απεδείχθη η σοφότερη των ενεργειών, αφού έτσι απέφυγε ο Ναύαρχος Γούντγουορντ να δεχθεί εκείνος ένα «καίριο και αποφασιστικό πλήγμα».

γ. Η ύπαρξη των καθέτου προσαπονηώσεως μαχητικών Harrier ήταν ίσως (όπως και η ύπαρξη των Υ/Β), ο πλέον καθοριστικός παράγων των επιχειρήσεων, αφού οι εξαιρετικά δυσμενείς καιρικές συνθήκες είναι βέβαιον ότι θα επηρέαζαν τις επιχειρήσεις των αεροπλανοφόρων με άλλου τύπου Α/Φ.

δ. Η επιλογή από τον Γούντγουορντ της ακτής αποβάσεως αν και από πολλούς εδέχθη κριτική (λόγω των μειονεκτημάτων που παρουσίαζε σε σχέση με πιθανές αεροπορικές και από θαλάσσης προσβολές), είναι βέβαιον ότι προσέφερε το πλεονέκτημα της απουσίας χερσαίων δυνάμεων της Αργεντινής που ενδεχομένως θα ήταν σε θέση να αμυνθούν της ακτής και να εμποδίσουν την όπως απεδείχθη γρήγορη και άνετη εγκατάσταση του προγεφυρώματος.

Θα μπορούσε κανείς να αναφέρει και αμέτρητα άλλα πολύτιμα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις τοποθετήσεις και την πραγματικά ενδιαφέρουσα συζήτηση που επακολούθησε, αρχίζοντας από το πολύ σοβαρό θέμα της βυθίσεως των φρεγατών από Κ/Β και τη συναφή ανάλυση των συνθηκών και ενεργειών Η/Ν πολέμου και ελέγχου βλαβών και να φθάσει μέχρι τις σχετικές εξελίξεις στη σχεδίαση και τον εξοπλισμό των πλοίων, με βάση αυτά τα συμπεράσματα, όπως τις παρουσίασε ο ειδικός της Vosper Thornycroft.

Όμως όλα αυτά, θα περιληφθούν στα αναλυτικά πρακτικά του συνεδρίου που θα εκδοθούν σύντομα από την ΕΛΕΣΜΕ.

Οι σκέψεις όμως που πολύ συνοπτικά εκτέθηκαν πιο πάνω, θα ήταν χρήσιμο να ληφθούν υπ'όψη στα πλαίσια του επιχειρησιακού προβληματισμού που ισχύει στα ανάλογα θέατρα επιχειρήσεων ελληνικού ενδιαφέροντος, το Αιγαίο και την Νοτιοανατολική Μεσόγειο.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Μία δειλή προσέγγιση σε μία θεοδύναμη έννοια

Ταξιάρχου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Περιβάλλον! Εννόημα περιεκτικό, πυκνής λεξικολογίας. Εύγλωττο δείγμα του λόγου, ως προς τον προσδιορισμό του και συνάμα μυστηριώδες, ως προς την διερμηνεύσή του. Με αρκετή γραμματειακή σαφήνεια και ατελείωτη επιστημονική σημασιολογία. Με χροιά θαυμασμού και μαζί δέους. Είναι η κραταιά διατύπωση, η οποία οσημέραι εγκαθίσταται στο συνειδητό των εμβίων ελλόγων, που κατοικούν στον πλανήτη Γη και όπως φαίνεται, πρόκειται αναγκαστικά και εν πολλοίς δραματικά να τους απασχολήσει εφεξής, όπως συμβαίνει με τις εκφεύγουσες του ελέγχου πανδημικές συμφορές.

Επιχειρώντας να προσεγγίσουμε το Περιβάλλον κοινωνιολογικά, θα μπορούσαμε να το θεωρήσουμε, ότι αποτελείται από όλες τις εξωτερικές πηγές και τους παράγοντες ερεθισμού, όπου, μετά βεβαιότητας, όπως πιστεύουμε, αντιδρά φυσιολογικά το σύνολο των σκεπτομένων ανθρώπων.

Τα στοιχεία διαχωρισμού ή κατηγοριοποίησεως της σοβαρότητας του ανακύπτοντος ζητήματος, θα μπορούσαμε να τα τοποθετήσουμε αναλόγως των θεωρητικών ή και εμπειρικών προδιαθέσεων ημών των «παρατηρητών». Επί παραδείγματι, η προδιάθεση η δική μου είναι αρνητική σε κάθε ανθρώπινη ενέργεια, που προσβάλλει το περιβάλλον. Η προδιάθεση των μελών του διοικητικού συμβουλίου και των μετόχων μιας επιχειρήσεως παραγωγής ενεργείας ή μιας εργοστασιακής μονάδος καύσεως ορυκτών κ.τ.τ. διαφέρει -ως γεγονός- από την δική μου. Ουχ' ήττον όμως, άπαντες προοριζόμεθα να συγκαταλήξουμε στην χορεία των «θυμάτων» του έχοντος την τελευταία λέξη Περιβάλλοντος, το οποίο -όπως είναι σαστισμένο από την ανθρώπινη ασέβεια και σταδιακά περιέρχεται σε αδιέξοδο, αρχίζει και διεργάζεται την απάντησή του.

Εφόσον είναι έτσι τα πράγματα, τότε και εξ ατύπου πορίσματος, είναι επιβεβλημένο να απαληφθεί από ενίους εξ ημών η ιδιότητα του «παρατηρητού» και να συναφθεί σ'αυτούς μία ταυτότητα, όπως αυτή του δρώντος ή καλύτερα και νομοδικά, του δράστου. Και σαν τέτοιοι πρέπει να λογίζονται εκείνοι, οι οποίοι αδιαφορούν για την Ομηρική μορφή και σύσταση του κόσμου και τα στοιχεία «Αήρ» και «Αιθήρ» και τον περιβάλλοντα ημάς ποταμό «Ωκεανό». Ναι! Αυτή η κατηγορία των ανθρώπων, που αδικοπραγούν εις βάρος του κοινού λόγου, που έχει υιοθετήσει την ορθότητα του Πλατωνικού τριπτύχου «Λογική-Φυσική-Ηθική», ίσως είναι καιρός να τεθεί υπό την κρίση και τον έλεγχο του δήμου. Ίσως επέστη ο χρόνος όπου έχει διαφανεί η οφειλή των αγνώρων για να μαθητεύσουν στην Αριστοτελική προσέγγιση της «Φύσεως». Να μελετήσουν την φυσική πραγματικότητα, δηλαδή την «κίνηση», που χαρακτηρίζει την κάθε έννοια μεταβολής. Αυτής της μεταβολής, που είναι κατανοητή σαν γένεση, φθορά και την μετάβαση από το «ον» πάλι στο

«ον». Ίσως πρέπει να συμπληρώσουμε στο συνειδητό μας το φυσικό γίνεσθαι (φύσις-περιβάλλον) και το «Φύσις ουδέν μάτην ποιεί», αυτήν την τελεολογική άποψη για τα αίτια, που προβάλλουν την φύση και άπαντα τα συναρτώμενα και συνάφειαν ή και σχέση έχοντα με την ύλη.

Δεν είμεθα Δον Κιχώτες, αντιπαρατιθέμενοι σε δράκοντες υποθετικούς. Εδώ έχουμε χειροπιαστούς τους προσβάλλοντες την φύση. Μα... ποιοί είναι αυτοί; Μα... φυσικά, εμείς οι ίδιοι. Εμείς οι ανενδοίαστα αλλά και ανείσχυντα απορρίπτοντες τα ηθικοφυσικά μας απόβλητα χρονοχωρικά ανεξέλεγκτα. Εμείς τα δρώντα πρόσωπα σ' αυτό το «διαμορφωμένο» κοινωνικό σύστημα, που δεν θέλει να αναγνωρίσει την έννοια του φυσικού περιβάλλοντος σαν κυρίαρχον της υπάρξεώς μας παράγοντα, αλλά σαν συστατικό μέρος των μέσων και των συνθηκών δράσεως για την βιοτεχνολογική εκμετάλλευση, που στοχεύει στην δήθεν ευτυχία μας. Είμαστε εμείς, οι οποίοι εμπρός στην οθόνη της τηλεοράσεως, εν γνώσει μας έχουμε απεκδυθεί του κοινού νούς και μετά παρησίας συνενείσαμε στις «ορθότητες», που προβάλλονται και επικαλούνται λόγους κοινωνικής ωφελείας, ασφαλείας, εθνικού συμφέροντος, οικονομικής αναπτύξεως, υπεσχημένων επενδύσεων, διαθέσεως υπεραφθονίας αγαθών, τακτοποιήσεως παρελθουσών λογιστικών εκκρεμοτήτων, παροχής χρησίμων πληροφοριών προς εκμετάλλευση, δικαίας μεταξύ ημών κατανομής του φυσικού πλούτου, επωφελούς ασκήσεως των ατομικών μας δικαιωμάτων ως «μελών» του δήμου και άλλα συγγενή προσποριστικά, προς άκρα ικανοποίηση της μακαρίας αφεντιάς μας. Οποία μυρμηκίαση του εγκεφάλου μας! Οποία αποκοίμιση της θυμικής αναφοράς της ψυχής μας! Κοντολογής, μας έχει διαφύγει η λεπτομέρεια του γίνεσθαι, ότι ακούσια έχουμε καταστεί εντολοδόχοι μιας ασύδοτης δράσης των ολίγων, οι οποίοι -και μόνον αυτοί- καρπούνται τα προϊόντα επενεργείας ενός ατομικού ή και ιδιωτικού συμφέροντος, τόσον του εγχωρίου όσο και εκείνου του ξένου.

Θέλετε να διευκρινισθεί εκτενέστερα η νάρκωση του νού μας; Απλό. Μία είδηση στην τηλεόραση για δηλητηρίαση ή τοξίνωση του υδροφόρου ορίζοντα στις χωματερές των δήμων μας, προβάλλεται για μερικά δευτερόλεπτα, σαν κάτι το επουσιώδες, το μνείας ανάξιον. Απ'εναντίας, το πότε θα γίνουν οι βουλευτικές εκλογές είναι ένα θέμα κυρίαρχον. Μπορεί να καλύψει ακόμη και τα τρία τέταρτα ενός δελτίου ειδήσεων, διότι εκεί πρέπει να αναλυθούν διάφοροι παράγοντες, όπως, πότε συμφέρει στο κόμμα, τί όφελος θα προκύψει για τον «Α» πολιτικό παράγοντα, τον «Β» αντιπολιτευόμενο και τους λοιπούς φορείς ομοιοτρόπων ιδεών. Επίσης, τί εννοούσε με το υπονοούμενό του ο «Γ» πολιτευόμενος και πώς το ερμήνευσε ο «Δ» πολιτικός αναλυτής.

Τί λοιπόν είναι όλα αυτά, αν όχι η μαζική μας αποβλάκωση; Και ερωτώ, τί με νοιάζει εμένα τον ανώνυμο Έλληνα, το πότε θα επιδράμουν προς κατάληψη των διαθεσίμων δερματοκαλύπτων (ή όχι;) θέσεων της αιθούσης του κοινοβουλίου οι νέοι(;) εθνοσωτήρες; Και ποιός τους ώρισε υποψηφίους; Ρωτήθηκε άραγε ο λαός για το ποιός θέλει για υποψηφίους αντιπροσώπους του; Φυσικά και όχι. Ορίζονται από το κόμμα με το κριτήριο της αναγνωρισιμότητας. Είσαι star; Ξέρεις μπάλλα;

Τραγουδάς καλά; Γίνε εθνοπατέρας ή εθνομητέρα. Και ερωτώ και πάλιν. Τί είναι το κόμμα; Μήπως είναι ένας καλά μελετημένος διαχωρισμός μιας κοινωνίας σε κατηγορίες «ιδεών» για διασκέδαση, δηλαδή για διασκορπισμό, διάχυση, χύση, διάλυση της συνεκτικής και εκ προοιμίου λογικής εκφράσεως τού κατά την αρχαιοελληνική γραμματεία και ιστορική κατάθεση και παράδοση δημοκρατικού Έλληνας πολίτου;

Μήπως ο χρηματοδότης της πολιτικής μας τύχης, ο οποίος συνήθως (όχι απαραίτητα), ως μεγάλος διαχειριστής πηγών και παραγωγής της ενεργείας ή των αγαθών, όπως π.χ. οχήματα, μηχανές, κλιματιστικά, διάφορες ενεργοβόρες συσκευές κττ αλλά και άλλων προϊόντων, που προκαλούν μολύνσεις στο περιβάλλον (π.χ. πυρομαχικά απεμπλουτισμένου ουρανού), έχει κάθε συμφέρον να έχει πολιτικούς εκφραστές της δικής του επιλογής, τις δε κοινωνίες εν φημίσει;

Ποιός άραγε είναι σε θέση ή να έχει σαν ουσιαστικό στόχο την προστασία του περιβάλλοντος; Κατά την ταπεινή μου άποψη, αυτός είναι «εμείς». Εμείς αποτελούμε τον παράγοντα πίεσεως προς την εξουσία, ώστε να αχθεί προ της θεμελιώδους της ευθύνης. Να παιδεύσει δηλαδή τους προαναφερθέντες οριστές των δραστηριοτήτων τής μαζικής παραγωγής στοιχείων καθώς και την υπόλοιπη κοινωνία επάνω στο κρίσιμο πλέον ζήτημα της προστασίας του περιβάλλοντος.

Ο διαμορφωτής της κοινής γνώμης δείχνει να είναι καλά διαβασμένος, όταν προβάλλει στην τηλεόραση ένα άτομο καφενόβιο και κατ'εκτίμηση ανεύθυνο να λέει, ότι δεν τον ενδιαφέρει η κατάσταση στο πλανητικό θερμοκήπιο μετά από πενήντα χρόνια, μιά κι'αυτός δεν θα είναι παρών, λόγω της ήδη προχωρημένης του ηλικίας. Κάτω λοιπόν από τέτοιες προϋποθέσεις το μείζον της κοινωνίας προσανατολίζεται στο καλώς έχειν του σήμερα, για δε το αύριον τούτο έστω μέριμνα και ανησυχία των «άλλων». Και ενώ επισήμως η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί τον πρόδηλο στόχο του συνόλου της ανθρωπότητας, στην πραγματικότητα υπάρχουν οι αποκλίσεις, που οι ολίγοι καθορίζουν.

Και αν μέχρις εδώ έχουμε ελάχιστα οδυνηρά να αναφέρουμε, τί γίνεται αν προκύψουν πόλεμοι για το περιβάλλον; Το δάσος του Αμαζονίου είναι ένα απτό παράδειγμα προσελκύσεως του ενδιαφέροντος των υπερδυνάμεων, λόγω του υδατίνου και ορυκτού του πλούτου. Από την πρόσφατη εμπειρία μας στην διεθνή πρακτική των ισχυρών έχουμε διδαχθεί, ότι η Γιουγκοσλαβία εδέχθη προσβολή της εθνικής της κυριαρχίας προκειμένου να προστατευθεί ο αλβανόφωνος πληθυσμός του Κοσόβου, συνεπώς οδηγούμεθα στον ερωτηματικό συλλογισμό, γιατί να μην συμβεί το ίδιο και για την απάλειψη της ιδιοσυστασίας της Κύπρου, η οποία δήθεν συμπιέζει το status των τουρκοκυπρίων, αλλά που στην ουσία ο εν δυνάμει εισβολέας έχει προγραμματίσει να ιδιοποιηθεί τους ενεργειακούς πόρους (πετρέλαιο) της -δυστυχώς κατ'επίφασιν- κυριάρχου αυτής χώρας;

Και μια και μιλήσαμε για πετρέλαιο, θα πρέπει να μνημονεύσουμε, ότι ένα σημαντικό ποσοστό των φυσικών αποθεμάτων βρίσκεται σε περιοχές όπου υπάρχει

σχετική πολιτική αστάθεια (Ιράκ, Νιγηρία κ.α.) και οικονομικά υπό ανάπτυξη (Αζερμπαϊτζάν, Γεωργία, Λιβύη κ.α.). Συνέπεια τούτου είναι η από την πλευρά των διαχειριστών αλόγιστη μεταχείριση του περιβάλλοντος για σκοπούς κυρίως πολιτικούς και η οποία αυτή προσβολή των φυσικών κανόνων μολύνει και στερεί τους πληθυσμούς από το να προσβαίνουν σε φυσικά αποθέματα τροφής, ποσίμου ύδατος και καθαρού αέρα. Αυτά τα φαινόμενα οδηγούν σε αντιπαράθεση άμεσα ενδιαφερομένων και μη και ίσως σε πολέμους για το εξαιρετικά απλό θέμα, την επιβίωση.

Ας το έχουμε κι' αυτό υπ'όψιν. Ότι δηλαδή καλώς εννοούμενες επεμβάσεις υπερδυνάμεων ή και διεθνών δυνάμεων (συνασπισμών) θα μπορούσαν να λάβουν χώρα σε περίπτωση προσβολής του περιβάλλοντος, εφ'όσον το νερό, ο αέρας και η βιοποικιλία στα πλαίσια και της πολυσυζητημένης παγκοσμιοποίησης τείνουν να θεωρηθούν κληρονομιά της ανθρωπότητας.

ΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

(20 Φεβ. 07)

Παραμονή της επετείου απελευθέρωσης της πόλης των Ιωαννίνων και της Ηπείρου από τους Τούρκους το 1913. Οι εορτές και οι τελετές θα τελειώσουν με την αυριανή παρέλαση που γίνεται σχεδόν στο χώρο που ο διάδοχος Κωνσταντίνος παρέλαβε, μετά από ένα τιτάνιο τετράμηνο αγώνα, από τον Εσάτ Πασά την πόλη. Και ενώ αυτά διαδραματίζονται σήμερα στη νότια, στη βόρεια και σκλαβωμένη Ήπειρο αναμένονται τ' αποτελέσματα των δημοτικών εκλογών, που διεξήχθησαν υπό την πίεση εκδηλώσεων τρομοκρατίας και νοθείας. Το βορειοηπειρωτικό ζήτημα παραμένει μια κακοδιαχειρισμένη και παραμελημένη εθνική υπόθεση.

Στο καλυπτόμενο δίμηνο οργανώθησαν επιτυχώς από την Εταιρεία τρία ενημερωτικά σεμινάρια, των οποίων συμπεράσματα και μέρος των εισηγήσεων περιλαμβάνονται στο ανά χείρας τεύχος.

Το πρώτο σεμινάριο είχε ως θέμα μελέτης το χειρισμό των κρίσεων. Η Ελλάς λόγω θέσεως, θα συνεχίσει να δέχεται απειλές και συνεπώς κρίσεις γεωγραφικές, πολιτισμικές, οικονομικές, οικολογικές, ιστορικές και δημογραφικές, δι' αυτό αναγκαιούν η χάραξη και η τήρηση Εθνικής Στρατηγικής, η λειτουργία ενός εθνικού κέντρου χειρισμού των κρίσεων και η θεωρητική κατάρτιση όλων των εμπλεκομένων στο αντικείμενο. Η επιτυχία χειρισμού της κρίσεως έγκειται στο εάν η κατάσταση μετά την κρίση είναι καλύτερη της προτέρας, εάν ο κίνδυνος του πολέμου έχει απομακρυνθεί και εάν το αποτέλεσμα επετεύχθη με το μικρότερο κόστος. Έστω υπόψη πως η Εθνική Στρατηγική αποτελεί την κεντρική ιδέα του σκοπού και των εκδηλώσεων της ΕΛΕΣΜΕ.

Το δεύτερο σεμινάριο ανεφέρτετο στη μετανάστευση και στην Εθνική Ασφάλεια. Η λαθρομετανάστευση στην Ελλάδα επεβλήθη και αντιμετωπίζεται πλέον ως πρόβλημα μετανάστευσης, που θα συνεχισθεί λόγω της υπογεννητικότητας και της γήρανσης του ελληνικού πληθυσμού, της έλλειψης εργατικού δυναμικού, της υπεργεννητικότητας, της πτώχειας των γειτόνων χωρών αλλά και της αποδοχής της διεθνιστικής υλικοοικονομικής σύγχρονης κοσμοαντίληψης. Μία δεδομένη και αναπόφευκτη κατάσταση, και ως σαφώς μη αναγκαία, απαιτεί ρεαλιστική και μακροπρόθεσμη εθνική μεταναστευτική πολιτική δια τον προσδιορισμό και την τήρηση των ορίων των Εθνικών αναγκών και αντοχών, διότι κάθε υπέρβαση επηρεάζει την εθνική ασφάλεια της χώρας και ιδιαίτερα την Εθνική άμυνα τόσο εν ειρήνη όσο και εν πολέμω. Η οικονομική ανάπτυξη των ομόρων χωρών, σε συνδυασμό με την καταγραφή των αναγκών, τη διατήρηση αυστηρών απαγορευτικών μέτρων εισόδου και την καθιέρωση «εποχιακών μεταναστών» ενδεχομένως αμβλύνουν τις δυσμενείς μελλοντικές επιπτώσεις στη διατήρηση του εθνικού χαρακτήρα του ελληνικού κράτους.

Πάντως θα ήτο προτιμώτερο και συμφερότερο εάν οι διατιθέμενες πιστώσεις και η συσταθείσα μέχρι και δήμιος οργάνωση με σκοπό την ενσωμάτωση των λαθρομεταναστών παρείχοντο επ' ωφελεία της Ελληνίδας μητέρας και οικογένειας δια την απόκτηση έστω και ενός ακόμη παιδιού. Ξεχασμένη και αυτή συνταγματική επιταγή, ακολουθούσα την ανάλογη του χρέους ανάπτυξης Εθνικής συνείδησης. Φαίνεται πως έχουν εξοβελισθεί από τους εθνικούς στόχους διατήρησης της εθνικής συνοχής και της μονοεθνικής πατρίδος. Το δημογραφικό συνεπώς αναδεικνύεται ως το σοβαρότερο εθνικό πρόβλημα, που δεν παίρνει άλλη αναβολή.

Το τρίτο σεμινάριο ανεφέρετο στα ιπτάμενα, μη επανδρωμένα μέσα εποπτείας του θεάτρου επιχειρήσεων. Μέσα που παρέχουν, εκτός των άλλων δυνατοτήτων, την άμεση συλλογή πληροφοριών, δίδοντας απάντηση στο βασανιστικό δια το διοικητή ερώτημα «Τι κάνει τώρα ο εχθρός;».

Και πάλι στα εθνικά ζητήματα μας. Η Κύπρος ενεπλάκη, κάπως βεβιασμένα, σε διαπάλη με την Τουρκία μετά την απόφαση έρευνας και άντλησης πετρελαίου στη θαλάσσια περιοχή της. Φαίνεται πως η υφισταμένη αντιπαλότητα Ελλάδος - Τουρκίας δια παρόμοιο θέμα στο ελληνικό Αιγαίο ουδέν εδίδαξε. Θα υπάρξει ευθετώτερος χρόνος.

Πρόσφατα η Βουλγαρία εισήλθεν στην ΕΕ χωρίς κανένα περιορισμό εγκαταστάσεως και αγοράς γης από Βουλγάρους στην ελληνική επικράτεια. Το θέμα πρέπει να αντιμετωπισθεί και να προβλεφθεί δια τις μελλοντικές υποψήφιες Τουρκία, Π Γ Δ Μ και Αλβανία. Ανάλογα προηγούμενα ποσόστωσης ανθρώπων και όχι μόνο ζώων υπάρχουν σε άλλες χώρες της ΕΕ. Η γη πρέπει να ανήκει στο δημόσιο και η ιδιοκτησία να έχει χρονικούς περιορισμούς. Το προλαμβάνειν κάλλιον του θεραπεύειν. Μεγαλεπήβολα σχέδια δια πολυπολιτισμικά ομόσπονδα Βαλκάνια οδηγούν σε αδιέξοδα και απεμπόληση κατακτήσεων.

Εθνική συνοχή και διατήρηση των κεκτημένων, που επιτεύχθησαν με αγώνες και θυσίες 130 περίπου χρόνων, πρέπει να είναι ο εθνικός στόχος. Την πατρίδα δεν έχει κανείς δικαίωμα να παραδώσει ή να υποθηκεύσει κατωτέρα από αυτήν που παρέλαβε. Πεμπτουσία της πολιτικής η ευημερία του λαού. Ουδείς δικαιούται να αισθάνεται ήσυχος όταν 2.500.000 Έλληνες και 1.000.000 αλλοεθνείς μετανάστες ζουν στα όρια της φτώχειας, εν μέσω προβαλλομένης και εμπεδωμένης χλιδής.

ΣΚΟΠΙΑ (Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία Μακεδονίας)

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Του Αντιστρατήγου ε.α. Θ. ΓΟΥΛΑ

Γενικά

Το πρόβλημα των σχέσεων της χώρας μας με τα Σκόπια είναι πολύ παλαιό. Ανάγεται στην εποχή προ του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου επί Προέδρου της Γιουγκοσλαβίας του Μπρόζ Τίτο, ο οποίος εδημιούργησε το μόρφωμα αυτό των Σλάβων, Αλβανοφώνων, Βουλγαροφώνων, Τσιγγάνων, υπολειμμάτων Τουρκοφώνων, και γηγενών Ελλήνων, σε μία προσπάθεια εμφανίσεως μίας δημοκρατίας εντός της Γιουγκοσλαβικής Ομοσπονδίας, της οποίας η φυσική διεξοδος θα ήταν το Αιγαίο Πέλαγος.

Και βέβαια από της εποχής εκείνης παρατηρούντο ενίοτε φωνές αλυτρωτικού κυρίως χαρακτήρος από προσφυγικά κυρίως στοιχεία, τα οποία γεννούσαν οι πληθυσμιακές αναταραχές και ανακατατάξεις συνεπεία των πολεμικών συγκρούσεων. Παρ'όλα ταύτα ουδέποτε η χώρα μας εθεώρησε τις φωνές αυτές ως μείζον εθνικό θέμα και ως απειλή κατά της χώρας μας. Εις τούτο συνέβαλαν πάντοτε και οι σχετικά καλές σχέσεις της χώρας μας με την Ομόσπονδη Γιουγκοσλαβία.

Από της διαλύσεως όμως της Ομοσπόνδου Γιουγκοσλαβίας και της σταδιακής αναγνωρίσεως υπό της διεθνούς κοινότητος των επί μέρους συστατικών κρατών και εθνοτήτων, και ιδιαίτερα μετά τις αιματηρές συγκρούσεις Βοσνίων και Σέρβων, είναι σαφές ότι διαμορφώθηκε πλέον νέα κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων.

Το κράτος των Σκοπίων, εν πλήρει επιγνώσει της φυλετικής του ανομοιογένειας, στην προσπάθειά του να αντιμετωπίσει τις Βουλγαρικές αιτιάσεις περί Βουλγαρικότητος του εδαφικού διαμερίσματος του Πιρίν, όπως και τις Αλβανικές αιτιάσεις περί Αλβανικότητος περισσότερο του ενός τρίτου του Δυτικού τμήματος της χώρας, και του αντιστοιχού πληθυσμού, κατέφυγε στο τέχνασμα της δημιουργίας ενός νέου έθνους.

Δυστυχώς και ατυχώς για τη χώρα μας, δεν είχε το Κράτος αυτό να αντιμετωπίσει και Ελληνικές αιτιάσεις περί Ελληνικότητος ολοκλήρου του μέχρι των Σκοπίων χώρου, όπου επί αιώνες ανθούσαν ελληνικοί πληθυσμοί.

Επέλεξαν έτσι οι κρατούντες των Σκοπίων μέρος του ενδόξου ελληνικού παρελθόντος, και ονόμασαν το κρατίδιο αυτό Μακεδονία, και την βουλγαρογενή γλώσσα των, Μακεδονική. Ταυτόχρονα επινόησαν και έναν εθνικό στόχο, περισσότερο για την συγκόλληση της πανσπερμίας του πληθυσμού παρά για την

πραγμάτωσή του. Και ο στόχος έγινε η κατάληψη της Ελληνικής Μακεδονίας του Αιγαίου.

Θα ήταν εντελώς ανάξιο πάσης ενασχολήσεως του κράτους μας και του λαού μας με τις αιτιάσεις και τις κινήσεις μιας κλίμακας ιθυνόντων του γειτονικού μας κρατιδίου. Εν τούτοις εν επιγνώσει της εξελίξεως των διεθνών γεγονότων, του συσχετισμού των δυνάμεων εις την ευρύτερη περιοχή, της ρευστότητας των συμφερόντων των μεγάλων δυνάμεων, ορθόν θα είναι η χώρα μας να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τα τεκταινόμενα στην γειτονική μας χώρα, και να ενεργεί καταλλήλως.

Μερικές νέες ιδέες

Ο Ελληνισμός των Σκοπίων

Κατά την απογραφή του 1941, η οποία έγινε με ευθύνη των Γερμανικών στρατευμάτων κατοχής, και άρα είναι πλέον αντικειμενική, επί συνόλου 800.000 πληθυσμού κατεγράφησαν 100.000 Έλληνες το γένος, Χριστιανοί Ορθόδοξοι στο θρήσκευμα, δηλαδή το 12% του πληθυσμού.

Η απογραφή του 1951 δίνει 158.000 ελληνικό στοιχείο. Εξ αυτών 25.000 είναι Έλληνες γηγενείς κάτοικοι Μοναστηρίου, 100.000 βλαχόφωνοι Έλληνες (Γκρέκ), 3.000 Έλληνες Σαρακατσαναίοι και 32.000 Έλληνες πολιτικοί πρόσφυγες του εμφυλίου. Ήτοι το 18% του εξ 900.000 (τότε) πληθυσμού. Τα στοιχεία αυτά ενόχλησαν τις αρχές των Σκοπίων οι οποίες υποχρέωσαν τους 100.000 Έλληνες να δηλώνονται «Μακεδόνες» ή το πολύ «Βλάχοι».

Τα απογραφικά στοιχεία του 1961 και 1971 είναι απολύτως ασαφή από την προσπάθεια των Σκοπιανών να μειώσουν τη δύναμη των Ελλήνων.

Με την απογραφή όμως του 1991 αποκαθίσταται εν μέρει η αλήθεια. Παρ'ότι δεν κοινοποιήθηκαν λεπτομερή απογραφικά στοιχεία, εν τούτοις στον αντιπολιτευόμενο τύπο δημοσιεύθηκαν πληροφορίες περί του ότι ποσοστό μεταξύ 12 και 18% εδήλωσε ότι έχει ελληνική εθνική συνείδηση. Δηλαδή περίπου 250.000 επί συνόλου 2.200.00 κατοίκων. Όλοι αυτοί είναι εκείνοι οι οποίοι είχαν εξαναγκασθεί στο παρελθόν να δηλώσουν «Μακεδόνες» ή «Βλάχοι» ή «Γιουγκοσλάβοι». Είναι αυτοί που στην πραγματικότητα είναι «Γηγενείς Έλληνες». «Βλάχοι», «Σαρακατσαναίοι» και «Πολιτικοί Πρόσφυγες».

Αυτός ο εξαναγκασμός των κατοίκων της χώρας αυτής οι οποίοι διέθεταν ελληνική εθνική συνείδηση, να προσδιορίζονται ως Μακεδόνες, Βλάχοι, Γιουγκοσλάβοι, Σαρακατσαναίοι κ.λ.π. είχε ως σκοπό τη διάκριση αυτών από τα Σλαβικά φύλα τα οποία κυριαρχούσαν στο κρατίδιο αυτό από της εποχής του Τίτο, και τα οποία συνιστούσαν, όπως ακόμη και σήμερα, την άρχουσα τάξη των Σκοπίων. Απλή ανάγνωση των ονομάτων και των επιθέτων της διοικούσης ελίτ

(Γκρικόρωφ, Τσεβρενκόφσκυ, Γκρουέφσκυ κ.λ.π.) πείθει και τους πλέον κακόπιστους και αφελείς περί της Σλαβικής καταγωγής της κυβερνώσης τάξεως. Και είναι απορίας άξιον πως οι ιθύνοντες του κρατιδίου αυτού απαρνούνται την καταγωγή των και κατ'ακολουθίαν την συγγενεία των με τα Σλαβικά φύλα της Ανατολικής Ευρώπης.

Σε αντίθεση όμως με τους διωγμούς των Ελλήνων της Τουρκίας, οι διωγμοί των Ελλήνων των Σκοπίων δεν έλαβαν ποτέ έκταση γενοκτονίας. Οπωσδήποτε οι Έλληνες και λόγω των χαρισμάτων της φυλής, διακρινόμενοι στις τοπικές κοινωνίες, επέσυραν πάντοτε τον φθόνο των αλλοφύλων, αλλά στην περίπτωση των Σκοπίων και λόγω της εγγύτητος προς την βόρειο Ελλάδα το φρόνημα των γηγενών ιδίως Ελλήνων δεν κατέστη δυνατόν να καταβληθεί.

Υπάρχει συνεπώς σήμερα αναντιρρήτως ελληνισμός στα Σκόπια. Αυτός θα πρέπει να είναι ο πρώτος στόχος μας. Θα πρέπει να ενισχυθεί παντοειδώς. Οικονομικώς, ηθικώς, πολιτιστικώς, εθνικώς. Το Κράτος μας έχει τους μηχανισμούς να καταγράψει τους γηγενείς Έλληνες, τους Βλάχους Έλληνες, τους Σαρακατσαναίους Έλληνες, τους πολιτικούς πρόσφυγες Έλληνες και να σταθεί δίπλα τους. Να στηρίζει το φρόνημά τους. Εάν διατηρούμε ελπίδες ότι με την ένταξη της Τουρκίας στην Ενωμένη Ευρώπη τα τυχόν υπολείμματα Ελληνισμού και Κρυπτοχριστιανών θα διασωθούν και θα ανακάμψουν από την χειμερία νάρκη αιώνων, στην περίπτωση των Σκοπίων μία συμπαγής τεράστια μειονότητα με Ελληνική εθνική συνείδηση αδιακρίτως ονομασίας (Μακεδόνες, Βλάχοι, Σαρακατσαναίοι κ.λ.π.) επωφελουμένη των ελευθεριών του Ευρωπαϊκού κεκτημένου, θα επανέλθει στο Ελληνικό Έθνος, όπως τούτο συμβαίνει με τους Έλληνες των απανταχού της γης πολιτισμένων Κρατών.

Οικονομία

Η οικονομική συνεργασία της Ελλάδος με τα Σκόπια είναι ένας τομέας ο οποίος εκτός από την κερδοφορία των άμεσα εμπλεκομένων είναι δυνατόν να εξυπηρετήσει και τα γενικότερα εθνικά συμφέροντα. Τα Σκόπια έχουν κάθε συμφέρον να διατηρούν τον εμπορικό δίαυλο με την Ελλάδα σε υψηλό επίπεδο, και λόγω του λιμένος Θεσσαλονίκης, αλλά και γενικότερα για την προσέλκυση ελληνικών και ξένων επενδύσεων μέσω της χώρας μας. Θα μπορούσε να λεχθεί ότι **η οικονομική υποταγή του γειτονικού κράτους είναι μέσα στις δυνατότητες της ελληνικής οικονομίας.** Και η οικονομική εξάρτηση λύει πληθώρα προβλημάτων τα οποία υπό άλλας συνθήκας θεωρούνται ανυπέρβλητα.

Εθνικός συνεπώς στόχος πρέπει να καταστεί η οικονομική διεύθυνση του ελληνικού κράτους και των Ελλήνων επιχειρηματιών στην γειτονική μας χώρα.

Πολιτισμός - Γράμματα - Τέχνη

Η εμμονή των Σκοπιανών με την Μακεδονία και τον Μέγα Αλέξανδρο πρέπει να εκτιμάται στις πραγματικές της διαστάσεις. Οι Σκοπιανοί γνωρίζουν ότι έφθασαν στην Βαλκανική 1000 χρόνια μετά τον Μέγα Αλέξανδρο. Γνωρίζουν ότι ποτέ δεν κατοίκησαν πρόγονοί των στην Ελληνική Μακεδονία. Γνωρίζουν ότι αποτελούνται από πανσπερμία φυλών, μερικές των οποίων αλληλομισούνται. Έχουν όμως μεγάλη ανάγκη να είναι κράτος και έθνος. Μέρος των κατοίκων είναι Έλληνες-Μακεδόνες, με λαμπρή ιστορία. Αυτή την ιστορία αποφάσισαν να οικειοποιηθούν, γνωρίζοντας ότι κανένας δεν θα ασχοληθεί σοβαρά με το θέμα. Ούτε οι προστάτες των στις ΗΠΑ, τον Καναδά και την Αυστραλία θα κάνουν τον κόπο να μελετήσουν την τεράστια ελληνική ιστορία, αλλά ακόμη περισσότερο και οι τριτοκοσμικοί υπήκοοί των, Βουλγαρόφωνοι, Αλβανόφωνοι, Τσιγγάνοι, Σέρβοι, δεν θα ασχοληθούν με το θέμα. Πρόκειται για μία υπόθεση της κυβερνώσης νομενκλατούρας.

Εφόσον λοιπόν έχουν μέρος των υπηκόων τους Μακεδόνας, λατρεύουν τον Μέγα Αλέξανδρο, θα πρέπει το Ελληνικό Κράτος να επιδιώξει κοινές πολιτιστικές εκδηλώσεις με βάση την γλώσσα του Μεγάλου Αλεξάνδρου, και του διδασκάλου του Αριστοτέλους. Μεγάλος αριθμός Σκοπιανών, ιδίως των ελληνικής καταγωγής, ομιλούν την ελληνική γλώσσα. Κατά το παράδειγμα της Βουλγαρίας η οποία είναι γεμάτη από Σχολεία και φροντιστήρια εκμαθήσεως της ελληνικής γλώσσας, θα πρέπει και τα Σκόπια να συγκατανεύσουν στην ελληνική βοήθεια για την προβολή και προώθηση της γλώσσας του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Όπως στο Πανεπιστήμιο της Σόφιας έτσι και στο Πανεπιστήμιο των Σκοπίων θα πρέπει να ιδρυθεί έδρα ελληνικής γλώσσας.

Κατά τον τρόπον αυτόν οι δύο λαοί θα πλησιάσουν ο ένας τον άλλον, οι εκατέρωθεν καχυποψίες θα διαλυθούν για το καλό και της παρούσης αλλά και των μελλοντικών γενεών.

Η Ασφάλεια των Σκοπίων

Τα Σκόπια αντιμετωπίζουν σοβαρότατο πρόβλημα εθνικής ασφαλείας. Και το πρόβλημα αυτό συνίσταται τόσο στην εθνοτική ανομοιογένεια του πληθυσμού του, όσον και στην μετά δυσχερείας αποκρυπτομένη απολυτρωτική διάθεση των γειτόνων του.

Και συγκεκριμένα το ένα τρίτο του Αλβανικής εθνοτικής προελεύσεως πληθυσμού του, έχει κατά καιρούς εκδηλώσει την επιθυμία αποσχίσεώς του και συνενώσεώς του με την μητέρα Αλβανία. Το ίδιο συμβαίνει, αλλά ολιγότερο εμφανώς με τις ορέξεις της γειτονικής Βουλγαρίας, η οποία δεν χάνει ευκαιρία να ισχυρίζεται ότι το τμήμα των Σκοπίων που περιλαμβάνει την οροσειρά του Πιρίν ανήκει ιστορικά σε αυτήν, η δε γλώσσα των Σκοπιανών, η ονομασθείσα Μακεδονική, δεν είναι παρά μία παραφθορά της Βουλγαρικής γλώσσας.

Μόνον η χώρα μας, για λόγους που είναι πέραν του παρόντος άρθρου, παρά την ύπαρξη ισχυρής ελληνικής μειονότητας στα Σκόπια, ουδέποτε έθεσε αλυτρωτικό

θέμα στο γειτονικό κράτος. Πρέπει συνεπώς το κράτος μας να καταστήσει σαφές στα Σκόπια ότι στην αντιμετώπιση μελλοντικών εσωτερικών του προβλημάτων μόνον στην παντοειδή βοήθεια της Ελλάδος μπορεί να ελπίζει. Αλλά αυτό θα είναι δυνατό να γίνει μόνο εφόσον το γειτονικό κρατίδιο δώσει από τώρα αποδείξεις των καλών του προθέσεων έναντι της χώρας μας.

Και επειδή η καλύτερα άμυνα είναι η επίθεση, θα πρέπει και η χώρα μας να τους καταστήσει σαφές ότι ένα 12-18% του πληθυσμού της γείτονος αποτελείται από κατοίκους παντοειδώς συνδεδεμένους ιστορικά με την Ελλάδα και διαθέτοντας ελληνική εθνική συνείδηση.

Τέλος η εκτύπωση χαρτών με τις ελληνικές πόλεις και τοπωνύμια από της γραμμής των συνόρων μέχρι και του ύψους των Σκοπίων, θα αποτελούσε την καλύτερη απάντηση στους χάρτες των Σκοπιανών οι οποίοι εκτείνουν την επικράτειά των μέχρι του Ολύμπου!!!!

Η Ένταξη των Σκοπίων στην ΕΕ και στο ΝΑΤΟ

Αποτέλεσμα της προαναφερθείσης ανασφάλειας των Σκοπίων, κυρίως έναντι των γειτόνων του, είναι η ανυπομονησία των να ενταχθούν στην Ενωμένη Ευρώπη και στο ΝΑΤΟ. Και η μεν ένταξη των στην Ενωμένη Ευρώπη θα διέλθει από τις δαιδαλώδεις διαδικασίες των παντοειδών επιτροπών, όπου η παρέμβαση της χώρας μας θα είναι εν μέρει δυνατή, για την προάσπιση των ιδικών μας συμφερόντων, αντιθέτως όμως η ένταξη των Σκοπίων στο ΝΑΤΟ θα είναι περισσότερο ευχερής, καθόσον τα κριτήρια της προσχωρήσεως μιας χώρας στον Αμυντικό Οργανισμό είναι περισσότερο ρευστά, με κυρίαρχο στοιχείο τα στρατιωτικά δεδομένα κάθε περιπτώσεως.

Σε κάθε περίπτωση η χώρα μας θα πρέπει να εκμεταλλευθεί την ανάγκη αυτή των Σκοπίων και να αποκομίσει τα κατά περίπτωσιν δυνατά ωφελήματα.

Επίμετρον

Ένα κρατίδιο 2.200.000 με πρωθυπουργό ηλικίας 35 ετών, που κυβερνά επικεφαλής συνασπισμού 14 κομμάτων, δεν μπορεί να αποτελεί απειλή για την χώρα που διεξήγαγε τους τελειότερους Ολυμπιακούς αγώνες της νεώτερης ιστορίας τους. Η φυλετική πανσπερμία και ανομοιογένεια των υπηκόων του κρατιδίου το καθιστούν εξόχως εύθραυστο στην πρώτη αναταραχή της περιοχής. Είναι συνεπώς αδιανόητη κάθε σκέψη περί εθνικής απειλής από της πλευράς αυτών τούτων των Σκοπίων. Αντίθετα όμως δεν είναι αδιανόητη η χρήση του κρατιδίου αυτού ως αποσταθεροποιητικού παράγοντα στην περιοχή όταν κάποιοι αποφασίσουν προς τούτο. Υπάρχουν δε γνωστοί ενδιαφερόμενοι που επιθυμούν προβλήματα της χώρας μας στα νώτα μας. Εδώ απαιτείται μεγάλη προσοχή.

Αλλά και η αδιέξοδη αντιπαλότητα σε κάθε ενέργεια των Σκοπίων που τις περισσότερες φορές έχει εσωτερική σκοπιμότητα, δεν εξυπηρετεί την διεθνή εικόνα της χώρας. Εξομοιούμεθα με το λιοντάρι που βρυχάται διότι το απείλησε ένα ποντίκι. Πολύ δε περισσότερο όταν έχουμε κάθε συμφέρον το ποντίκι αυτό να βρίσκεται στα βόρεια σύνορά μας και να μη διαλυθεί, για αυτονόητους λόγους.

Η μέχρι σήμερα πολιτική μας έναντι των Σκοπίων εξυπηρέτησε τα εθνικά μας συμφέροντα κατά το μέτρον της ενημερώσεως της παγκόσμιας κοινής γνώμης επί της ιστορικής πλαστογραφίας εις βάρος μας από ένα τεχνητό κρατίδιο το οποίο κατά καιρούς εξυπηρέτησε τα συμφέροντα των προστατών του.

Χωρίς να παραιτούμεθα του δικαιώματος συνεχούς ενημερώσεως της διεθνούς κοινωνίας επί της ιστορικής αυτής απάτης, μήπως θα έπρεπε εκμεταλλευόμενοι την **πολυπληθή ελληνική μειονότητα** να ασκήσουμε επιτέλους μία πλέον επιθετική εθνική πολιτική επιχειρώντας διείσδυση στο γειτονικό μας κρατίδιο, οικονομική, πολιτιστική, γραμμάτων και τεχνών, η οποία θα μας έφερε περισσότερα οφέλη από την στείρα αντιπαράθεση σε κάθε περίπτωση εσωτερικών γεγονότων των Σκοπίων που θα θίγουν την εθνική μας ευαισθησία;

Μήπως θα έπρεπε το δόγμα της εξωτερικής μας πολιτικής «δεν διεκδικούμε τίποτε, δεν παραχωρούμε τίποτε» να αντικατασταθεί, με το «διεκδικούμε από τους γείτονές μας εκείνο που ιστορικά μας ανήκει»;

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΚΡΙΣΕΩΝ

Απόσπασμα Ομιλίας Ναυάρχου ε.α. Ε. ΛΑΓΑΡΑ Π.Ν. - Επιτίμου Α/ΓΕΝ

ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΜΕ ΕΡΕΘΙΣΜΑ ΤΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ Ε/Τ ΚΡΙΣΕΙΣ

Αναφορικά με τον **απολογισμό των επιπτώσεων** των μετά τον Β΄ΠΠ Ελληνοτουρκικών κρίσεων προκύπτει αβίαστα ότι από τις κρίσεις αυτές η Ελλάδα ζημιώθηκε σε ότι αφορά το κύρος, την αξιοπιστία και τα Εθνικά της συμφέροντα.

Έχουμε τον αφανισμό της Ελληνικής Μειονότητας στην Τουρκία, την κατ' ουσίαν διχοτόμηση, αν μη τι άλλο, της Κύπρου, την επ' αόριστο αναστολή ασκήσεως των δικαιωμάτων μας επεκτάσεως των χωρικών μας υδάτων και εκμεταλλεύσεως της υφαλοκρηπίδος μας στο Αιγαίο, την εισαγωγή της θεωρίας των «Γκρίζων Ζωνών» και άλλα που σας είναι γνωστά.

Η Τουρκία μέσω των Ε-Τ κρίσεων επιτυγχάνει μέχρι τώρα βήματα προς την κατεύθυνση επιτεύξεως των επιδιώξεων της εις βάρος μας. Για το λόγο αυτό και διατηρεί την πρωτοβουλία στον τομέα αυτόν.

Νομίζω ότι αυτή η δυσάρεστη πραγματικότητα δεν είναι μόνο ζήτημα ικανότητας χειρισμού των κρίσεων από τεχνικής πλευράς, όσο και αν επ' αυτού υφίστανται περιθώρια και ανάγκη για βελτίωση μας (προετοιμασία, οργάνωση, εκπαίδευση, συντονισμός, λειτουργία του συστήματος μας κ.τ.λ.)

Κύριοι,

Ο αποτελεσματικός χειρισμός των κρίσεων προϋποθέτει ότι η τεχνική χειρισμού αυτών εδράζεται αφ' ενός μεν **επί της υπάρξεως Εθνικής ισχύος** και ιδιαίτερα της **στρατιωτικής** τοιαύτης, και μάλιστα με θετικό, ει δυνατόν, ισοζύγιο έναντι του αντιπάλου, αφ' ετέρου δε, και πρωτίστως επί υποβάθρου **υψηλής στάθμης ηθικών δυνάμεων** ενός Έθνους.

Πιστεύω κατόπιν αυτού ότι τα αίτια των συνεχών αποτυχιών μας και την απάντηση στο ερώτημα του τι άραγε συμβαίνει που έθεσα από την αρχή, θα πρέπει να τα αναζητήσει κανείς **βαθύτερα** · να ψάξει δηλαδή κατά πρώτον να δει τι γίνεται με τις **ηθικές δυνάμεις του Έθνους** και από εκεί και πέρα να προχωρήσει στην ερευνά του.

Στην περίπτωσή μας είναι νομίζω ευδιάκριτο, χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια, ότι η Ελλάδα, τα τελευταία 50 χρόνια, παραμελούσα σταδιακά τις πνευματικές πολιτιστικές αξίες, παρακμάζει και χάνει προϊόντος του χρόνου τις ηθικές της

δυνάμεις, με συνέπεια να μειώνεται η ψυχική αντοχή της στην αντιμετώπιση κινδύνων, και δη πολεμικών τοιούτων. Προκύπτει **έτσι έλλειμμα αυτοπεποίθησης και εμπιστοσύνης στις δυνατότητές μας και ροπή προς την ελάσσονα προσπάθεια και την ηττοπάθεια**, που μακροπρόθεσμα έχουν ολέθριες συνέπειες, επειδή πάνω σ' ένα τέτοιο υπόβαθρο οικοδομούνται **οι ιδέες των εκπώσεων και της υποχωρητικότητας** έναντι των Εθνικών μας δικαίων. Οι ιδέες αυτές με τη σειρά τους οδηγούν **σε εξασθένηση του αγωνιστικού φρονήματος του λαού**, και σε επικίνδυνη **υποβάθμιση και παραμέληση της στρατιωτικής μας, ιδιαίτερα, ισχύος**. Με αυτές τις συνθήκες πρέπει να ξέρουμε ότι, όχι μόνον αποκλείεται εκ προοιμίου ο σθεναρός και αποτελεσματικός χειρισμός της όποιας σοβαράς κρίσεως, αλλά και ότι τροφοδοτείται η επιθετικότητα και αρπακτικότητα του εξ ανατολών προαιωνίου καταπιεστού του Έθνους μας.

Έτερος κύριος τομέας προς εξέταση είναι εκείνος των σχέσεων και της στάσεως έναντι αλλήλων μεταξύ των δύο χωρών.

Κατ' αρχήν να πούμε, προς άρσιν ενδεχομένων παρανοήσεων, ότι ο κάθε εχέφρων και υπεύθυνος άνθρωπος οφείλει να επιδιώκει με πάθος την Ειρήνη και την ομαλή συμβίωση των γειτονικών κρατών, όταν βεβαίως οι επιδιώξεις αυτές εδράζονται επί των αρχών της ελευθερίας, της ασφάλειας και αξιοπρεπείας των λαών.

Όμως στην Ε-Τ περίπτωση η σκληρή πραγματικότητα είναι ότι εδώ και πάνω από χίλια χρόνια, αφ' ότου δηλαδή εμφανίσθηκε το τουρκικό στοιχείο εξ ανατολών, ο Ελληνισμός έχει δεινοπαθήσει εξ αιτίας των αρπακτικών δραστηριοτήτων, της νοοτροπίας και της πολιτικής των Τούρκων. Και δυστυχώς μέχρι στιγμής δεν έχουμε κάποια ένδειξη ότι αυτό μπορεί ν' αλλάξει, παρ' όλες τις διαφόρων τύπων επενδύσεις, που έχουν γίνει επί του θέματος.

Δεν πρέπει επομένως να έχουμε τα μάτια μας ανοικτά και να λαμβάνουμε τα μέτρα μας ;;;

Στην τρέχουσα Ε-Τ κατάσταση, που σήμερα μας απασχολεί, πρέπει να κατανοήσουμε ότι η Τουρκία έχει εις βάρος μας στόχους, με τελικό για την περιοχή του Αιγαίου εκείνον **της συνδιαχείρισης κατ' ελάχιστον** της περιοχής, την υλοποίηση των οποίων επιδιώκει σταθερά, μεθοδικά, υπομονετικά και όσο γίνεται ασφαλέστερα, **μέσω κρίσεων ή όχι**, χωρίς να αποκλείει και το ενδεχόμενο ενόπλου δράσεως, προκειμένου να επιτύχει εκείνο που στοχεύει. Θα πρέπει βεβαίως στο προκείμενο να συνυπολογίσουμε και τις λοιπές δύο περιοχές ενδιαφέροντος της Τουρκίας εις βάρος μας, ήτοι της Κύπρου αφ' ενός και της Θράκης αφ' ετέρου.

Για εξυπηρέτηση των στόχων αυτών η Άγκυρα συνεχώς εξοπλίζεται, αποβλέπουσα στην υπεροπλία έναντι ημών.

Και όσο η Τουρκία θα αισθάνεται στρατιωτικά υπέρτερη, σε συνδυασμό με το ότι εμείς δεν δείχνουμε διάθεση να διακινδυνεύσουμε την «βολή» μας, οι

οραματιζόμενοι ειρήνη και δικαία και έντιμη επίλυση των μεταξύ μας διαφορών νομίζω ότι σφάλουν, εκτός και αν τα πράγματα στην Τουρκία έλθουν τα ΠΑΝΩ - ΚΑΤΩ, πράγμα, που δεν το βλέπω, διότι η σκιά του Αττατούρκ είναι ακόμη πολύ έντονη στη χώρα αυτή.

Ειρήνη χωρίς ισορροπία δυνάμεων σε περιβάλλον αντικρουομένων συμφερόντων είναι πολύ δύσκολο, αν όχι αδύνατον να διατηρηθεί.

Η ένοπλη τουρκική απειλή επομένως αποτελεί πραγματικότητα (οράτε και CASUS BELLI) και μας επηρεάζει, όπως είναι φυσικό, αναλόγως, στον χειρισμό όλων των θεμάτων, που άπτεται, συμπεριλαμβανομένου βεβαίως και ιδιαιτέρως του χειρισμού των κρίσεων.

Στο σημείο αυτό θέλω να κάνω μία παρένθεση, για να τονίσω ότι την αναθεωρητική και επεκτατική πολιτική της Τουρκίας, την οποίαν ημείς αντιλαμβανόμεθα από τις απόψεις, που διατυπώνει και τις ενέργειες στις οποίες προβαίνει εις βάρος μας, χρόνια τώρα, **επιβεβαιώνει** ή αν θέλετε **ομολογεί** και η ίδια, μέσω των όσων μας είπε ο μακαρίτης ΟΖΑΛ, εδώ στη Βουλιαγμένη τον Ιούνιο του 1988 κατά την επίσημη επίσκεψή του, μετά το αλήστου μνήμης για τις γκάφες μας DAVOS και την έναρξη των επαφών μέσω επιτροπών για την Ε-Τ προσέγγιση, που είχε τεθεί ως επιδίωξις τότε.

Μας είπε λοιπόν ωμά και απερίφραστα, χωρίς να μασάει τα λόγια του ο ΟΖΑΛ ότι:

α. Η πλήρης ανάπτυξη του Εθνικού κράτους στην Τουρκία έγινε στην περίοδο του μεσοπολέμου. Έτσι η Ελλάδα, που είχε προηγηθεί στην δημιουργία εθνικού κράτους, αποσχισθείσα από την Οθωμανική αυτοκρατορία, ήλθε πρόσωπο με πρόσωπο με την Τουρκία, ως εθνικού πλέον κράτους για πρώτη φορά μετά τον Β΄ΠΠ.

β. Το κύριο χαρακτηριστικό της Τουρκίας ως εθνικής χώρας είναι **η εξαιρετική ευαισθησία της πάνω στα εθνικά της συμφέροντα.**

γ. Το STATUS - QUO, που προέκυψε από την Συνθήκη της Λωζάνης, εξυπηρέτησε τις απαιτήσεις ειρήνευσης και φιλίας για τις συνθήκες που επικρατούσαν διεθνώς **τότε**, πλην όμως δεν θα ήταν σωστό να μας διαφεύγουν οι διαφορές μεταξύ των συνθηκών του παρελθόντος και του παρόντος και **να υποτιμούμε τις εξαιρετικές διαστάσεις των πραγματικών προβλημάτων.**

Και τέλος,

δ. Παρουσίασε μία **κατάσταση ρευστότητας** σε ότι αφορά την κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματα των δυο χωρών στο Αιγαίο, συνέπεια της οποίας υφίστανται **προβλήματα**, λέξη που ανέφερε 27 φορές στο λόγο του.

Τι άλλο δηλαδή πρέπει να μας πουν οι Τούρκοι για να καταλάβουμε που βρισκόμαστε;

Κλείνοντας αυτή την παρένθεση θα πρέπει νομίζω να υπογραμμίσω ότι όπως ήταν φυσικό τα λεχθέντα από τον ΟΖΑΛ ήταν σε πλήρη ευθυγράμμιση με τον κεντρικό πυλώνα της τουρκικής πολιτικής απέναντι μας, το δίπτυχο δηλαδή «Ζωτικά συμφέροντα της Τουρκίας και Ελληνοτουρκικά προβλήματα στο Αιγαίο, που πρέπει να συζητηθούν για διευθέτηση». Αυτό το δίπτυχο, που αποτελεί και το εφαλτήριο της για επίτευξη των εις βάρος μας στόχων της, η Τουρκία ενδυναμώνει και προβάλλει σταθερά με κάθε τρόπο, και προς πάσαν κατεύθυνση, ορισμένες φορές μάλιστα και με την δική μας συμφωνία [DAVOS (31-1-88). ΜΑΔΡΙΤΗ (Ιούλιος 97) και ΕΛΣΙΝΚΙ (ΔΕΚ. 99)].

Κατόπιν των όσων εξέθεσα καθίσταται νομίζω προφανές ότι η πορεία μας δίπλα στην Τουρκία θα είναι μία κρίσις ή αν θέλετε εγκυμονεί κρίσεις.

Αν θέλουμε να είμαστε σοβαροί και ρεαλιστές πρέπει να κατανοήσουμε ότι για να έχουμε ευχέρεια χειρισμών, προκειμένου να πορευθούμε ειρηνικά και αξιοπρεπώς, δίπλα σε **μία μιλιταριστική, αναθεωρητική των συμπεφωνημένων και επεκτατική εις βάρος μας Τουρκία**, είναι απαραίτητο κατ' αρχήν να **συνειδητοποιήσουμε την πραγματικότητα**, να έχουμε σαν Έθνος **ισχυρά επιθυμία για επιβίωση** του Ελληνισμού και **να αποκτήσουμε αυτοπεποίθηση**: να πιστέψουμε δηλαδή ότι, αν θέλουμε, μπορούμε να προασπίσουμε τα Εθνικά μας συμφέροντα. Απ' εκεί και πέρα να καλλιεργήσουμε **υψηλό φρόνημα και ακμαίο ηθικό** και βεβαίως να φροντίζουμε να διαθέτουμε **Εθνική ισχύ** σε όλους τους τομείς με ιδιαίτερο βάρος στην **κατάλληλη στρατιωτική ισχύ**, την οποία η Τουρκία υπολογίζει και σέβεται ιδιαίτερω.

Με δύο κουβέντες πρέπει να **είμαστε ηρέμως έτοιμοι και στην εγρήγορση**. Βέβαια τα πράγματα αυτά με το κλίμα, που επικρατεί σήμερα, δεν είναι εύκολο να τα επιτύχεις. Χρειάζεται δραστική αλλαγή πορείας.

Απαιτείται για να ξεκινήσεις **ευρεία ενημέρωση και πάνδημη συμμετοχή** στους προβληματισμούς και τις απαιτήσεις ρεαλιστικής και αξιοπρεπούς αντιμετώπισης των πάσης φύσεως κινδύνων.

Για την υπόθεση αυτή, την Εθνική μας Άμυνα και επιβίωση δηλαδή, ο καθένας εξ ημών, όπου και αν βρίσκεται, έχει μερίδιο ευθύνης, που του αναλογεί, και οφείλει να συνεισφέρει στις απαιτήσεις με τον τρόπο του. Η συνεισφορά και του τελευταίου πολίτη είναι πολύτιμη ιδιαίτερα όμως βαρύνει η συνεισφορά εκείνων των παραγόντων του δημοσίου βίου, οι οποίοι θέσει, επιδρούν καθοριστικά στα κοινά και την πορεία της πατρίδος μας.

Αυτή η θεμελιώδης λειτουργία του Έθνους δεν αποκλείει βεβαίως παράλληλα και την σοβαρή και αντικειμενική αξιολόγηση των δυνατοτήτων συνεργασίας κατά την πορεία μας σε γειτονία, με την Τουρκία, που ούτως ή άλλως μας έτυχε.

Τελειώνοντας πιστεύω ότι, αν κινηθούμε προς την κατεύθυνση πληρώσεως αυτών των προϋποθέσεων, τότε θα μπορέσουμε να προσδοκούμε σωστούς χειρισμούς των όποιων ενδεχομένων κρίσεων, οι οποίες λογικά αναμένονται να επέλθουν.

Άλλως, κύριοι, καλύτερα να σιωπήσω .....

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ «ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ ΚΡΙΣΕΩΝ»

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΘΟΥΚΥΔΙΔΗ

Του κ. **ΕΜΜ. ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ**
Καθηγητού Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Κρίσις είναι το αποτέλεσμα μιας κρίσιμου καταστάσεως όχι το αίτιον. Το ρήμα κρίνω σημαίνει κυρίως ξεχωρίζω. Κρίσις είναι το ρήγμα που προκαλεί η αναταραχή, ο κοινωνικός σεισμός.

Όταν σε κοινωνία ανθρώπων, πολιτικά διαρθρωμένη, συσσωρεύεται ενέργεια, όταν ηλεκτρίζεται η ατμόσφαιρα, τότε, όσοι συνειδητοποιούν την κατάσταση ή τείνουν σε περαιτέρω όξυνση ή αναζητούν τρόπους διαχειρίσεως του ενεργειακού αποθεματικού. Η προσπάθεια θα καταλήξει σε δίλημμα που στην κλασικότερη του μορφή είναι: πόλεμος ή ειρήνη. Το δίλημμα το οποίον προβάλλει και ζητεί απάντηση μπορεί (αναλόγως των ταγών της πολιτικοστρατιωτικής ηγεσίας) να οδηγήσει σε διευθέτηση ειρηνική ή πολεμική σύρραξη.

Η κρίσιμότερη φάση ενός πολέμου είναι η προ της αρχής αυτού κατάσταση. Εδώ ζυγίζονται οι δυνάμεις, υλικές και ηθικές, των εμπολέμων, εδώ συνειδητοποιείται ότι από ένα ναι ή ένα όχι εξαρτάται η σωτηρία ή η απώλεια.

Ο ιστορικός Θουκυδίδης πολλαπλώς επαινούμενος σήμερα για πολλές αρετές του σε όλον τον κόσμο, είναι, ως πιστεύω, ο δεινότερος αναλυτής της εν γένει κρίσεως. Συνειδητοποιεί από την αρχή το μέγεθος του πολέμου (*magnitudo belli*) που τείνει να ξεσπάσει, παρακολουθεί την όξυνση της εντάσεως, αναλύει με απαράμιλλες δημηγορίες αντιπάλων τις δρώσες δυνάμεις στην ιστορία και, όταν εισέλθει πλέον στον πόλεμο, επισημαίνει επί μέρους κρίσιμες καταστάσεις που οδηγούν στην κορύφωση, σε κάποιο ισχυρό πλήγμα που κρίνει τον πόλεμο, δηλ. αφήνει να φανεί ποιος διαφαίνεται ως νικητής.

Ο Θουκυδίδης με ανέφικτη διεισδυτικότητα επεσήμανε τα κομβικά σημεία όχι μόνον του ιδικού του πολέμου, του Πελοποννησιακού, αλλά κάθε πολεμικού γεγονότος. Κομβικά είναι τα σημεία που χρειάζεται απόφαση. Έχω παρατηρήσει ότι τα κρίσιμα σημεία στην εξέλιξη ενός πολέμου είναι εκείνα που στην παραδεδομένη, αποδεκτή γενικώς γραμμή προβάλλεται ένα ΟΧΙ, κάποια ένταση που εκφράζεται ως διχασμός. Εδώ ο Θουκυδίδης επιθυμών να φωτίσει ακριβώς αυτά τα δύσλυτα σημεία παρενείρει τις δημηγορίες του, που είναι το αποκορύφωμα του ρητορικού και πολιτικού λόγου. Είναι 40 πλήρεις λόγοι, σύντομοι, πυκνοί και δυσνόητοι, που απαιτούν για την ερμηνεία τους φιλολογικό οπλισμό, άρτια ιστορική σκέψη και φιλοσοφική προδιάθεση. Ιδού μερικές περιπτώσεις όπου παραμερίζεται η στρατιωτική εμπειρία και ικανότητα και απαιτείται αποδοχή ενός ΝΑΙ ή ενός ΟΧΙ: Σε μια δύναμη (π.χ. των Αθηνών) έρχεται να προστεθεί άλλη (των Κερκυραίων): Η αποδοχή των Κερκυραίων στην αθηναϊκή συμμαχία θα βλάψει

τους Κορινθίους. Οι Αθηναίοι είναι ενώπιον ασυδωπήτου διλήμματος: να δεχθούν ή όχι;

Άλλη περίπτωση!

Να σεβασθούν την ουδετερότητα των Μηλίων ή να ζητήσουν την ένταξή των στην Αθηναϊκή ναυτική αυτοκρατορία. Και από της πλευράς των Μηλίων το δίλημμα είναι ανάλογο! να αποδεχθούν τους Αθηναίους ή να αντισταθούν; Άλλο! να ανοίξουμε μέτωπο στη Σικελία ή όχι;

Τον Μάιο 2006 έγινε το Γ΄ Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο για τον Θουκυδίδη από τον Δήμο Αλίμου με ειδικότερο θέμα τις δημηγορίες του μεγάλου ιστορικού. Κορυφαίοι επιστήμονες από όλον τον κόσμο κατέθεσαν τις απόψεις των και οι εργασίες των εδημοσιεύθησαν σε μεγάλο τόμο. Ως Πρόεδρος του Συνεδρίου είχα την εξαιρετική ευθύνη της οργανώσεώς.

Στο Συνέδριο αυτό ανέπτυξα μια εντελώς νέα άποψη σε μια κολοσσιαία κρίση που αναφέρεται στη Λέσβο. Καίρια η σημασία της νήσου, ιδίως της Μυτιλήνης για την Αθηναϊκή ναυτική αυτοκρατορία του Αιγαίου. Αποστατεί η Λέσβος; Η αποστασία αυτή είναι πελώριο ρήγμα για την Αθήνα. Αλίσκεται στη συνέχεια η Μυτιλήνη και ανακτάται η Λέσβος. Ερώτημα πώς θα αντιμετωπίσουν οι Αθηναίοι τους Μυτιληναίους; Δικαστές οι Αθηναίοι στην Πνύκα. Είναι η κυβέρνηση της πόλεως. Το πιο διευρυμένο υπουργικό συμβούλιο στον κόσμο. Ποιοι συμμετέχουν σ' αυτό; *Οι βουλόμενοι*. Και το πιο εντυπωσιακό από όλα! δεν έχει πρωθυπουργό.

Η κυβέρνηση αυτή του αθηναϊκού βίου, όχι της έμμεσης αλλά της άμεσης δημοκρατίας αποφασίζει να θανατωθούν όλοι οι άνδρες της Μυτιλήνης και να πωληθούν ως δούλοι γυναίκες και παιδιά. Αμέσως στέλλουν ένα πλοίο στη Μυτιλήνη με εντολή να εκτελεσθεί αμέσως η απόφαση. Το ίδιο όμως βράδυ οι Αθηναίοι λέγεται ότι μεταμελήθηκαν. Τους φάνηκε σκληρή η απόφαση. Και εξήτησαν επανεξέταση για την επομένη. Ο ιστορικός του πολέμου παραθέτει εκτενώς τα λεχθέντα κατ' αυτήν την δεύτερη ημέρα. Δεν υπεισέρχομαι εδώ στην πιστότητα ή όχι των λεχθέντων. Σημασία έχει ότι η συνέλευση αυτή κατέληξε σε διαφορετική απόφαση επιεικέστερη της πρώτης. Οι Αθηναίοι έστειλαν αμέσως άλλο πλοίο να εμποδίσει την εκτέλεση της πρώτης αποφάσεως. Το δεύτερο πλοίο έφθασε «στο τσακ» και αυτό θεωρείται ως ένα από τα πιο εντυπωσιακά «ρεπορτάζ» της ιστορίας, πρόσφορο για κινηματογράφηση.

Στον τόμο του Συνεδρίου που κυκλοφορεί τώρα, έχω αναπτύξει μια ριζικά διάφορη άποψη που εγγίζει το μέγα θέμα της διαχειρίσεως του δέους. Είναι τόσο σημαντικός αυτός ο χειρισμός, ώστε ήδη στο *Όμηρο ο μήστωρ φόβοιο* αποτελούσε χαρακτηριστικό κορυφαίο μεγάλου ηγέτου. Ο *μήστωρ* του δέους γνωρίζει να ενσπείρει τρόμο (να είναι τρομοκράτης) και να αποσειεί ο ίδιος τον φόβο από τον εαυτό του για να έχει *άδειαν*.

Οι Αθηναίοι στην περίπτωση της Μυτιλήνης είχαν σκοπό να τρομοκρατήσουν τους Μυτιληναίους και να αποτρέψουν άλλες αποστασίες στο Αιγαίο. Κυρίως απέβλεπαν στην εκτέλεση των πρωταίων (των χιλίων που ξεχώρισαν). Αν άρχιζαν με τους χιλίους, θα είχαν αντίδραση. Και τί έπραξαν. Προέβαλαν το μείζον με την πρώτη απόφαση για να επιτύχουν το έλασσον. Η πρώτη απόφαση δεν ελήφθη για να εκτελεσθεί. Ήταν απλώς προοίμιο της δεύτερης (της οριστικής), που εξετελέσθη. Οι Μυτιληναίοι δεν εσώθησαν συμπτωματικά. Υπήρξε μεθόδευση με την αντιμετώπιση σε δύο επίπεδα. Στην άποψή μου αυτή σημειωτέον βρήκα μεγάλο έρεισμα στον ιστορικό και γεωγράφο Στράβωνα, ο οποίος παρουσιάζει το δεύτερο πλοίο να φθάνει μία ολόκληρη ημέρα *θάπτον*, δηλ. ενωρίτερα από κάποιο χρονικό σημείο που είχε ορισθεί η εκτέλεση.

Η θέση μου αυτή αναθεωρεί βεβαίως την κρατούσα περί Θουκυδίδου άποψη ως πιστου και αντικειμενικού αφηγητού, αλλά από την άλλη άποψη τον αναβιβάζει ως διδάσκαλο της πολιτικής και δεινό αναλυτή των κρίσεων. Έχει πολύ μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην ενάσκηση της πολιτικής το να εμφανίζεται κάτι «ως από μηχανής» στο κρισιμότερο σημείο.

Αλλά ο Θουκυδίδης δεν υποδεικνύει μόνον πώς θα αντιμετωπίσομε μερικώτερες κρίσεις. Είναι ο ιστορικός που στα 431 π.Χ. αντελήφθη βαθύτερα από κάθε άλλο ότι η Ελλάς μπορούσε να μεγαλουργήσει αλλά με ίσες πιθανότητες και να καταβαραθρωθεί. Έσκυψε με πολύ ενδιαφέρον και την εμβρίθεια μεγάλου ιατρού να διαπιστώσει ποιες δυνάμεις δρουν και ενώ παρέχουν την ελπίδα θριάμβου και μεγαλείου αποδεικνύονται καταστροφικές από κακή εκτίμηση. Η Ελλάς από κακή εκτίμηση κυρίως πολιτειακής φύσεως έγινε ερειπιώνας.

Ενας λόγιος του 1^{ου} αι. π.Χ. ο Διονύσιος ο Αλικαρνασσεύς, θα προτιμούσε να είχε λησμονηθεί αυτός ο πόλεμος που τόσο μας πικραίνει. Θα προτιμούσε να μη τον είχε αφηγηθεί ο Θουκυδίδης. Νεώτερος πολύ γνωστός ιστορικός και πολιτισμολόγος, ο Arnold Toynbee, θα μας πει ότι με τον Πελοποννησιακό πόλεμο έγινε κάτι χειρότερο Η Ελλάς αυτοκτόνησε. Κάτι παραπάνω! οι συνέπειες του αυτοχειρισμού εκδηλώθηκαν πολλούς αιώνες κατόπιν για να επαληθεύσει και εδώ ότι μια συμφορά ή ένα μεγάλο γεγονός υποθηκεύει το μέλλον και των απογόνων μας σε μεγάλη προοπτική του χρόνου. Η διαπίστωση αυτή επαυξάνει τις ευθύνες μας.

Η κορυφαία των επιστημών, η πολιτική, αυτό ακριβώς διδάσκει. Τί; Το *ορθοτομείν εν καιρώ* (εν κρισίμω καταστάσει).

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ «ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΚΡΙΣΕΩΝ»

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Υπό Συντονιστού
Αντιστρατήγου ε.α. Χ. ΜΟΥΣΤΑΚΗ
Επιτίμου Διοικητού 1^{ης} Στρατιάς

1. Δεν υπάρχει επίσημος ορισμός της κρίσης. Όλοι όμως οι εμπλεκόμενοι με το αντικείμενο θεωρούν ότι κάθε εκτροπή από τη συνήθη κατάσταση διακρατικών σχέσεων, που είναι αντίθετη με τις εθνικές επιδιώξεις μιας χώρας ή είναι απειλή για μεταβολή του status quo, συνιστούν κρίση.

2. Οι Διεθνείς Κρίσεις χαρακτηρίζονται από :

α. Παντελή έλλειψη πληροφοριών προ της εκδηλώσεώς τους. Πάντοτε όμως υφίστανται κάποιες ενδείξεις οι οποίες πρέπει να αναζητούνται. Η στενή παρακολούθηση της άλλης πλευράς και η σωστή ερμηνεία των δραστηριοτήτων της μπορεί να μας δώσει αρκετές ενδείξεις.

β. Απειλούν εθνικά συμφέροντα (επιβίωσης, ζωτικά, κύρια).

γ. Παρέχουν μικρό χρόνο αντίδρασης.

δ. Συνεπάγονται τετελεσμένα (απώλειες, ήττα).

ε. Εμφανίζονται συνήθως αιφνιδιαστικά, αλλά πάντοτε μέσα στο πλαίσιο των διακρατικών σχέσεων, της εξωτερικής μας πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, αλλά και το πλέγμα των υφισταμένων σχέσεων με το κράτος δημιουργό της κρίσης.

στ. Είναι πολύπλευρες. Έχουν την πολιτική, τη στρατιωτική και τη διεθνή πλευρά και έτσι πρέπει να αντιμετωπίζονται και όχι μονοδιάστατα.

3. Διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες :

α. Τις δημιουργούμενες για να οδηγήσουν σε πόλεμο (προσχηματικές).

β. Τις προκαλούμενες από δευτερογενείς επιδράσεις άλλης συγκρούσεως(δευτερογενείς).

γ. Τις αποβλέπουσες σε άσκηση πίεσεως (αμφισβητήσεως ή δεσμεύσεως δικαιώματος).

Σ' αυτές μπορεί να προστεθεί και μία τετάρτη κατηγορία, οι οφειλόμενες σε λάθος ή ατύχημα.

4. Κάθε κρίση :

α. Υποκρύπτει το στόχο της, εκτός και αν προέρχεται από λάθος ή ατύχημα.

β. Εξελίσσεται σε 4 φάσεις, σε κάθε μια από τις οποίες πρέπει να ζητούμε απάντηση σε ένα κυρίαρχο ερώτημα.

ΕΝΑΡΞΗ : Υπάρχει ή όχι κρίση;

ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ : Διαγράφεται ή όχι πορεία προς εχθροπραξία;

ΑΠΟΚΛΙΜΑΚΩΣΗ : Πώς θα γίνει ο τερματισμός με συμφωνία (επίσημη ή ανεπίσημη) ή σιωπηρώς;

ΕΠΙΠΤΩΣΗ : Θα υπάρξει μείωση ή αύξηση της έντασης με τη λήξη της και αν θα υπάρξουν μεταβολές στο status quo;

5. Οι στρατηγικές των κρίσεων διακρίνονται σε επιθετικές και αμυντικές με διάφορες παραλλαγές. Εφαρμόζεται δε κάθε φορά αυτή που εξυπηρετεί το σκοπό της κρίσεως.

Επιθετικές : - Εκβιασμός.

- Περιορισμένη ανακλήσιμη πρόκληση.

- Ελεγχόμενη πίεση.

- Τετελεσμένα.

- Αργή φθορά.

Αμυντικές : - Εξαναγκαστική διπλωματία.

- Περιορισμένη κλιμάκωση για την αποτροπή περαιτέρω κλιμακώσεως από τον προκαλούντα.

- Ίση ανταπόδοση.

- Οριοθέτηση διαχωριστικής γραμμής.

- Επίδειξη δέσμευσης και αποφασιστικότητας προς αποφυγή παρεξηγήσεων.

- Εξοικονόμηση χρόνου προς επίτευξη συμφωνίας.

6. Οι τεχνικές διαχειρίσεως των κρίσεων ανεξαρτήτως στρατηγικής είναι, η διαπραγμάτευση ή διαμεσολάβηση, η διαιτησία, η δικαστική επίλυση, η στρατιωτική διπλωματία, η χρήση βίας.

7. Ουσιώδεις παράγοντες για την επιτυχή αντιμετώπιση μιας κρίσεως είναι : η εθνική ισχύς, η πολιτική βούληση, η ικανότης αποτροπής και ο διεθνής παράγων.

Η πολιτική βούληση πρέπει να δίνει πάντα το μήνυμα στον αντίπαλο ότι είμαστε αποφασισμένοι να φτάσουμε στα άκρα, γιατί διαφορετικά θα οδηγηθούμε σε ήττα.

Οι ΕΔ μας πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουν την οιαδήποτε απειλή χωρίς επιστράτευση και η δομή τους να αντιμετωπίζει κατά προτεραιότητα την Τουρκική απειλή και τους από βορρά κινδύνους.

Ο διεθνής παράγων πρέπει να μην αγνοείται και να καταβάλλεται προσπάθεια προσεταιρισμού του.

8. Κατά το χειρισμό των κρίσεων πρέπει :

- Να γίνεται εκμετάλλευση κάθε πληροφορίας ακόμη και των απλών ενδείξεων.
- Να καταβάλλεται προσπάθεια για τον προσδιορισμό του στόχου του αντιπάλου, αλλά και του είδους των εθνικών μας συμφερόντων που απειλεί, προκειμένου να προσδιορίσουμε τη στρατηγική και την τεχνική που θα εφαρμόσουμε.
- Να υπάρχει στενός έλεγχος και συντονισμός, γιατί είναι εύκολο να ξεφύγει και να προκληθεί ανεπιθύμητη κλιμάκωση.
- Να λαμβάνονται οι αποφάσεις από τους πολιτικούς.
- Να μην επιδιώκεται μόνο η αποκλιμάκωση αλλά και κάποιο κέρδος.
- Να μην αγνοείται η στρατιωτική διπλωματία.
- Να μην κινητοποιούνται οι ΕΔ, όταν η βούληση χρησιμοποίησέως τους είναι αμφίβολη ή αρνητική.
- Να δίνεται έμφαση στις ενέργειες όλων των στελεχών και όχι μόνον των ηγετών.
- Να εξασφαλίζεται ο συντονισμός όλων.
- Να επιδιώκεται ο κατάλληλος και αποτελεσματικός χειρισμός των ΜΜΕ.

9. Οι αποτυχίες μας στις κρίσεις 1987 και 1996 οφείλονται στην έλλειψη Εθνικής Στρατηγικής και Εθνικού Συστήματος Χειρισμού Κρίσεων.

Η στρατηγική μας τις τελευταίες δεκαετίες έχει εγκλωβιστεί στο ιδεολόγημα : «Δεν διεκδικούμε τίποτε, δεν παραχωρούμε τίποτε» και την επιθυμία μας για αποφυγή του πολέμου, με συνέπεια να οδηγούμεθα από ήττα σε ήττα.

10. Για την εξασφάλιση δυνατότητας για αποτελεσματικό χειρισμό κρίσεων από τη χώρα μας απαιτούνται :

- Ο επανακαθορισμός της Εθνικής μας Στρατηγικής, οι στόχοι της οποίας να αποτελούν το φάρο για τις ενέργειές μας στο χειρισμό των κρίσεων, την υλοποίηση των οποίων πρέπει να επιδιώκουμε με τον ορθό τρόπο χειρισμού κάθε κρίσης που μας δημιουργούν οι αντίπαλοι.

- Η σχεδίαση και οργάνωση ενός λειτουργικού συστήματος το οποίο :

- Να αναλύει, εκτιμά και εκμεταλλεύεται κάθε πληροφορία αλλά και ένδειξη.

- Να σχεδιάζει την αντιμετώπισή τους.

- Να χειρίζεται αποτελεσματικά και με γνώμονα το εθνικό συμφέρον κάθε κρίση.

- Η στελέχωση με κατάλληλο προσωπικό, γιατί η συμβολή του ανθρωπίνου παράγοντα είναι αποφασιστικής σημασίας. Το προσωπικό αυτό πρέπει να διακρίνεται για τις ηγετικές του ικανότητες, τον υψηλό επαγγελματισμό του, την αντοχή του σε ψυχολογική πίεση, την ικανότητά του να χειρίζεται τον διεθνή παράγοντα και τα ΜΜΕ. Ιδιαίτερη βαρύτητα πρέπει να δίνεται στο προσόν της συναισθηματικής σταθερότητας του οποίου ο βαθμός πρέπει να είναι πολύ υψηλός ώστε να μην παρασύρεται από την ευφορία μιας στιγμιαίας επιτυχίας ή το σοκ μιας αποτυχημένης ενέργειας.

- Όλο το προσωπικό πρέπει να είναι εκπαιδευμένο. Ακόμη και τα κυβερνητικά στελέχη, πρέπει να έχουν σχετική παιδεία.

- Η συνεκπαίδευση όλων των εμπλεκομένων στο αντικείμενο, πολιτικών-στρατιωτικών και διπλωματών από του καιρού της ειρήνης, κρίνεται ως επιβεβλημένη γιατί μόνον έτσι θα καταστεί δυνατή η εύρυθμη συνεργασία και ο απόλυτος συντονισμός τους κατά το χειρισμό κάθε κρίσης.

11. Τα στελέχη των ΕΔ πρέπει να γνωρίζουν πολύ καλά το αντικείμενο γιατί θα κληθούν πολλές, ίσως, φορές να αντιμετωπίσουν κρίσεις ή επεισόδια.

12. Όσοι υπηρετούν σε θέσεις που έχουν σχέση με το αντικείμενο οφείλουν να παρακολουθούν στενά την εφαρμογή του, να προβληματίζονται συνεχώς σε σχέση

με την πληρότητα του ισχύοντος συστήματος, έχοντας ως οδηγό τα συμπεράσματα από τις κρίσεις 1987 και 1996, και να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την κάλυψη τυχόν κενών και αδυναμιών.